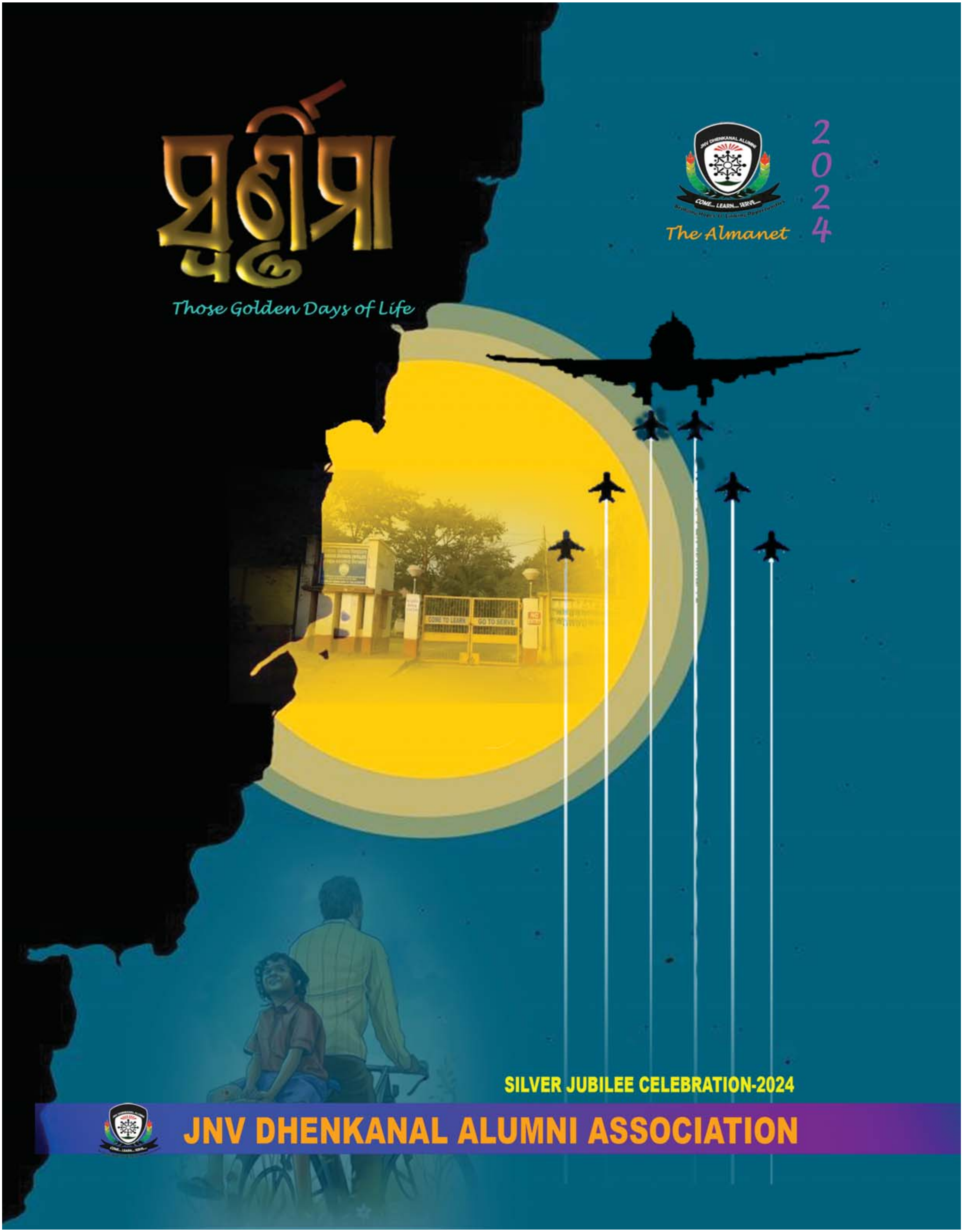
Those Golden Days of Life
The Almanet
2024
COME... LEARN... SERVE...
COME TO LEARN
GO TO SERVE
SILVER JUBILEE CELEBRATION-2024
JNV DHENKANAL ALUMNI ASSOCIATION

Message from Principal

Dear all staff and alumni,

I am extremely happy to learn that an annual souvenir is being published on behalf of JNV, Sarang, Dhenkanal for the year 2023-24.

I expect writings from all present and ex staff members and alumni to recount their days associated with the institute down their memory lane in highlighting the journey of JNV, Sarang since its inception.

I wish the souvenir all success.

Message from President, JNVDAA

Navodaya has been the pride of my life, and I have always felt indebted being a Navodayan. Little did I know that I would be part of such a big family when I entered JNV Rengali in the year 1991 and now I witness the magic of this network every now and then. We the alumni members of JNV Dhenkanal have come together to host a Silver Jubilee Alumni Meet this year.

I, being the standing President of our Alumni Association feel privileged to be part of the organizing team and I am extremely thankful to Principal Ma'am, the current staff and students of JNV Dhenkanal for all the support and cooperation they extended to make this possible, without their active cooperation this would have been an insurmountable task. I am also thankful to our Executive Body Members, all the Batch representatives and all the active volunteers for putting in their best efforts to make this journey of the Silver Jubilee Celebration so special.

Commendable all round efforts put by our team members towards the competitions that we conducted for current students, release of the souvenir "The AlmaNet : 'Swarnima' Those Golden Days of Life", the grand spread of cultural activities, making all our ex-teachers available for us, and the huge participation from all my peers and teachers has made this all possible and strengthened all our relations. I thank everyone on behalf of the whole association. Wishing everyone to stay united like this forever.

Our association has a strong foundation and it still has a long way to go.

I hope this memorable celebration will inspire us to have many more celebrations of togetherness such as this one.

HamiNavodaya Ho

Soumya Mishra
President, JNV Dhenkanal Alumni Association,
Batch: 1991-98

Editorial Board
AdyashaaPriyadarshini Dash,2000-2007
Baijayanti Pradhan,1996-2002
Kartik Chandra Sahu 1989-1996
Ashutosh Sar 2001-2008

Cover page illustration and design:
Rashmi Ranjan Rout,1995-2002
Inner pages illustrations and photographs design:
Swatiprajna Sahoo, 2014-2021

Jawahar Navodaya Vidyalaya Dhenkanal Alumni Association, Dhenkanal, Rengali-Sarang,
Registered under societies registration Act 1860,
Regd. No 6691/22 of 2014-15
Mail id – jnvdklalumni@gmail.com
Jawahar Navodaya Vidyalaya
At/Po-Sarang, Via-IGIT
Dist- Dhenkanal, Odisha, Pin-759146

Alumni Account details
A/c No :**32792651930**
Name :**JNV Dhenkanal Alumni**
Bank :**State Bank of india**Branch: **IGIT, Sarang**
IFSC Code :**SBIN0010246**
UPI – JNVDKLALUMINI@SBI

Editorial

"It's difficult to find true love in this life. But you know what, More the difficulties, more the contentment."

ଦଶ-ଏଗାର ବର୍ଷର କଅଁଳ ମନକୁ, ଏ କଥାଟି ବୁଝିବାକୁ ପାଖାପାଖି ସାତବର୍ଷ ଲାଗିଥାଏ । ନବୋଦୟରେ ପ୍ରାଥମିକ ଜୀବନ ସହଜ ନୁହେଁ । ନିଜ କାମ ନିଜେ କରି, ନିଜ ଅଇଁଠା ବାସନ ଧୋଇ, ନିଜ ମଇଳା ଜାମାପଟା ନିଜେ ସଫା କରି, ପାଠ ପଢି, ହଷ୍ଟେଲରୁ ସ୍କୁଲ, ମେସ୍, ପୁଣି ହଷ୍ଟେଲ ଭିତରେ ସୀମିତ କିଶୋର ମନଗୁଡ଼ିକରେ ଯେତେବେଳେ ସମ୍ପର୍କର ସୂତ୍ର ମଜବୁତ ହୋଇଥାଏ, ସେତେବେଳେ ସମୟ ଆସି ଯାଇଥାଏ ବିଦାୟ ବେଳର ।

ଆଜି, ଆମ ପ୍ରିୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ତାର ରୌପ୍ୟ ଜୟନ୍ତୀ ଉତ୍ସବ ପାଳନ କରୁଛି । ଆମେ ସ୍କୁଲଠାରୁ ଦୂରରେ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଆମ ପ୍ରିୟ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଭିବୃଦ୍ଧି, ବିକାଶ, ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଜୀବନଶୈଳୀ, ସ୍ମାର୍ଟ କ୍ଲାସରୁମ୍, ଆଉ ସବୁଠାରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱରେ ଏବେକାର ଅନ୍ତେବାସୀଙ୍କର ଉତ୍ସାହ ଏବଂ ଅନ୍ତର୍ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଅହରହ ଦେଖି ପାରୁଛୁ । କିନ୍ତୁ, ଗୋଟିଏ ଜିନିଷ ଆଜି ବି ସେମିତି ରହିଛି । ଆମ ଶିକ୍ଷକ-ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀଙ୍କ ଅସୀମ ସ୍ନେହ, ତାଙ୍କର ନିଷ୍ଠା, ଆଉ ସମୟ ସାଥିରେ ତାଳ ଦେଇ ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଆପଣେଇ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଜୀବନରେ ଗଭୀର ପ୍ରଭାବ ପକାଇବା ।

ସ୍କୁଲ ଛାଡିଲା ବେଳକୁ ତିଆରି ହୋଇ ସାରିଥାଏ ମନରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ସ୍ମୃତିକୁ ନେଇ କଲୋନୀଟିଏ । ସେହି ସବୁ ଛୋଟ-ବଡ଼ ସ୍ମୃତିକୁ ଗୋଟାଇ, ଅନୁଭବକୁ ଜାବୁଡ଼ି ଧରି, ସଂଘର୍ଷଠୁ ଶିଖି, ସେହି ବନ୍ଧୁ ସୌହାର୍ଦ୍ଦକୁ ସାଉଁଟି ନେଇ ଆମ ଆଲୁମିନି ସଂଗଠନ ଆଜି ଆପଣମାନଙ୍କୁ ଭେଟି ଦେଉଛି କେଇ ଫର୍ଦ୍ଦର ସ୍ମାରକପତ୍ର ସ୍ୱରୂପ **"The Almanet- 2024, ସ୍ୱର୍ଣିମା- Those golden days of life"** ।

ଆମ ନବୋଦୟରେ ପାଠପଢ଼ା ସହିତ, ସୃଜନଶୀଳତାକୁ ସମାନ ଅଧିକାର ମିଳି ଆସିଛି । ତେଣୁ, ଏହି ପତ୍ରିକାଟି ଆମେ ଉତ୍ସର୍ଗ କରୁଛୁ ସେହି ସୃଜନଶୀଳତାକୁ, ଏକ ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣିମ ଇତିହାସ ରଚିବାର କାମନା ନେଇ ।

ହମି ନବୋଦୟ ହୋ

Adyasha Priyadarshini Das
On behalf of Team Editors

Evolution Of JNV Dhenkanal Alumni Society

(JNVAA, Dhenkanal)

Navodayan life starts with a roller coaster ride where a talented kid of hardly 10 years faces hardships of a government residential school far away from his/her parents, siblings and relatives. Those kids initially find it very difficult to adjust themselves in a new ecosystem where they have to take care of themselves with many rules and regulations of the school which they never had thought in their wildest dreams. But, as the time flies, the same budding talents find the sweetness of Navodayan life just like a coconut (Hard from outside and sweet from inside). The navodayan who "Come to Learn", with 7 years challenges and adjustments, an "Alumnae" is born with sweetness of Navodayan values and quality who can build a career and life full of possibilities"Goto Serve"for the society.

Former Navodaya students often maintain close bonds and form a strong support network for each other. This "Navodayan" identity is a source of pride for many. Unlike any other alumni organization, where they have many senior or super seniorswith well-established community, ourJNV Dhenkanal alumnae usedto go to society just as class 12 pass out students without a full-fledged career. Hence, it initially took a bumpy ride to create an alumni organization. Thanks to dedication, will-power and effort from many alumnae, the organization is now evolved from a group of few people to well established registered organization with its own by-law and elected/selected core committee members,batch volunteers, alumni website, social handles and 2500+ strong members.

Let us go through some QUICK FACTSon how our alumni organization has evolved over years:-

- Year 1993 - First Alumni batch passed out from JNV Rengali, undivided Dhenkanal district.
- Year 1999 - First Alumni event initiated by JNV school,Sarang,Dhenkanalfor old boys/girls of the school.
- Year 2003 - Alumni community created in "Yahoo-Groups" on. The yahoo group (https://groups.yahoo.com/neo/groups/JNV_Dhenkanal/info) is still there but became obsolete after we all migrated to Facebook and Whatsapp.
- Year 2008 - Formal Alumni meets with proper planning and collaboration has started.The society started mere fund contribution of Rs 2200 on year 2008 to start our own organization.
- Our Social Media handles as below. Please follow the same in respective apps

  INSTAGRAM: https://www.instagram.com/jnvd.aa

  TWITTER: https://x.com/jnvdaa

  FACEBOOK: https://m.facebook.com/groups/JNVDKL/

  YOUTUBE: https://youtube.com/@jnvdhenkanalalumniassociation
- Year 2012 - Alumni Website officially released in year 2012 with URL - http://www.jnvaa.org/. Currently the website is under maintenance.
- Year 2013 - Bank account for Alumni operation opened on year 2013 - **SBI A/C Number: 32792651930**
- Year 2015 - Alumni Society was officially applied under society registration act on year 2013 and we are happy to announce that it got formal registration certificate on 3rd Feb 2015 with Registration Number - **DKL 6691/22 of 2014-15**.
- With the success of annual Alumni meets, throughout the year get-together programs has been initiated at various geo-locations. Delhi Chapter, Pune chapter, Bangalore chapter, Odisha Chapter - are formed as part of this process to connect to across globe navodayans of JNV, Dhenkanal.
- The fire of meeting old friends did stop here. Now each batch is having their own whatsapp group and also conducting their

own **BATCH GET TOGETHER** and having individual as well as batch contribution to this central Alumni body SBI account, which helps organization to work with togetherness.

- Now the organization has grown in to 25+ strong batch passouts with their batch volunteers and executive body members helping JNV Alumni Association (JNVAA), Dhenkanal of 2500+ member to prosper every year by feeling happy with our close bonding and in the same time, serving for fellow alumni, our school and whole society around us.
- **Alumni Bank account details are as below. We can donate individually or as a BATCH anytime:-**

  ACOUNT NAME : J.N.V DHENKANAL ALUMNI

  State Bank of India, IGIT, Sarang Branch

  SBI A/C Number : **32792651930**

  SBI IFSC CODE : **SBIN0010246**

  UPI : **jnvdklalumini@sbi**

Special Initiatives, Actvities and Achievementsby JNV Alumni Association (JNVAA), Dhenkanal:-

- Year 2011 - There was urgent medical emergency for one fellow alumnus. A medical fund created with great collaboration and within a short span of 1-month fund collection drive, an amount of little more than One Lakh rupees was collected. As the amount could not be utilized, it was kept as fixed deposit and was used in 2015. It was the first success of our Collaboration.
- Year 2012 - Special Bus service was started to gather more alumni (mainly students and non-job holders) from Bhubaneswar to JNV, Sarang.This has been also done in year 2014. Decision has been taken that, this will be done on mass request and need basis only.
- Year 2013 - School Fees Rs 12,000 for two poor students was born by Alumni Association.
- Year 2014 - Delhi Chapter, Pune chapter, Odisha Chapter, Bangalore chapter was successfully organized.
- Year 2015 - There was a rare disease and urgent medical emergency for one fellow alumnus. The Alumni Association as well as individual contributions were made to him to get financial and medical support. Please note, the Navodayan has returned back the fund given to him in 2017, when he was financially stable and also sent a heart touching thanking note.
- Year 2015 - Our first magazine - "The AlmNet- AAROHAN-An Onward Journey" was printed by Alumni Association.
- Year 2017 - One of peon of JNV Dhenkanal, who was going through Cancer Surgery and chemotherapy, was in financial crisis. His two sons are also member of our alumni association. So, our Alumni association has given the helping hand by donating from Alumni fund.
- Year 2017 - One of the bright student has been facing financial difficulty to join medical college on fresh attempt without any external coaching. Our Alumni organization has helped him like a friend in need via financial help.
- Year 2017 - Our alumni, as a founding member of NAAO (Navodaya Alumni Association, Odisha) has taken part of NPL (Naao Premier League) Cricket Tournament. And we are proud to say that, JNV Dhenkanal was won that 1st edition of NPL Tournament.
- Year 2018 - First ever Plantation Drive was taken by Alumni Organization in association with JNV school, Sarang insde the campus of JNV, Sarang on 22nd Jul 2018. It was a huge success and is definitely a small step in making a pollution free green world.
- Year 2018 - We are planning to donate huge "Mural Painting" containing artwork admiring the history of Dhenkanal/Odisha, which is planned to be inaugurated on 2018 Alumni meet.
- Year 2018 - We are planning to inaugurate our 2nd edition of Magazine- “The AlmNet-SAPTARANGA-A Journey Through The Rainbow” on 2018 Alumni meet.

- Year 2019 -Financial assistance given to an alumnae who was suffering from serious kidney disorder.
- Year 2019 - "The AlmNet - BARNALI" - the yearly magazine published.
- Year 2020 - Financial assistance given to a JNV staff suffering from Cancer.
- Year 2020 -Felicitation to 20+ old teachers conducted.
- Year 2021- During Covid period, 1st virtual alumni function was organized.
- Year 2021 - Mobile phones distributed to many needy school students of JNV Dhenkanal for online classes.
- Year 2021 - Blood donation, JNV Doctor support and psychological counselling done during Covid emergencies.
- Year 2022 - Alumni function was organized post covid with many initiatives like career counselling , plantation drive etc. Alumni donated Almirah for creating Alumni corner in school.
- Year 2023 - NAAO pre-meet was organized in by JNV Dhenkanal in association with NAAO(Navodaya Alumni Association of Odisha)
- Year 2023 - Financial assistance given to the families of two JNVianafter their untimely deathalso financial assistance for medical treatment has been given to one alumnae member
- Year 2023: Conducted different competitions Like Song,Poem writing, Quiz, Slogan, Dance, Drawing competition between school students along with Career Counselling.
- Year 2024 :Silver Jubilee for 2023-24 is planned and executed in a grand way.

Generic activities done for AnnualAlumni Function on Last Sunday of Every Year:-

Every Year in addition to any special programs or activities, we have a standard program which consist of below social and cultural activities which we do every year on last Sunday of the year in addition to regular get together:-

- Cash Rewards and Certificates to best students of Class 10, Class 11 and class 12 students.
- Chocolate/Gift distributions to all class students and Teachers.
- Felicitation to one or two Old/Current school Teachers or support staff.
- Cultural programs by fellow Alumni members.
- Career Counselling to Class 11 and Class 12 students by Selected Alumni from various background.
- Discussion on previous Alumni Activities and suggestion/execution offuture Alumni Society work.

First, of all, we are thankful to each member and volunteer of the organization to make Silver Jubilee 2023 -24 a success. It was done in a grand way for the first time. Still we understand that there are many more things to be done as an organization. But again, we all know that nothing big can happen in any organization if people do not work cohesively. We can succeed ONLY if we come together and work in collaboration with every member of Alumni organization. Hence, we request all of you to participate in this noble cause, share ideas, donate whole heartedly and most importantly give your time for execution by taking some work voluntarily and make our association as one of the best in the country...:

Thank you for being part of Alumni Organization!!

Shiva Prasad Yadav (1996 Batch Pass Out)
On Behalf of JNV Dhenkanal Alumni Organization

ସୂଚୀପତ୍ର

ଶୀର୍ଷକ	ଲେଖକ-ଲେଖିକା	ପୃଷ୍ଠା
ଭାରି ମନେପଡ଼େ...	ରଞ୍ଜନା ମିତ୍ର	୦୭
ଜୀବନର ମୂଲ୍ୟ	ସରତ ଗାଈଗରିଆ	୦୮
ମୋର ଲେଖା	ନିରୁପମା ଭଞ୍ଜ	୦୯
ସ୍ମୃତି	ସୁଦାମ ରାଉଳ	୧୦
ସମୟର ସ୍ୱରୂପ	ଓଁମ୍ ପ୍ରକାଶ ପରିଡ଼ା	୧୧
କୁମ୍ଭୀର କାନ୍ଦଣା	ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଲକ୍ଷ୍ମୀ ବେହେରା	୧୧
ସ୍ମରଣେ	ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ	୧୨
ମୋ' ଜନମ କାଲୁ...	ସ୍ୱୟଂଶ୍ରୀ ବେହେରା	୧୨
ନବୋଦୟ- ଏକ ମୂଳଦୁଆ	ବୀରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ସାହୁ	୧୩
ଅଧୁରା ମୋ' ଆଶା	ଓଁମ୍ ପ୍ରକାଶ ପରିଡ଼ା	୧୫
କିଛିକଥା	ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନାରାୟଣ ସାହୁ	୧୫
ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜାର ଅନ୍ତରାଳେ	ପଞ୍ଚାନନ ଜେନା	୧୬
ମୋ କଥା...	ସୁବାସ ଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର	୨୦
ତୁମେ	ସୁଜାତା ବେହେରା	୨୦
ଝୁରୁଛି ଭାରତବର୍ଷ	ଡ଼. ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ବିଶ୍ୱାଳ	୨୧
ବାପା	ରାଜା ବିଶ୍ୱାଳ	୨୨
କାଗଜ କାନ୍ଥରେ	ରଶ୍ମି ରଞ୍ଜନ ରାଉତ	୨୨
ମହା ମିଳନ	ରାଜା ବିଶ୍ୱାଳ	୨୩
ମୋ ମା' ମୋ ଜୀବନ	ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଲକ୍ଷ୍ମୀ ବେହେରା	୨୯
ସମୟ ତୁମେ ଭାରି ଅମାନିଆ	ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବେହେରା	୩୦
ନିରବତାର ସ୍ୱର	ବୈଜୟନ୍ତିମାଳା ପ୍ରଧାନ	୩୦
ଆଶିଷ	ନାରାୟଣ	୩୧
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମର୍ପଣ	ପଞ୍ଚାନନ ଜେନା	୩୨
କିଛି କଥା	ବିଶ୍ୱଜିତ ସାହୁ	୩୩
ଚିହ୍ନା ଅଚିହ୍ନା	ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ସାହୁ	୩୪
ନୀଡ଼ ଠାରୁ ଦୂରେ	ରଶ୍ମି ରଞ୍ଜନ ରାଉତ	୩୬
ସରିତା ରଥକୁ ନେଇ ଯେତେ ସବୁ ବାଜେ ଗପ	ଗୌରାଙ୍ଗ ଚରଣ ବେହେରା	୩୮
ନବୋଦୟ : ଭିନ୍ନ ଏକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ	ଶକ୍ତିପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି	୪୦
ହେ ନବୋଦୟ ତୁମକୁ ନମସ୍କାର	ଡା. ସୁଶାନ୍ତ କୁମାର ବେହେରା	୪୪
	ଶୁଭମ୍ କୁମାର ବେହେରା	

ଶୀର୍ଷକ	ଲେଖକ–ଲେଖିକା	ପୃଷ୍ଠା
A Genuine Break Through Achieved	Kousik Mukherjee	45
Live A Little	Adyasha Priyadarshini Das	47
Coffin:	Raja Biswal	47
Attitude and Personality	Anshuman Sahoo	48
JNV Rengali – In My Memory Lane	Bhagirathi Bal	49
Royal Challenger Forever	Papu Kishan	51
Dandelion Butterfly that Blooms	Saswati Jena	52
Like Night Jasmine Life Lessons	Adyasha Priyadarshini Das	52
Dear Death	Swatiprajna Sahoo	53
Memories of Navodaya...	Sushanta Senapati	54
Portrait of Myself in a Parallel World	Mahitosh Gopal	55
ChatGPT: The New Signature of Today's Digital Age	Mr. Rashmiranjan Sahoo	56
Meeting fellow JNV alumni in Japan	Sameer Nirupam Mishra	58
Memories	Prasanta Kumar Nayak	59
My Nostalgic days with JNV Food!!!	Suryakant Khilar	60
The JNV : An Holy Abode of Seven Years	Priyanka Samal	63
Contemplating Thanatopsis: Reflections on Life's Transience and Purpose	Sarbeswar	64
My Dream...	Tina Acharya	65
Message	Satya Tapas	66
That one line The Walls	Jayashree Panda	66 67
Thank You, Mother!	Sujata Behera	68
That one minute...	Dr Manas Ranjan Sahoo	69
Who is Lord Jagannath?	Piyush Ranjan Ojha	70
क्यों न मिली मुझे जुगनु कभी	अभिजीत साहु	72
ये जरूरी तो नहीं	सुजाता बेहेरा	73
योगी या दीवाना	अभिजीत साहु	73
बार्ता	सर्वेश्वर जेना	74

ଭାରି ମନେପଡ଼େ...

ରଞ୍ଜନା ମିତ୍ର

ଡିସେମ୍ବର ୧୯୮୬ ମସିହାରୁ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଙ୍ଗାଳୀ ବନ୍ଧ ଦେଇ କେତେ ଯେ ପାଣି ବହିଯାଇଛି; ତା'ର ହିସାବ କେହି ରଖିନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ସେହି ରେଙ୍ଗାଳିର ଉପକଣ୍ଠରେ ରେଙ୍ଗାରଥି ପାହାଡ଼ ଉପତ୍ୟକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଘଟଣାବଳୀ ମୋ' ମନରେ ଏବେ ବି ଉଙ୍କି ମାରନ୍ତି ।

ସତରେ ଆଜି ଖୁବ୍ ମନେପଡ଼େ ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ରେଙ୍ଗାଳୀର ସେ ଅସ୍ଥାୟୀ ପରିବେଶ । ଅସ୍ଥାୟୀ କ'ଣ ? ୧୯୮୬-୮୭ରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ୧୯୯୯-୨୦୦୦ ଦୀର୍ଘ ବାରବର୍ଷ, ଏକ ଯୁଗ ।

ସେଦିନ ଥାଏ ୧୯୮୮ ମସିହା ଫେବୃୟାରୀ ମାସ । ମୋ' ବାପା, ମା'ଙ୍କ ଆଚାର ବ୍ୟବହାରରେ ଖୁସିହୋଇ ସାକ୍ଷାତ ପାଇଁ ଖବର ପଠାନ୍ତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କୃଷ୍ଣ ଅବତାର ଗୁପ୍ତା, ପ୍ରଥମ ତଥା ଲୋକପ୍ରିୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ । ଫେବୃୟାରୀ ୫ ତାରିଖ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ତାଙ୍କ ଚେମ୍ବରରେ ପହଞ୍ଚିଯାଇ ଆମେ କେତେକ ଔପଚାରିକତା ଓ ସାକ୍ଷାତକାର ଶେଷକରି ଟିକିଏ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପାଇ, ତା'ର ପରଦିନ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ମୋ' ଚାକିରି ଜୀବନ । ପ୍ରଥମ ଦିନ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସାର୍ ପରିଚିତ କରାନ୍ତି ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷକବୃନ୍ଦଙ୍କ ସହ ଏବଂ ଶେଷରେ ସେ ଷ୍ଟେଟ୍ ଅଫିସ୍ ରୁମ୍‌କୁ ନେଇ ଦୁଇଜଣଙ୍କ ସହିତ, ଜଣେ ମଧ୍ୟବୟସ୍କ ଓ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ଯୁବବ୍ୟକ୍ତି, ଶ୍ରୀ ଭାଗୀରଥି ବଳ ସାର୍ ଓ ଶ୍ରୀ ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ ସାର, ସମସ୍ତେ ସେଠି କାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟସ୍ତ ଓ ଚଳଚଞ୍ଚଳ । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ଏକମାତ୍ର ମହିଳା କର୍ମଚାରୀ ଥିଲି ଦୀର୍ଘ ଦୁଇବର୍ଷ । ଏହି ଦୁଇଜଣ ମୋର କାମ ବିଷୟରେ ସମ୍ୟକ୍ ଧାରଣା ଦିଅନ୍ତି ଏବଂ ହଠାତ୍ ବଳସାର୍ ଘଣ୍ଟା ଶବ୍ଦ ଶୁଣି ଦୌଡ଼ିଯା'ନ୍ତି ବାହାରକୁ ।

ଖେଳଛୁଟି ହେଲା ବୋଧେ । ସମସ୍ତେ ଯାଆନ୍ତି ସାମନା ଘର ମେସ୍ ଆଡ଼େ, ଶିକ୍ଷକ ଓ ପିଲାମାନେ । ବଳସାର୍‌ଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଆମେ ଦୁଇଜଣ ବି ବାହାରିଲୁ ମେସ୍ଆଡ଼େ – ଚା' ଜଳଖିଆ ପାଇଁ । ବାହାରେ ଖୁବ୍ ଆକର୍ଷଣୀୟ ପରିବେଶ । କେତେକେତେ ଫୁଲରୁ ସୁଗନ୍ଧ ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ସାଙ୍ଗକୁ ମେସ୍ ପାଖ ଆମ୍ବ ବଉଳର ବାସ୍ନା ଆଜି ବି ମୁଁ ଉପଲବ୍ଧି କରିପାରୁଛି ଯେମିତି ।

୧୯୮୯ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୧୩ ତାରିଖରେ ମୋର ପଦୋନ୍ନତି ହେଲା । ମୋର କାର୍ଯ୍ୟକାଳର ନୁହେଁ ବରଂ ମୁଁ ସେହିଦିନଠାରୁ କାହାର ବୋହୂ, କାହାର ଭାଉଜ ଏବଂ କାହାର ସ୍ତ୍ରୀ ଭାବରେ ପରିଚିତ ହୋଇଗଲି । କିନ୍ତୁ ସେତେବେଳେ ଷଷ୍ଠରୁ ନବମ ଶ୍ରେଣୀ ସମସ୍ତ ପିଲାଙ୍କର ସେହି ରଞ୍ଜନା ମାଡ଼ାମ୍ । ସେବେଠାରୁ ମୁଁ ଅନୁଭବ କରେ ସତେଯେମିତି ସେମାନେ ମୋର ଅତି ପ୍ରିୟ ଭାଇଭଉଣୀ ଅବା ଛୁଆ ସବୁ ।

ନୂଆ କରି ଆସିଥିବା ଶ୍ରୀ ରାଜେନ୍ଦ୍ର ଦାଶ ସାର୍ ଓ ପରେପରେ ଶ୍ରୀ ହରପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି ସାର୍‌ଙ୍କ ଯୋଗଦାନ ଆମକୁ ଅଧିକ ଉତ୍ସାହିତ କରିଥିଲା ।

ସମୟାନୁକ୍ରମେ ଯୋଗ ଦେଲେ ପାର୍ବତୀ ମାଡ଼ାମ୍, ଗୀତା ମାଡ଼ାମ୍, ପ୍ରଣତୀ ମାଡ଼ାମ୍, ନୀଲମ୍ ମାଡ଼ାମ୍ ଓ କମଳା ମାଡ଼ାମ୍ ।

ମୋର କିନ୍ତୁ ସେହି କାମ, ଷ୍ଟୋର-ଇନ୍-ଚାର୍ଯ୍ୟ, ପିଲାଙ୍କୁ ବ୍ୟବହାରିକ ଜିନିଷ ସହିତ ସମସ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ ବଣ୍ଟନ ଦାୟିତ୍ୱ । ସମସ୍ତ ପିଲାଙ୍କ ଗହଣରେ ସମୟ ବିତିଯାଏ କେତେ ଖୁସି-ଆବେଗରେ । ପୁଣି ପଡ଼ିଶା ଘରେ ମହାନ୍ତି ଭାଇନା, ମିଶ୍ର ଭାଇନା ଆଦି ପରିବାର ସହିତ ।

ତା'ପରେ ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୯୯ରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ରେଙ୍ଗାଳୀର ଏହି ମଧୁର ସମ୍ପର୍କ ଛାଡ଼ିବାକୁ ହେଲା । ସ୍ଥାୟୀ ସ୍ଥାନ ଅର୍ଥାତ୍ ଢେଙ୍କାନାଳର ସରାଙ୍ଗକୁ, କିନ୍ତୁ ପଛରେ ରହିଯାଏ ସେ ଅଲିଭା ଓ ଅଭୁଲା ସ୍ମୃତି, ବୋହି ନେଇଯାଏ ଗୁପ୍ତାସାର୍ ଓ ମାଡ଼ାମ୍, ବଳସାର୍ ଓ ଭାଉଜ ଜେନା ସାର୍ ଓ ଜେନା ଦିଦି ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କ ପାଖକୁ ।

ଏବେ ମଧ୍ୟ ମୋ' ସହିତ ଯୋଡ଼ିହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ପ୍ରିୟ ଛୁଆମାନେ, ସରିତା, ବିନ୍ଦୁ, ପ୍ରୀତି, ମଦନ, ଅବନୀ, ରଞ୍ଜନ, ସୁଶାନ୍ତ ପରି ଅସରନ୍ତି ନାମଗୁଡ଼ିଏ... ।

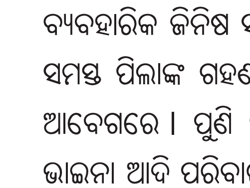

Ex-Staff, JNV, Dhenkanal, Now at JNV, Nayagarh
Ranjanasrajanika@gmail.com
Mob.: 9437531630, 7978206311
D.O.J. in JNV, Rengal

ଜୀବନର ମୂଲ୍ୟ

ସରତ ଗାଇଗରିଆ

ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିକୁ ଆମେ ବିଚିତ୍ର କହିବା ଠିକ୍ ହେବ ନାହିଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୃଷ୍ଟିର କିଛି ନା କିଛି ଭୂମିକ ରହିଛି । ପଶୁପକ୍ଷୀ, ଗଛଲତା, ମଣିଷ ସମସ୍ତଙ୍କର ମହତ୍ୱ ରହିଛି । ପିମ୍ପୁଡ଼ି ଭଳି ଏକ ଛୋଟ ଜୀବଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବିଶାଳକାୟ ହାତୀ ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜର ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରୁଛନ୍ତି । ସୃଷ୍ଟି ନିୟନ୍ତା ସବୁଠାରୁ ବୁଦ୍ଧିମାନ ପ୍ରାଣୀ ରୂପରେ ମନୁଷ୍ୟକୁ ତିଆରି କରିଛନ୍ତି । ଏଭଳି ଏକ ବୁଦ୍ଧିମାନ ପ୍ରାଣୀ ନିରାଶ ହୋଇ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଥିବା ସମୟରେ ଭଗବାନ କିପରି ତା'ର ମାର୍ଗଦର୍ଶନ କରି ଜୀବନର ମୂଲ୍ୟବୋଧ ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ ଦେଉଛନ୍ତି । ତାହା ଏହି କାହାଣୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ।

ଏକ ଗ୍ରାମରେ ହସମୁଖ ନାମକ ବ୍ୟକ୍ତି ନିବାସ କରୁଥିଲା । ନାମ ସିନା ହସମୁଖ କିନ୍ତୁ ସର୍ବଦା ମୁଖରେ ନିରାଶାର କଳାବାଦଲ ଛାଇ ରହିଥିଲା । ଘରେ ମାତା, ପିତା, ସ୍ତ୍ରୀ, ଆଉ ଦୁଇଟି ସନ୍ତାନ । ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟ ସ୍ୱଚ୍ଛଳ । ମଧ୍ୟମବର୍ଗ ପରିବାର ସରକାରୀ ଚାକିରି ଥାଇ ମଧ୍ୟ ନିରାଶର ଭାବ, ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ଥାଇ ନିଜକୁ ଏକାକୀ ଅନୁଭବ କରୁଥାଏ । ତାକୁ ଯେପରି ଲାଗୁଥାଏ ପରିବାର, ସମାଜ ଏବଂ ଚାକିରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ତା'ର କିଛି ମହତ୍ୱ ନାହିଁ । ଏହିପରି ମାନସିକ ଚାପ ମଧ୍ୟରେ ସେ ସର୍ବଦା ଭଗବାନଙ୍କୁ ଦୋଷ ଦେଉଥାଏ । ଅନେକ ପୂଜା ପାଠ, ବ୍ରତ, ଉପବାସ ମଧ୍ୟ କଲା ତଥାପି କେଉଁଥିରେ ମାନସିକ ଶାନ୍ତି ନାହିଁ । କଥାରେ ଅଛି, "ଲୁଣ ଖାଏ ହାଣ୍ଡି, ଚିନ୍ତା ଖାଏ ଗଣ୍ଡି" ସେହିପରି ଅବସ୍ଥା ହେଲା ହସମୁଖର, ଚିନ୍ତାର କାରଣ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ଜାଣି ପାରୁନଥାଏ । ଏହି ହତାସ ଭିତରେ ସେ ଆତ୍ମହତ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ନିଶ୍ଚୟ କଲା । ଘରୁ ବାହାରିଗଲା ରାସ୍ତାରେ ଯାଉଥିବା ସମୟରେ ଏକ ମନ୍ଦିର ପଡ଼ିଲା । ସେ ଚିନ୍ତାକଲା ଏତେ ପ୍ରାର୍ଥନା କଲା ପରେ ମଧ୍ୟ ଠାକୁରେ ତା' କଥା ଶୁଣିଲେନି, ଆଜି ଶେଷଥର ପାଇଁ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରି ଚାଲିଯିବି । ଏହା ଚିନ୍ତାକରି ସେ ମନ୍ଦିରକୁ ଯାଇ ଭଗବାନଙ୍କୁ ନିଜର ଆତ୍ମହତ୍ୟାର ଦୋଷ ଦେଲା ଆଉ ପ୍ରଣିପାତ କଲା । ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ନିଜ ସୃଷ୍ଟିକୁ କେମିତି ବା ନଷ୍ଟ ହେବାକୁ ଦେବେ ।

ଭଗବାନ ହସମୁଖ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରକଟ ହେଲେ । ତଥାପି ହସମୁଖ ଭଗବାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଦେଖି ଖୁସି ନ ଥାଏ । ଭଗବାନଙ୍କୁ ଦୋଷାରୋପ କରି ଚାଲିଥାଏ । ଭଗବାନ ମୁରୁକି ହସି ତା' ହାତରେ ଏକ ଲାଲ ପଥର ଦେଲେ । ସେ ଆହୁରି ରାଗିକରି କହିଲା ମୁଁ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଦୁଃଖ ଜଣାଇଲି, ତା' ସମାଧାନ ନ କରି ସେ ଏକ ପଥର ଦେଉଛନ୍ତି । ଭଗବାନ ତାକୁ କହିଲେ ଠିକ୍ ଅଛି ତୁମେ ଏ ପଥରଟିକୁ ନେଇ ବଜାର ଯାଅ ଓ ଏହାର ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟ ନେଇ ଆସିଲେ ତୁମର ମାନସିକ ଅଶାନ୍ତି ଦୂର ହେବ । ହସମୁଖ ଭାବିଲା ଠିକ୍ ଅଛି । ଭଗବାନ ଯେତେବେଳେ କହୁଛନ୍ତି ତାଙ୍କ କଥା ଶେଷଥର ପାଇଁ ମାନିଯିବା । ହସମୁଖ ପଥରଟିକୁ ନେଇ ବଜାରକୁ ଗଲା । ରାସ୍ତାରେ ଏକ ଫଳ ବେପାରୀକୁ ପଥରଟି ଦେଖାଇ ତା'ର ମୂଲ୍ୟ ପଚାରିଲା । ଫଳ ବେପାରୀ କହିଲା ଏହି ପଥର ବଦଳରେ ୫ କିଲୋ ଆମ୍ବ ଦେଇପାରିବି । ତା'ପରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ି ରାସ୍ତାରେ ଏକ ଆଳୁ ବେପାରୀ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ତାକୁ ମଧ୍ୟ ପଥରଟିକୁ ଦେଖାଇ ତା'ର ମୂଲ୍ୟ ପଚାରିଲା । ବେପାରୀ କହିଲା ଏ ପଥରଟି ବଦଳରେ ୨୦୦ କିଲୋ ଆଳୁ ଦେଇପାରିବି । ସେ ପୁଣି ଆଗକୁ ଚାଲିଲା । ଏକ ସୁନା ଦୋକାନରେ ପଥରର ମୂଲ୍ୟ ପଚାରିଲା । ଦୋକନୀ କହିଲା ୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦେଇପାରିବି । ତା' ମନରେ କୌତୂହଳ ବଢ଼ି ଚାଲିଥାଏ । ଏ ପଥରଟିର ମୂଲ୍ୟକୁ ନେଇ ବଜାରରେ ଯାଉଯାଉ ହସମୁଖ ହୀରା ଦୋକାନରେ ପହଞ୍ଚିଲା । ଆଉ ହୀରା ଦୋକାନୀକୁ ପଥରଟି ଦେଖାଇଲା । ହୀରା ବେପାରୀ ପଥରଟିକୁ ଦେଖିଲା ମାତ୍ରେ ଏ ପଥରର ମୂଲ୍ୟ ଅସଂଖ୍ୟ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ ଦେବା ପାଇଁ ମୋ' ପାଖରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ଧନ ନାହିଁ । ତୁମେ ଯଦି ଚାହୁଁଛ ଏ ପଥରର ମୂଲ୍ୟ ବଦଳରେ ମୋର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୋକାନ ତୁମଙ୍କୁ ଦେଇଦେବି । ହୀରା ଦୋକାନୀ ପଥର

ବଦଳରେ ସମସ୍ତ ସମ୍ପତ୍ତି ଦେବା ପାଇଁ ରାଜି ହୋଇଗଲା ।

ତା'ପରେ ହସମୁଖ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଭାବିଲା ଚାରି ଜଣ ଅଲଗାଅଲଗା ବ୍ୟକ୍ତି ପଥରର ମୂଲ୍ୟ ଭିନ୍ନରୂପେ ବତାଇଲେ କାହିଁକି ? ଏ ସବୁର ଉତ୍ତର ଜାଣିବା ପାଇଁ ଆଉ ଆଗକୁ ନ ଯାଇ ମନ୍ଦିରକୁ ଫେରିଆସିଲା । ତାକୁ ଦେଖି ଭଗବାନ ମୁରୁକି ହସି ହସମୁଖ ଠାରୁ ପଥରର ମୂଲ୍ୟ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଚାହିଁଲେ । ସେ ଭଗବନଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଘଟଣା ବର୍ଣ୍ଣନାକରି କହିଲା । ତଥାପି ଭଗବାନ ମୁରୁକି ହସୁ ଥାଆନ୍ତି । ତା'ପରେ ହସମୁଖ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଗଲା ପଥରର ମୂଲ୍ୟ ଜାଣିବା ପାଇଁ । ଆପଣ ମୋତେ ଖରାରେ ବୁଲାଇଲେ, ପୁଣି ହସୁଛନ୍ତି । ତା'ପରେ ଭଗବାନ ତାକୁ ବୁଝାଇଲେ ଏହି ପଥରଟି ମଧ୍ୟରେ ମୁଁ ତୁମକୁ ତୁମ ଜୀବନର ମୂଲ୍ୟ ବିଷୟରେ ଅବଗତ କରାଉଥିଲି । ତୁମ ଜୀବନର ମୂଲ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଏହି ପଥର ଭଳି । କେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଖରେ ୫ କିଲୋ ଆମ୍ବ ତ ଆଉ କେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ପାଖରେ ହୀରା ବ୍ୟପାରୀର ସର୍ବସ୍ୱ ଭଳି ।

ମନୁଷ୍ୟ ନିଜର ଗୁଣ, କର୍ତ୍ତବ୍ୟପରାୟଣତା ଚିନ୍ତାଧାରା ଦାୟିତ୍ୱବୋଧ, ସହନଶୀଳତା ଆଦି ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାନ କାଳ ପାତ୍ର ଭେଦରେ ତା'ର ମହତ୍ୱ ପ୍ରତିପାଦିତ କରିଥାଏ । ସେଭଳି ହସମୁଖ ଜୀବନର ମହତ୍ୱ ପରିବାର, ସମାଜ କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଅଲଗା ରହିଛି । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟକୁ ଯେପରି ଗ୍ରହଣ କରିବେ ତା'ର ଆଗରେ ସେ ବ୍ୟକ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ସେପରି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବ । ଭଗବାନଙ୍କ ସୃଷ୍ଟିରେ ସମସ୍ତେ ସମାନ । ଯିଏ ଯେପରି କର୍ମ କରିଥାଏ ତାକୁ ସେହି ଅନୁସାରେ ଫଳ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଥାଏ । ତା'ପରେ ହସମୁଖ ମୁହଁରେ ହସଫୁଟିଲା । ସେ ବୁଝିପାରିଲା ତା'ର ଜୀବନର ମୂଲ୍ୟ କ'ଣ ?

ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଖୁସିରେ, ଶାନ୍ତିରେ ନିଜକୁ ରଖିପାରିବେ, ତାକୁ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି, ବସ୍ତୁ ଓ ମନ୍ଦିର ଖୋଜିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ସବୁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ନିଜକୁ ଖୁସିରେ ରଖିପାରିବେ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରିୟ ଏପରିକି ଭଗବାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ପ୍ରିୟ ହୋଇପାରିବେ ।

୧୯୮୯ ରୁ ୧୯୯୬ ନବୋଦୟ, ରେଙ୍ଗାଲୀ
ବ୍ରହ୍ମାକୁମାରୀ, ଶାନ୍ତିବନ, ଅବୁରୋଡ଼, ରାଜସ୍ଥାନ

ମୋର ଲେଖା

ନିରୁପମା ଭଞ୍ଜ

ଦୃଶ୍ୟମାନ ଓ ଅଦୃଶ୍ୟ ଲୌକିକ ଓ ଅଲୌକିକର ଅନନ୍ତ କୋଟି ସ୍ଥୁଳ ଓ ସୂକ୍ଷ୍ମ ଅନୁଭବର ନାମ ହିଁ ଜୀବନ । ଏହି ଜୀବନ ପଥରେ ସଫଳତା, ବିଫଳତା, ଦୁଃଖ, ସୁଖ, ପ୍ରୀତି, ଅପ୍ରୀତି, କ୍ରୋଧ, ଘୃଣା ପରି ଅସଂଖ୍ୟ ଅନୁଭୂତିର ଦ୍ୱିଧାଗ୍ରସ୍ତ ଆଙ୍ଗୁଳି ଛୁଇଁ ଛୁଇଁ ପରିକ୍ରମା କରିବାକୁ ହୁଏ । ସେହିଭଳି ଏକ ଦ୍ୱିଧା, ଦ୍ୱନ୍ଦ, କୁଣ୍ଠା ଓ ଅନିଚ୍ଛା କୁ ନେଇ ମୋର ଶିକ୍ଷକା ଜୀବନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ନିଜର ଛୋଟ ସଂସାର ର ସୀମା ବାହାରେ ଯେ ଏକ ସୁନ୍ଦର ପୃଥିବୀ ରହିଛି ତା'ର ଠିକଣା ଏଇ ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ହିଁ ମୁଁ ପାଇଥିଲି । ସେଇ ଉପବନରେ ଅନେକ କଢ଼ି ମହକି ଉଠିବାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ନେଇ ପ୍ରତିନିୟତ ଫୁଟି ଉଠୁଥିଲେ । ଏହାରି ମଧ୍ୟରେ ଦୀର୍ଘ ୩୦ଟି ବସନ୍ତ ବିଦ୍ୟାଳୟ ର ପ୍ରାଙ୍ଗଣରେ ଥିରି ଥିରି ପାଦରେ ଆସି ଚାଲିଗଲାଣି । କାଲିର ସେଇ କଢ଼ି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ପ୍ରସ୍ଫୁଟିତ ହୋଇ ସମାଜକୁ ସୁଗନ୍ଧିତ କରାଇ ନିଜ ନିଜକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରାଇଥିବାର ଶୁଣି ଖୁସି ଲାଗୁଛି । ଆହୁରି ଅଧିକ ଆନନ୍ଦ ମନେ କରୁଛି ଯେ ଆମରି ହାତରେ କାଉଁରୀ ପରଶରେ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିବା ନବୋଦୟ ଆଲୁମୁନିର ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଏହିବର୍ଷ ବିଦ୍ୟାଳୟର ରୌପ୍ୟ ଜୟନ୍ତୀ ପାଳନ କରିବା ଅବସରରେ ଏକ ସ୍ମରଣିକା ମୁଦ୍ରଣ କରୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ମୋର ସମସ୍ତ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ହୃଦୟର ଗଭୀରତମ ପ୍ରଦେଶରୁ ଅନେକ ଅନେକ ସଦିଚ୍ଛା ଓ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଉଛି । ଏଇମାନଙ୍କ ଗହଣରେ ବିତାଇଥିବା ବହୁମୂଲ୍ୟବାନ ସମୟ ମୋର ମାନସପଟ୍ଟରେ ଚିତ୍ରଣ ହୋଇ ରହିଛି । ସେମାନଙ୍କ ଆନ୍ତରିକ ଶ୍ରଦ୍ଧା, ସମ୍ମାନ ଆଜି ମଧ୍ୟ ମୋର ସ୍ମୃତିର ଝରକାରେ ଉଙ୍କି ମାରୁଛି । ଏହି ଗୁରୁ ଶିଷ୍ୟ ପରମ୍ପରା ତଥା ସ୍ମରଣିକାଟିର ସଫଳତା, ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ ଜଗତର ନାଥ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ମୋର ପ୍ରାର୍ଥନ ।

॥ ଜୟ ଜଗନ୍ନାଥ ॥

ସ୍ମୃତି

ସୁଦାମ ରାଉଳ

ସକାଳୁ ଉଠି ଧାଇଁଯାଉ ସବୁ
ଯେବେ ବାଜିଉଠେ ଶୁଷୁରି (ହୁଇସିଲ୍),
ମାଡ଼ ଆଉ ବିଧା ବସେ ଯିଏ ନ ପାରିବ
ପାଞ୍ଚ ରାଉଣ୍ଡ ପୁରା କରି ।

କସରତ ସାରି ଫେରିଆସୁ ପୁଣି
ଜଲ୍‌ଦି ଗାଧୋଇବା ପାଇଁ
ଲାଇନ୍ କରି ଜଣେ ପରେ ଜଣେ
ଶୀଘ୍ର ଖାଇବା ପାଇଁ ।

ଚୁଡ଼ାଭଜା, ଭାତ ଭୁଜିଆ ଖେଚେଡ଼ି, ବରା
ଉପମା ଆଉ ପୁରି ତରକାରୀ,
ଏ ସବୁ ଦରବ ଖାଇଯାଉ ସବୁ
ଥାଳିରୁ ମୂଳପୋଛ କରି ।

ପ୍ରାର୍ଥନା ସାରି ବସି ଯାଉ ପୁଣି
ଖାତା ପେନ୍ ବହି ମେଲାଇ,
Limit→ infinity, Derivative ସାଙ୍ଗକୁ Chemical Bonding
ମୁଣ୍ଡରେ ଗୋଳମାଳ କରଇ ।

ବାର ଭିତରେ ବୁଧବାର Item ଭିତରେ ମାଛ, ମାଂସ
ସମସ୍ତଙ୍କର ହୁଏ ଶ୍ରେଷ୍ଠ,
ଯେତେ ରାନ୍ଧିଲେ ବାଢ଼ିଲେ ସବୁ ହଣ୍ଡାରୁ ସରି
ପୁଣି ହୋଇଯାଏ ନିଅଣ୍ଟ ।

Evening ସାରି ମନ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କରି
ବସି ଯାଉ ଡାଏନିଂରେ ସଅଳ
ଡାଲି ପାଣି ପିଇ ଖଟି କରୁ ସବୁ
ମଜ୍ଜା କରିଥାଉ ପ୍ରବଳ ।

ଦିନ ପରେ ଦିନ ମାସ ପରେ ମାସ
ବିତିଯାଏ ସାତ ବରଷ
ମନେପଡ଼େ ଯେବେ ଗୋଟି ଗୋଟି ସ୍ମୃତି
ଭରିଦିଏ ଆନନ୍ଦର ହରଷ ।

ଯେତେ ବଖାଣିଲେ ରାତି ପାହିଯିବ ସତେ
ସେ ସବୁ ଅଭୁଲା ଦିନର ଗାଥା,
ବହୁତ କଥା, ବହୁତ ବାର୍ତ୍ତା, ସ୍କୁଲ୍ ଶିଖେଇଛି
ସଫଳ ପାଇଁ ଏ ଜୀବନ ଯାତ୍ରା ।

(୨୦୦୮ ବ୍ୟାଚ୍)

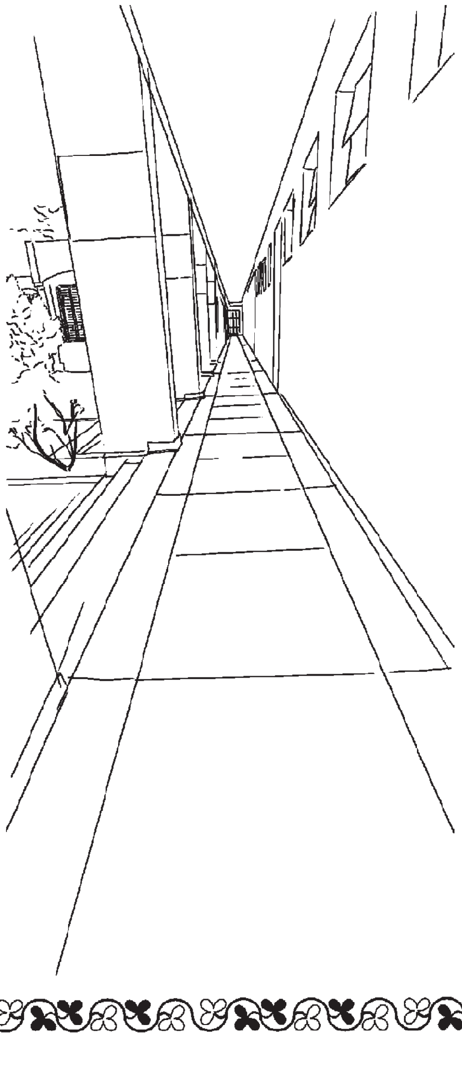

ସମୟର ସ୍ୱରୂପ

ଓଁମ୍ ପ୍ରକାଶ ପରିଡ଼ା

ମଣିଷ ଜୀବନେ ସମୟର ମୂଲ୍ୟ
ବୁଝ ବା ନବୁଝ କେହି
ସମୟର ଧାରା ବହେ ଅବିରତ
ପ୍ରାଣୀର ଭାବନା ନେଇ ॥

ସମୟଟି ଟିକେ ଲାଗିଥାଏ ଧୀର
ଥିଲେକେ ଅପେକ୍ଷା ରତ
ବିଳମ୍ବରେ ଥିଲେ ସତେଅବା ଲାଗେ
ସମୟଟି ଥାଏ ଦ୍ରୁତ ॥

ଦୁଃଖ ଯେବେ ଆସେ ଚିନ୍ତାଭୟ ଗ୍ରାସେ
ସମୟଟି ଭୟାନକ
ସୁଖର ସପନ ସାଉଁଟିଲା ବେଳେ
ସମୟଟି ଥାଏ ସ୍ୱଳ୍ପ ॥

ହୃଦୟେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ରହିଥିଲେ ଭରି
ସମୟଟା ସୀମାହୀନ
ବିରକ୍ତି ବେଳରେ ଯେମିତି କି ଲାଗେ
ଲମ୍ବା ତା'ର ବ୍ୟବଧାନ ॥

ସମୟ ସୂଚାଏ ଘଡ଼ିଟିଏ ସିନା
ସଦା ସେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ
ଆମ ଭାବନାରେ ଆମ ଚେତନାରେ
ସଦା ସେ ପରିଚାଳିତ ॥

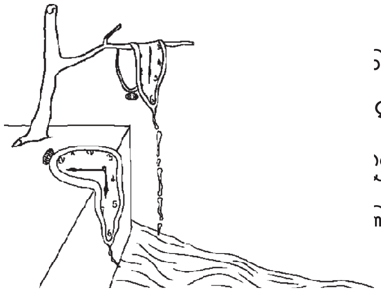

ର ହାତୁ ଗଲେ ଖସି
ସ ନାହିଁ ଫେରି
ୁଝ ସମୟର ମୂଲ୍ୟ
ଳମ୍ବ ନକରି ॥

PM Shri J.N.V. Sarang, Dhenkanal
Class-11th, F.M.M.

କୁମ୍ଭୀର କାନ୍ଦଣା

ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଲକ୍ଷ୍ମୀ ବେହେରା

ନାରୀର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ମନର ଚେତନା
ଜାଣିବାକୁ ପ୍ରୟାସ କେ କରିଚି ବାରେ ?
ନାରୀର ଶକ୍ତି ନାରୀର କୀର୍ତ୍ତି
ଭୂବନ ବିଦିତ ଆରେ ।

କାହାର ଯେ ପତ୍ନୀ କାହାର ଭଗିନୀ
କାହାର ସୁପୁତ୍ରୀ ପୁଣି କାହାର ଜନନୀ
ସବୁ ସେ କରିଛି ସବୁ ସେ ସହିଛି
ମନରେ କ୍ଲେଶ ନରଖି ଥରେ ।

କାନ୍ଧରେ କାନ୍ଧ ମିଶାଇ
ପାଦରେ ପାଦ ମିଶାଇ
କଣ୍ଟାମୟ ରାସ୍ତାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ
ନେଇଛି ସେ ଦୃଢ଼ ସଂକଳ୍ପ
ଦୁହିତା ଭାବରେ ଦୁଇକୂଳ ହିତ ହୋଇ
ଜଳାଇ ରଖିଚି ବଂଶର ମନ
ସ୍ନେହମୟୀ ଜନନୀ ଭାବରେ
ସନ୍ତାନର ଅଳିଅଝଟକୁ ସହିଛି ସେ ପ୍ରତିଦିନ
ଲୋକଙ୍କର କେତେ ନିନ୍ଦା ଅପମାନ
ନାରୀ ସତୀତ୍ୱ ଉପରେ ତୀକ୍ଷ୍ଣ ନଜର
ଏ ସମାଜଟା ଦୁଃଖ ଦେଇଛି କଷ୍ଟ ଦେଇଛି
ବୁଝିବାରେ ନାରୀର ଅନ୍ତର ବେଦନା
ସୃଷ୍ଟିଠାରୁ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ପାଳନ କରି ଆସିଛି ତା' କର୍ତ୍ତବ୍ୟ
ଅନ୍ତର ବେଦନା ଅନ୍ତରରେ ଚାପି
ପୂରଣ କରି ଆସିଛି ସଭିଙ୍କ ମନସ୍କାମନା ।

– 9th –
2020 – 6th

ସ୍ମରଣେ

ବିଜୟ କୁମାର ସାହୁ

ସେ ଏକ ଅବିସ୍ମରଣୀୟ ଐତିହ୍ୟ,
ଆଙ୍କିହୋଇ ଉଙ୍କିମାରେ ମାନସପଟ୍ଟରେ,
ଇଚ୍ଛାହୁଏ ବାରମ୍ବାର କରି ଆବିଷ୍କାର,
ସମର୍ପଣ କରନ୍ତି କି ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପୟରେ ॥

ଉଚ୍ଚଆଶା ଅଭିଳାଷ ଥିଲା ସ୍ମୃତି ବନେ,
ଭାବିଥିଲି ହେବ ପ୍ରାଣ ପୁଲକିତ ଆଶ୍ରାରେ ତାହାର,
ଯେଉଁଠାରେ ନଥିବ ତିଳେମାତ୍ର ଦୁଃଖ,
କ୍ଳେଶ ଅବା କୁହେଳିକାର ଛାୟା,
ଆଉ କି ନଥିବ ସେଠି ଛଦ୍ମବେଶଧାରୀଙ୍କ ମିଥ୍ୟା ଆଶ୍ୱାସନା ॥

ନବୋଦୟ ଶିବିରେ ମୋ' ଲବ୍ଧ କର୍ମପନ୍ଥା,
ସଜାଏ ନିଜକୁ କର୍ମଠ, ନିଷ୍ଠାପର ତଥା ନିପୁଣ ସୈନିକ ସ୍ୱରୂପ,
ଯାହାପାଇଁ ଉତ୍ସର୍ଗୀକୃତ ଜୀବନ, ସାଧନା, ତଥା
ବଞ୍ଚିବାର ସମସ୍ତ ପାଥେୟ ॥

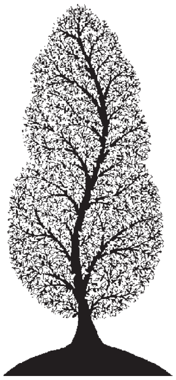

ଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମେ ବ୍ରତୀ ହୋଇ ଚିରଦିନ,
କେତେ ବ୍ୟଥା, କଷ୍ଟ ପୁଣି ଉତ୍‌ଥାନ ପତନ,
ପରିତ୍ୟାଗ କରି ଦ୍ୱିଧା କିମ୍ବା ଅନୁଶୋଚନା,
ଦିଗ୍‌ବଳୟ ଛୁଇଁବାକୁ ବ୍ୟଥିତ ମୋ' ମନ ॥

ଏ ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରେ ନହୁଏ ମଣିଷ ସଂହାର,
ନହୁଏ ସୀମା ବିବାଦ ଅଥବା ହିଂସାର ପ୍ରହାର,
ସୁମଣିଷ, ବୈଜ୍ଞାନିକ, ଯନ୍ତ୍ରୀ ଓ ଡାକ୍ତର,
ଗଢ଼ିବାର ସ୍ୱପ୍ନ ନେଇ ଉତ୍ସାହିତ ସୈନିକ ତାହାର ॥

ଇଚ୍ଛାହୁଏ ଉଡ଼ିବାକୁ ନୀଳ ଗଗନରେ,
ଆଗାମୀ ଦିନର ଶାନ୍ତି କପୋତଟେ ହୋଇ,
ଇଚ୍ଛାହୁଏ ଲଢ଼ିବାକୁ ସଦା ଦେଶପାଇଁ,
ଜଗନ୍ନାଥ ପ୍ରଭୁଙ୍କର ଆଶୀର୍ବାଦ ନେଇ ॥

Now at JNV, Nayagarh, Odisha
Mob.: 9437125775
E-mail: bijayakumarudc@gmail.com

ମୋ' ଜନମ କାଲୁ...

ସ୍ୱୟଂଶ୍ରୀ ବେହେରା

ମୋ' ଜନମ କାଲୁ କେତେ ଯେ ସହୁଛୁ,
କେତେ ବା ସହିବୁ ଆଉ ।
ନିଜେ କାନ୍ଦିକାନ୍ଦି ମୋତେ ହସେଇଛୁ,
କେତେ ସୁଖ ତୁ ଯେ ଦଉ ।
ରାତି ଅଧେ ମୋତେ ନିଦ ନ ଆସିଲେ,
ତୁ ଯେ ଶୋଇ ନଥାଉ ।
ମଜାମଜା କେତେ ରାଜା ରାଣୀ ଗପ,
ପେଡ଼ି ତୁ ଖୋଲି ଥାଉ ।
ବିପଦ ଆସିଲେ ମୋ' ଉପରକୁ,
ତୁ ଯେ ସୁରକ୍ଷା ଦଉ ।
ସବୁବେଳେ ତୁ ଠାକୁରଙ୍କ ପାଖେ,
ମୋ' ଶୁଭ ମନାସୁ ଥାଉ ।
ଅଝଟ କଲେ ମୁଁ ଗାଳି ମୋତେ ଦେଇ,
ପରେ ଦୁଃଖ କରିଥାଉ ।
ଘରେ ମୁଁ ନଥିଲେ ଖୁସିବାସୀ ଦିନେ,
ମନେ ତୁ ପକଉଥାଉ ।
ଭୁଲ୍ କରେ ଅବା ଠିକ୍ କରେ ମୁଁ,
ସପକ୍ଷରେ ମୋର ଥାଉ ।
ଠିକ୍ ପଥରେ ଚାଲିବା ପାଇଁ ତ,
ସବୁବେଳେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଉ ।
ମୋ' ଜୀବନ ଲାଗି ତୋ' ଜୀବନକୁ ତୁ,
ଦବାକୁ ଆଗେଇ ଥାଉ ।
ତୋ' ଜୀବନ ଠାରୁ ମୋତେ ଭଲପାଉ,
ତୁ ପରା ମୋ' ବୋଉ ।

ନବୋଦୟ- ଏକ ମୂଳଦୁଆ

ବୀରେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ସାହୁ

ନଦୀ, ଅରଣ୍ୟରେ ଭରା ଅଖ୍ୟାତ ଗ୍ରାମଟିଏ । ସହରୀ ସଭ୍ୟତାଠାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୂରରେ । କୃଷି ତଥା ଜଙ୍ଗଲୀ ଦ୍ରବ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ ହିଁ ଏଠାକାର ଲୋକମାନଙ୍କର କୌଳିକ ବୃତ୍ତି । ସହରରୁ ବ୍ୟବସାୟୀ ଆସି ଏଠାକାର ବଜାରରେ ସହରୀ ଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରି କରନ୍ତି ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲୀ ପଦାର୍ଥ ସହରକୁ ନେଇ ଯାଆନ୍ତି । ଗାଁ'ଟିରେ ପ୍ରାୟ ଘରସବୁ ଚାଳଛପର ବା କାଁ ଭାଁ କେତୋଟି ଇନ୍ଦିରା ଆବାସ । ସରକାରୀ ସୁବିଧାରୁ ଗାଁ'ଟି ପ୍ରାୟ ବଞ୍ଚିତ କହିଲେ ଚଳେ । ଆଉ ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହେଲା ସଚେତନତାର ଅଭାବ । ଏଠାକାର ଲୋକେ ପ୍ରାୟ ନିରକ୍ଷର ବା ଅଳ୍ପପାଠୁଆ । ଗାଁ' ଛାଡି କେବେ ବାହାର ଦୁନିଆକୁ କେହି ପାଦ ଦେଇ ନଥିବାରୁ ଏମାନଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ଓ ଜୀବନ କେବଳ ଏହିଠାରେ ହିଁ ସୀମିତ ହୋଇ ରହିଯାଇଥିଲା ।

କିନ୍ତୁ ସମୟ ବଦଳିଲା । ଗାଁ'ରୁ ତିନି ଜଣ ଯୁବବନ୍ଧୁ ଗାଁ'ର ଏହି ଚିରାଚରିତ ଦୟନୀୟ ଜୀବନଶୈଳୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଚାହୁଁଥିଲେ । ସେମାନେ ଜାଣିଥିଲେ ଯେ ସେଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ସହରାଭିମୁଖୀ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ତେଣୁ ସେମାନେ ଗାଁ'କୁ ଆସୁଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କ ମାଧ୍ୟମରେ ସହରର କୌଣସି କମ୍ପାନୀରେ ନିଜ ପାଇଁ କାମଟିଏ ଯୋଗାଡ଼ କଲେ । ଗାଁ'ରେ ସବୁଲୋକ ତାଙ୍କ ତିନିଜଣଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରଶଂସା କଲେ । କାରଣ, ନିଜ ଭିଟାମାଟି, ନିଜ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଯିବାଟା କମ୍ କଥା ନଥିଲା ।

ପିଲା ତିନୋଟି ସହରକୁ ତ ପଳେଇ ଆସିଲେ ହେଲେ, ସହରର ପ୍ରଦୂଷଣ, ଭେଜାଲ ଖାଦ୍ୟ ଓ ଚାଲାକ୍ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ଖାପ ଖୁଆଇ ଚଳିବା ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବହୁତ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ମନେହେଲା । ଶେଷରେ, ସହରୀ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ମୁକାବିଲା ନ କରିପାରି ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣେ ପିଲା ଗାଁ'କୁ ଫେରି ଯିବାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲା ଓ ଗାଁ'କୁ ମଧ୍ୟକୁ ଫେରିଆସିଲା । ଆଉ ଦୁଇ ଜଣ ସେହି କଷ୍ଟକର ପରିସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ରହିଗଲେ । କିଛିଦିନ ପରେ, ସେମାନେ ସହରୀ ପରିସ୍ଥିତି ସହ ଖାପଖୁଆଇବା ଶିଖିଗଲେ । କିଛି ସାଙ୍ଗସାଥୀ ମଧ୍ୟ ବନିଗଲେ ସମୟକ୍ରମେ କାମରେ ସେମାନଙ୍କର ମନ ଲାଗି ଗଲା, ଆଉ ସେମାନେ ଅଧିକ ରୋଜଗାର ଓ ସଞ୍ଚୟ କରିବା ଆଶାରେ କିଛି ବର୍ଷ ପାଇଁ ସହରରେ ହିଁ ରହିଗଲେ ।

ସେଠାରେ କିଛି ବର୍ଷ ବିତାଇବା ପରେ ସେମାନେ ଗାଁ'କୁ ଫେରିଲେ । ଏତେ ଦିନ ସହରରେ ରହି, ତାଙ୍କର ଚାଲିଚଳଣି, ପୋଷାକ ସବୁ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଗାଁ' ଲୋକଙ୍କ ପାଇଁ ସେ କୌଣସି ଉପରପାହ୍ୟା ଲୋକଙ୍କଠାରୁ କମ ନଥିଲେ । ଭଲ ପଇସା ସଞ୍ଚୟ କରିଥିବାରୁ ସେମାନେ ପ୍ରଥମେ ନିଜ ଚାଳ ଘରକୁ ଭାଙ୍ଗି ସୁନ୍ଦର କୋଠା ଦୁଇଟି ନିର୍ମାଣ କଲେ, ଘରେ ସୁନ୍ଦରସୁନ୍ଦର ଆସବାବପତ୍ର ରଖିବା ସହିତ, ବାକିସବୁ ସୁବିଧା କଲେ । ଏହା ଦେଖି ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳରେ ତାଙ୍କ ପ୍ରଶଂସାର ଛୁଅ ଛୁଟିଲା । ଲୋକମାନେ ନିଜ ଝିଅଙ୍କୁ ବିବାହ ଦେବା ପାଇଁ ତାଙ୍କ ଘର ଆଗରେ ଧାଡ଼ି ବାନ୍ଧିଲେ । କିଛିଦିନ ଗଲାପରେ ଯେମିତି ସବୁକାମ ସରିଗଲା ପ୍ରଥମ ସାଙ୍ଗଜଣକ ଦ୍ୱିତୀୟ ସାଙ୍ଗକୁ ପୁଣି ସହର ଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଲା । ହେଲେ ଗାଁ'ରେ ନିଜ ମୁତାବକ ସୁବିଧା ହୋଇ ଯିବାରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ସାଙ୍ଗ ଜଣକ ଆଉ ସହର ଯିବାକୁ ଇଛା ପ୍ରକାଶ କଲା ନାହିଁ । ସେ ସେଇଠି ବିବାହ କରି ବଳକା ଟଙ୍କାରେ ବଡ଼ଦୋକାନ ଖଣ୍ଡେ ଦେଇ ରହିଗଲା ।

ପ୍ରଥମ ସାଙ୍ଗ ଜଣକ ଏକା ସହରକୁ ଗଲା । ଏବେ ସହର ତା' ପାଇଁ ଆଉ ଅଜଣା ହୋଇ ନଥିଲା । କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ତା'ର ସାଧୁତା ଓ ପରିଶ୍ରମ ପାଇଁ ପଦୋନ୍ନତି ହୋଇଗଲା । ଆସ୍ତେଆସ୍ତେ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରିୟପାତ୍ର ହୋଇ ଦୃତ ପ୍ରଗତି କଲା । ଏବେ ସିଏ ସହରରେ ନିଜ ପାଇଁ ସ୍ଥାୟୀ ଘରଟିଏ କିଣିଲା । ଚାରିଚକିଆ ଗାଡ଼ିଟିଏ କିଣି ସହଜରେ ଗାଁ'କୁ ଯାଇପାରିଲା । ନିଜ ପିଲାଛୁଆଙ୍କୁ ସହରୀ ଜୀବନ ଦେବା ସହ ଗାଁ'ର ଉନ୍ନତିରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହଯୋଗ କରିପାରିଲା । ଗାଁ'ର ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସହରକୁ ନେଇ କର୍ମ ଯୋଗାଇ ପାରିଲା ।

ଗ୍ରାମବାସୀଙ୍କ ଚକ୍ଷୁରେ ଏବେ ସେ ଜଣେ ମହାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତି ରୂପେ ପରିଗଣିତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା, ଯିଏକି ଗାଁ' ପରିବେଶରୁ ବାହାରିବାର ସାହାସ କରିବା ସହିତ, ସହରୀ ଜୀବନରେ ତିଷ୍ଠି ରହିଲା ଓ ନିଜର ଅକ୍ଲାନ୍ତ ପରିଶ୍ରମ ବଳରେ ନିଜର ତଥା ଗାଁ'ର ଉନ୍ନତି କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହୋଇପାରିଲା ।

ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଯେଉଁ ପିଲାଟି ଗାଁ'ରେ ଘର, ଦୋକାନ କରି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିଲା ସେ ଯେନତେନ ପ୍ରକାରେ ଚଳିତ ଯାଉଥିଲା, ହେଲେ ଏବେ ତା' ପାଖରେ ଆଉ ଏତେ ଅର୍ଥ ରହୁନଥିଲା ଯେ ସେ ଆଉ କିଛି ବଡ଼ ଉନ୍ନତି କରିପାରିବ । କେବଳ ତା'ର ବଡ଼ ରଙ୍ଗ ଫିକା ପଡ଼ିଯାଇଥିବା ଘରଟି ହିଁ ତା'ର ସଫଳତାର ସନ୍ତକ ହୋଇ ରହିଯାଇଥିଲା । ଆଉ ଯେଉଁ ତୃତୀୟ ପିଲାଟି ତାଙ୍କ ସହ ପ୍ରଥମେ ସହର ଯିବାର ସାହାସ ଦେଖାଇଥିଲା ତା'ର କୀର୍ତ୍ତିକୁ କିଏ ମନେ ପକେଇଲେ ହିଁ ମନେ ପଡୁଥିଲା ।

ଏଠି ପ୍ରଶ୍ନଉଠେ ଗାଁ' ଛାଡି ସଫଳତା ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସୋପାନଟିଏ । ଏମାନେ ତିନି ଜଣ ଯାକ ଏହି ସୋପାନ ପାରି କରିଥିଲେ ହେଲେ, ତୃତୀୟ ପିଲାଟି ନିଜର ଚିରାଚରିତ ସୁବିଧା ଖୋଜିଲା । ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତି ସହ ଖାପଖୁଆଇ ପାରିଲା ନାହିଁ ତେଣୁ ସିଏ ନିଜ ଲକ୍ଷ୍ୟସ୍ଥଳ ଆଡ଼କୁ ଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ । ଦ୍ୱିତୀୟ ପିଲାଟି ଯେତିକି ପାଇଲା ସେତିକିରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଆଗକୁ ପରିଶ୍ରମରୁ ଓହରି ଗଲା, ତେଣୁ ତା'ର ଉନ୍ନତି ସ୍ଥିର ହୋଇଗଲା । ମାତ୍ର ପ୍ରଥମ ପିଲାଟି ତା'ର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଓ କର୍ମକୁ ଅବ୍ୟାହତ ରଖିଲା । ତେଣୁ ସେ ନିରନ୍ତର ସଫଳତା ପାଇ ଚାଲିଲା ଏବଂ ସମାଜରେ ନିଜର ଏକ ପରିଚୟ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିଲା ।

କଥାଟି ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ବିଶେଷକରି ସେଇ କୁନିକୁନି ନବୋଦୟଙ୍କ ପାଇଁ, ଯେଉଁମାନେ ନବୋଦୟ ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ, ନିଜ ଗାଁ', ପରିବାର, ବିଦ୍ୟାଳୟ ଠାରୁ ଅଲଗା ହୋଇ ଏଠାକୁ ଆସୁଛନ୍ତି । ଛୋଟ ବୟସରୁ ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କର ଏକ ବଡ଼ ଉପଲବ୍ଧି । ସଫଳତାର ପ୍ରଥମ ଏବଂ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସୋପାନ ସେମାନେ ପାର କରି ନେଇଛନ୍ତି । ଏଠିଆସି ସେମାନଙ୍କୁ ବହୁତ କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼େ । ନିଜ କାମ ନିଜେ କରିବାକୁ ହୁଏ । ଅନୁଶାସନରେ ରହିବାକୁ ପଡ଼େ । ପରିବାର ଠାରୁ ଦୂରରେ ରହିବାକୁ ହୁଏ, ଆଉ ଯେଉଁମାନେ ଏସବୁକୁ ସହ୍ୟ କରି କେବଳ ନିଜର ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତି ସେମାନେ ଆଗକୁ ବଢନ୍ତି । ଦଶମ ଓ ଦ୍ୱାଦଶରେ ଭଲ ଫଳ ହାସଲ କରି ନବୋଦୟର ଗରିମାକୁ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରଖି ଏଠାରୁ ବିଦାୟ ନିଅନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏତିକିରେ ଗୌରବମୟ ଆଧ୍ୟାୟ ଶେଷ ହୋଇ ଯାଏନି । ଏଇତ ଆରମ୍ଭ ମାତ୍ର । ଯେପରି ରକେଟ୍ ଉଡ଼ିବାର ପ୍ରଥମ କିଛି ମିନିଟ୍ ଅଧିକ ଇନ୍ଧନ ନେଇଥାଏ, ସେହିପରି ଏହି ସମୟଟି ଅଧିକ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ଲାଗେ ସତ, ହେଲେ ନବୋଦୟ ସେହି ମାନଙ୍କର ମୂଳଦୁଆକୁ ଏତେ ସୁଦୃଢ଼ ଓ ଶୃଙ୍ଖଳିତ କରି ଦେଇଥାଏ ଯେ ଆଗାମୀକାଲିର ପଥ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଅତି ସୁଗମ ହୋଇଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଏଥିପାଇଁ ଚାଲିବାକୁ ହେବ, ଏଥିପାଇଁ ନିଜ ପରିଶ୍ରମ ଓ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାକୁ ମନ୍ଥର କରିଦେଲେ ଚଳିବନି । ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଜାରି ରଖିବାକୁ ହେବ । ତା' ହେଲେ ଯାଇ ସଫଳତାର ସବୁ ସ୍ୱାଦ ଚାଖିହେବ ।

ସମାଜରେ ପିଲାମାନେ ନିଜର ଏକ ସ୍ଥାନ ତୁମେ ହାସଲ କରିପାରିବ ଏବଂ ଯେଉଁ ସଫଳତା ତୁମେ ମାତ୍ର ଦଶବର୍ଷ ବୟସରେ ପାଇପାରିଛ ତାହା କେବଳ ତୁମର ଅତୀତ କୀର୍ତ୍ତିଭାବେ ନରହି, ତୁମେ କ୍ରମାଗତ ହାସଲ କରୁଥିବା ସଫଳତାର ସୁଦୃଢ଼, ସୁନ୍ଦର ମୂଳଦୁଆଟିଏ ହୋଇ ରହିବ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଯେତେବେଳେ ତୁମେ ତୁମର ଏହି ନବୋଦୟ ସମୟଟିକୁ ମନେ ପକାଇବ ବା ନବୋଦୟରେ ପାଦରଖିବ ଏହା ତୁମ ଜୀବନର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଅଧ୍ୟାୟ ଥିଲା ବୋଲି ମନେହେବ । ଠିକ୍ ଯେପରି ଏବେ ଆମେ ପୁରାତନ ଛାତ୍ର-ଛାତ୍ରୀ ମାନେ ମନେକରୁଛୁ ।

ଅଧୁରା ମୋ' ଆଶା

ଓଁମ୍ ପ୍ରକାଶ ପରିଡ଼ା

ଆଶା ମୋର ଥିଲା ପୂରଣ ନହେଲା
ଅପେକ୍ଷାରେ ଦିନ ଗଲା
କେତେ ଯେ ଅପେକ୍ଷା ନ କରିଛି ମୁହିଁ
ଆଶା ଆଶାରେ ରହିଲା ॥

ସଭିଏଁ ଜାଣିଲେ ସଭିଏଁ ବୁଝିଲେ
ସହାୟ କେହି ନହେଲେ
ସଭିଏଁ ଆସିଯେ ଦୁଃଖ ମୋର ଦେଖି
ହସି ଦେଇ ଚାଲିଗଲେ ॥

ଶୁଣିଥିଲି ଅବା ଅପେକ୍ଷାର ଫଳ
ହୋଇଥାଏ ଦିନେ ମିଠା
ସେଦିନକୁ ଆଜି ଅପେକ୍ଷା କରିଯେ
ଫଳ ହୋଇଗଲା ଖଟା ॥

ମନଦେଇ ଶ୍ରମ, ସାଧନା ଯେ କଲି
ସମୟାନୁବର୍ତ୍ତି ହେଲି
କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟରେ ବାଧା ମୁଁ ନଦେଲି
ପରିଶ୍ରମ କରିଗଲି ॥

ମୋର ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦି ଆଗକୁ ବଢ଼ିଲେ
ମୁଁ ଯେ ସେଇଠି ରହିଲି
ଆହେ ଜଗନ୍ନାଥ ଜଗତର ନାଥ
ତୁମ ପାଶେ ପ୍ରଶ୍ନ ଦେଲି ॥

ଆଶା ଯାହା ଥିଲା ପୂରଣ ନହେଲା
ମନୋବଳ ଭାଙ୍ଗିଗଲା
ଏହାର କାରଣ ଖୋଜି ନ ପାଇଲି
ଅପେକ୍ଷାରେ ଦିନ ଗଲା ॥

ଏକାଦଶ ଶ୍ରେଣୀ
ଜବାହର ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ସରାଙ୍ଗ

କିଛିକଥା

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନାରାୟଣ ସାହୁ

କିଛିକଥା
ଆସେ ଆଉ ଯାଏ
ଭସା ବାଦଲ ପରି
ସକାଳର କୁହୁଡ଼ିପରି
ମୃଦୁ ମଳୟ ପରି...
ଦେହକୁ
ମନକୁ
ରୋମାଂ୍ଚିତ କରେ
ଶିହରିତ କରେ
ଭିନ୍ନ ରଂଗରେ ରଂଗେଇ ଦିଏ
କିନ୍ତୁ ନିମିଷକେ
ଉଭେଇଯାଏ
କିଛି ନ ଥାଏ
କିଛି ନ ଥାଏ
ଜଡ଼ପରି
କାଠପରି
ପଥରପରି
ରହିଥାଏ
ପୂର୍ବପରି
ପୂର୍ବପରି...

ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜାର ଅନ୍ତରାଳେ

ପଞ୍ଚାନନ ଜେନା

ସବୁବର୍ଷ ପରି ୨୦୨୪ ମସିହାର ବହୁ ଆକାଂକ୍ଷିତ ବସନ୍ତ ପଞ୍ଚମୀ ଓ ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା ଫେବୃୟାରୀ ମାସ ୧୪ ତାରିଖ ଦିନ ବୁଧବାରରେ ପଡିଛି ଜାଣିଲା ପରେ ବିଭିନ୍ନ ମହଲରେ ଛୋଟ ବଡ଼ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ସବୁ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳିଲା । କେବଳ ଏକାଦଶ ଶ୍ରେଣୀ ପିଲାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ଅନ୍ୟ ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ରୀ-ଛାତ୍ରମାନେ ମନକଷ୍ଟରେ ଥିଲେ । ବୁଝି ପାରୁଥିବେ ଉଣା ଅଧିକେ ଆପଣମାନେ ସୁଜ୍ଞାନୀ ବିଜ୍ଞାନୀ ଜନେ !

ସପ୍ତାହରେ ଦୁଇଥର ବିରିଆନି ଓ ଆମିଷ ବାରି । ଚିକେନ୍ ବାରିଟା ବୁଧବାର ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ବେଳେ । ମାଂସ ତରକାରୀ ତଥା ନାଲିଆ ଝୋଳଟା ବି ଗଲା ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା ପାଇଁ । ଗରମ ଭାତ ସାଙ୍ଗକୁ ବଙ୍କା ଭାଇଙ୍କର ଗରମଗରମ ଝୋଳ ଆଉ କେଇ ଖଣ୍ଡ ଛୋଟ ବଡ଼ ପିସ୍ କଣ୍ଠ ତଳକୁ ଗଳେଇ ଦେବାର ଯେଉଁ ନିର୍ବାର ଇଚ୍ଛା, ଯେଉଁ ଲହ ଲହକା ଦୁର୍ବାର ଅଭିପ୍ସା, ତାହା ବି ମା' ବିଦ୍ୟାଦାୟିନୀ ଛଡ଼େଇ ନେଲେ ।

ମନ ତଳେ ଗୋଟେ ଏମିତିକା ଅନ୍ତଃ ସଳିଳା ପ୍ରବାହିତ ହେଉଥିବା ବେଳେ ଉପରେ ଉପରେ ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା ପାଇଁ ସଜବାଜ ବି ଚାଲିଥାଏ । ବାପା-ବୋଉ -ମାମୁ-ମଉସା- ପିଉସା ମାନେ ଦୁଇ ଚାରି ଦିନ ଆଗରୁ ଆସି କତିପୟ ଭାଗ୍ୟବାନ ମାନଙ୍କୁ ନେଇ ମାର୍କେଟିଙ୍ଗ ବାହାନାରେ ନୂଆ ଡ୍ରେସ୍ କିଣି ଦେବାର ନିଆରା ଅନୁଭବ ବି ଚାଲିଥାଏ । ପୂଜା ଦିନ ତ ପିନ୍ଧା ହେବ, ଆଗାମୀ ବୁଧବାରରେ ଗାଧୋଇ ସାରିଲା ପରେ ଦେହରେ ଗଳା ହେବ । କିନ୍ତୁ ତା' ପୂର୍ବରୁ ପଲିଥିନ୍ ଖୋଲି ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କୁ ହଷ୍ଟେଲରେ ଦେଖେଇବାରେ ଯେଉଁ ମଜା, ପୁରୀ ଖଜା ତଥା ବାଲେଶ୍ୱରୀ ଗଜା ମିଠେଇ ବି ସେତିକି ଖୁସି ଦେଇ ପାରିବ କି ନାଇଁ ସନ୍ଦେହ ?

କୌଣସି କାରଣରୁ ଅନେକ ପିଲା ନୂଆ ଜାମା-ପ୍ୟାଣ୍ଟ-ଡ୍ରେସ୍ ଅଭିଭାବକ ମାନଙ୍କଠାରୁ ପାଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ, ସେହି ଅବଦମିତ ଦୁଃଖ, ସେହି ଅକୁହା ଅବ୍ୟକ୍ତ ମନକଷ୍ଟକୁ ଦାବି ରଖି ଶୋଇପଡ଼ିବା ବେଳେ ଭଗବାନଙ୍କ ପାଖରେ କେବଳ ପ୍ରାର୍ଥନା... ଗରିବ ଘରେ କାହିଁକି ଜନ୍ମ ଦେଲୁ, ଦରିଦ୍ର ନାରାୟଣ ବୋଲି ପରା ଜଗତେ କହି ବୁଲୁ... ଯେଉଁ ଅସମାନତାର ବିଦ୍ରୋହ କୈଶୋର ମନ-ମଗଜ-ମସ୍ତିଷ୍କକୁ ଚଢ଼ିଯାଏ ଯେ ବେଳେବେଳେ ସେହି 'ମୁଁ ପଢ଼ିବି, ମୁଁ ବଢ଼ିବି, ମୁଁ ଗଢ଼ିବି, ମୁଁ ଆଗକୁ ମାଡ଼ିବି'ର ଭୀଷ୍ମ ପ୍ରତିଜ୍ଞା ଅବଚେତନ ଅବସ୍ଥାରେ ରହିଯାଏ । ସତରେ, ସମସ୍ୟା ବି କେବେ କେବେ ଭବିଷ୍ୟତ ପାଇଁ ସୁଗମ ପନ୍ଥାର ଆଲୋକବର୍ତ୍ତିକା ସାଜିଥାଏ ।

ଏକାଦଶ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନେ ଦୁଇ ଦିନ ପାଇଁ ପାଠପଢ଼ାରୁ ମୁକ୍ତି । ରୁଟିନ୍ ବନ୍ଧା ୟୁନିଫର୍ମ ପିନ୍ଧା ଜାଲରୁ ପୂରା ଲଗାମ ଛଡ଼ା । ମାର୍କେଟିଙ୍ଗ୍ ପାଇଁ ଯିବେ, କିଛି ଜିଭ ସୁଆଦିଆ ଖାଇବେ, ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା ଡେକୋରେସନ ପାଇଁ, ମୂର୍ତ୍ତି ବସେଇବା, ପ୍ୟାଣ୍ଡେଲ ପାଇଁ ସାଜ-ସଜ୍ଜାର ଉପକରଣ କିଣିବା ବାହାନାରେ । ଏ ବର୍ଷ ତାଳଚେର ମାର୍କେଟ ଯିବା ସମ୍ଭବ ହେଲାନି କାରଣ ସ୍କୁଲ ଆଗରେ ଥିବା ରାସ୍ତା ବନ୍ଦ, ଟ୍ରାଫିକ୍ ଯାମ୍, ଲମ୍ବା ଲାଇନରେ ଦୁଇ ଧାରିଆ ଟ୍ରକ୍ ସବୁ ଯେମିତି ଆଣ୍ଠେଇ ପଡ଼ି ମୌନବ୍ରତ କରି ବସିଛନ୍ତି । ପାଖ ଆଇଜିଆଇଟି ମାର୍କେଟରୁ ଯେନତେନ ପ୍ରକାରେଣ ଆବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ଗୋଟେଇ ରୁଣ୍ଡେଇ ମନକଷ୍ଟରେ ଫେରିଲେ ଚାରି ସଦନର କରିତକର୍ମାମାନେ । ଆଖି ମିଶେଇ ପାରୁ ନ ଥିଲେ ଅନ୍ୟ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହିତ । ଚାପା ଗୁଞ୍ଜରଣ ଶୁଭୁଥିଲା - ଯାହା ହୋଇଛି ଭଲ ହୋଇଛି, ଯାହା ବି ହେବ ଭଲ ନୁହଁ ବହୁତ ଭଲ ହେବ ।

ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପତ୍ର କମ୍ପ୍ୟୁଟରରେ ଲେଖା ଓ ପ୍ରିଣ୍ଟ୍, ସୋଲ କଟା, ବାଉଁଶ ପୋତା, ତୋରଣ ସଜା, କଦଳୀ ଗଛ ପୋତା ଇତ୍ୟାଦି କାମ ଚାଲିଥାଏ । ଗୀତ-ସାଉଣ୍ଡ ବକ୍ସ ବଜେଇ ବହୁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଭବନ (Multi-purpose Hall)ରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ମଉଜ ମସ୍ତିରେ ସାଜସଜ୍ଜାରେ ମସ୍‌ଗୁଲ ରହିଥିଲେ ସମସ୍ତେ କହିଲେ ଭୁଲ ହେବ । ମ୍ୟାଟ୍ରନ୍ ମ୍ୟାଡ଼ାମଙ୍କର କଡ଼ା

ନଜର ତଥା କଳା ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ କସ୍ତୁରୀବାଳା ମହାରଣା ମ୍ୟାଡ଼ାମ୍‌ଙ୍କର ବାରମ୍ବାର ତାଗିଦ୍ ଛଡ଼ା ପୂରା ଦୁଇ ଦିନ ଦୁଇ ରାତି ଅର୍ଥାତ୍ ୪୮ ଘଂଟାର ପୂର୍ଣ୍ଣମାସୀ ସ୍ୱଚ୍ଛନ୍ଦତା ମୁକ୍ତ ଆକାଶର ବିହଙ୍ଗ ପରି ଅନୁମେୟ । ବରିଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ ପାଇଁ ଏଭଳି ସ୍ୱାଧୀନତା ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବୋଧହୁଏ ପରମ୍ପରାଗତ ।

ଯାହା ହେଉ ସେହି ଶୁଭଦିନ ଆସି ଧରାବତରଣ କରିଗଲା ବୁଧବାର ଦିନ ପଞ୍ଚମୀ ଶୁକ୍ଳପକ୍ଷ ମାଘ ମାସରେ । ସକାଳ ପ୍ରହରୁ ଖାଲି ଏପଟ ସେପଟ, ମିଛି ମିଛିକା ବ୍ୟସ୍ତ ବିବ୍ରତ ହେବାର ଯୋଜନା ସମ୍ଭାବନା । ତଳ କ୍ଲାସର ପିଲାମାନେ ଯାଇ ଏମ୍‌ପି ହଲରେ କେଇ ଘେରା ବୁଲି ଆସିଲେଣି, କିନ୍ତୁ ମା' ସରସ୍ୱତୀଙ୍କ ମୁହଁ ଖବରକାଗଜରେ ଆବୃତ୍ତା ।

ମନ ମାନୁନି । ଟିକିଏ ଦରି ଉପରେ ଉପବେଶନ, ପୁଣି କୁଶଳ ପ୍ରସ୍ଥାନ ।

ଦିନ ୧୦ ଟା ବେଳେ ନନା ସ୍କୁଟି ଚଢ଼ି ଆସିଲେ, ହନୁମାନ ମନ୍ଦିର ପାଖରେ ସ୍କୁଟି ରଖିଲେ, ସିଧା ଏମ୍‌ପି ହଲକୁ ପଶିଆସିଲେ । ଡେରି ହେଲାଣି । ପୁଣି ଦୁଇଟା ଘରୁଆ ପୂଜା ସାରିବାକୁ ହେବ ।

ନନାଙ୍କର ମନ୍ତ୍ର... ଯା କୁନ୍ଦେନ୍ଦୁ ତୁଷାରହାର ଧବଳା, ଯା ଶୁଭ୍ର ବସ୍ତ୍ରାନ୍ୱିତା, ଯା ବୀଣାବରଦଣ୍ଡମଣ୍ଡିତକରା, ଯା ଶ୍ୱେତପଦ୍ମାସନା - ସହିତ ୨୦୨୪ ମସିହା ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା ବା ଶ୍ରୀପଞ୍ଚମୀ ପୂଜାର ଆବାହନୀ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ।

ପିଲାମାନେ ସବୁ ସୁନ୍ଦର ଦିଶୁଥିଲେ । ସମସ୍ତେ ଗାଧୋଇ ସାବୁନ୍ ସାମ୍ପୁ ତେଲ ଲଗେଇ ନୂଆ ତଥା ସଫା କପଡ଼ା ପିନ୍ଧି ହାତରେ ନଡ଼ିଆ ଧରି ବସିଥିଲେ । ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳୀ ଦେବେ, ନଡ଼ିଆ ବାଡ଼େଇବେ । ଯାହା ପାଖରେ ନଡ଼ିଆ ନାହିଁ, ସେମାନେ ବି ଗୋଟେ ଡବଲ ଖୁସିରେ କାରଣ ଖଣ୍ଡ ଦି ଖଣ୍ଡ ନଡ଼ିଆ ଚାଖିବାକୁ ମିଳିଯିବ ।

ଝିଅ ପିଲାମାନେ ପୂରା ଖୁସି ହୋଇ ଅଳପ ଅଳପ ମଲ୍ଲୀ ଫୁଲିଆ ଦାନ୍ତ ଦେଖେଇ ଗୁଲି ଗପରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲେ । ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜାର ସୁ-ଅବସର ତାଙ୍କୁ ପୁଣି ଥରେ ପାଖରେ ବସି ଦେହକୁ ଦେହ ଘଷି ଚବର୍ ଚବର୍ ବଲର୍ ବଲର୍ ହେବାକୁ ଯେଉଁ ଅଫୁରନ୍ତ ଆନନ୍ଦ ଉଲ୍ଲାସର ବାତାବରଣ ଆଣି ଦେଇଛି, ଅବର୍ଣ୍ଣନୀୟ ।

ନନା ପୂଜାରେ ବ୍ୟସ୍ତ, ପ୍ରିନସପାଲ ପ୍ରତିମା ମିଶ୍ର ମ୍ୟାଡାମ୍ ସଂକଳ୍ପରେ ବ୍ୟସ୍ତ, ପଦ୍ମନାଭ ପାଢ଼ୀ ସାର୍ ଭୋଗ କଟାକଟିରେ ବ୍ୟସ୍ତ, ପୂରା ଏକାଦଶ ଶ୍ରେଣୀ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପୂଜା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର୍ମକାଣ୍ଡରେ ଆହୁରି ବ୍ୟସ୍ତ, ଦରିରେ ବସିଥିବା ଛାତ୍ରୀଛାତ୍ରମାନେ ଖୁସି ଗଳ୍ପରେ ବ୍ୟସ୍ତ, ଚୌକିରେ ବସିଥିବା ଅଭିଭାବକ, ଶିକ୍ଷକ-ଶିକ୍ଷୟିତ୍ରୀମାନେ ମଧ୍ୟ ତଦନୁରୂପ କଥାବାର୍ତ୍ତା ସହିତ ମୋବାଇଲରେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଲାଗୁଥିଲା ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା ଭଳିଆ ଗୋଟିଏ ପବିତ୍ର ଶୁଭ ଦିନରେ ସମସ୍ତେ ଏତେ ମାତ୍ରାରେ ବ୍ୟସ୍ତ, ଏତେ ମାତ୍ରାରେ ବ୍ୟଗ୍ର ଏକାଗ୍ର ଯେ ଭକ୍ତିପୂତ ପୁଷ୍ପାଞ୍ଜଳି ପାଇଁ ଫୁଲବଣ୍ଟା ସମୟରୁ ବେଶ୍ ଅନୁମେୟ ହେଉଥିଲା ।

'ଅଇଲେ ମାଆ ସରସ୍ୱତୀ ନିର୍ମଳବର୍ଣ୍ଣେ... ରତ୍ନ ବିଭୂଷିତ କୁଣ୍ଡଳ କର୍ଣ୍ଣେ... ଗଳାରେ ଗଜମତି ମୁକୁତାର ହାର... ଦିଅ ମାଆ ସରସ୍ୱତୀ ବିଦ୍ୟା ଭଣ୍ଡାର... ମାଇକ୍‌ରେ ଏହି ଶ୍ଳୋକ ସମସ୍ତେ ଆବୃତ୍ତି କଲେ, ଆଖି ବନ୍ଦ କରି, ହାତ ମଝିରେ ଫୁଲକୁ ଜାକି ଧରି, ପ୍ୟାଣ୍ଡେଲ ଉପରକୁ ଫୁଲ ଫୋପାଡ଼ି, ମୁଣ୍ଡିଆ ମାରି, ଶ୍ରୀଫଳ ବାଡ଼େଇ, ମଥାରେ ଟିକା ଲଗେଇ, ହାତରେ ବ୍ରତ ବାନ୍ଧି... ମା' ସରସ୍ୱତୀ କି... ଜୟ ! ମା' ହଂସବାହିନୀ କି... ଜୟ, ମା' ବିଦ୍ୟାଦାୟିନୀ କି, ଜୟ 'ଜୟଧ୍ୱନୀ ଦେଇ ମନେ ମନେ ଭଲ ପାଠ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରୁ କରୁ ପୂଜା ପର୍ବ ସମାପନ ହେଲା ।

ପ୍ରସାଦସେବନ ପର୍ବ ଆରମ୍ଭ ହେଲା ସଂଗେ ସଂଗେ । ଧାଡ଼ି ବାନ୍ଧି ପୁଅ ଝିଅମାନେ ଧଳା ଚଉପଦିରେ ଭର୍ତ୍ତି ଭୋଗ ଖାଉ ଖାଉ ମଝିରେ ମଝିରେ ନଡ଼ିଆ ଫାଳରୁ ଦାନ୍ତରେ କୋରିଦେବା ବି ବେଶ୍ ମନୋଜ୍ଞ ଲାଗୁଥିଲା । ମୋବାଇଲ୍‌ରେ ଫଟୋ ସବୁ ବଡ଼ ଭାଇ ଭଉଣୀ, ସାର ମ୍ୟାଡ଼ାମ୍‌ମାନେ ଗୋଟାଏ ପରେ ଗୋଟାଏ ଧଡ଼ାଧଡ଼ ଫଟାଫଟ୍ ଫଟୋ - ସେଲ୍ଫି - ଗ୍ରୁପ୍ ଫଟୋ ଉଠେଇ ଚାଲିଥିଲେ । ସେହି ସାନସାନ କୁନିକୁନି ନୀରିହ ନିଷ୍ପାପ ପିଲାଙ୍କ ବିକଳ ମୁହଁ ଦେଖି ଜାଣି ହେଉଥିଲା କି ସେମାନେ ବି ଫଟୋ ଉଠେଇବାକୁ ଉତ୍ସୁକ । ମାତ୍ର ବିଡ଼ମ୍ବନାର

ତନାଘନା । ତଳ ଶ୍ରେଣୀର ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ କାହାରି ମନରେ ଟିକିଏ ଦୟା ବି ନ ଥିଲା କି ତାଙ୍କ ଅସ୍ଥିର ମନର ଅକୁହା ଭାଷାକୁ ଅନ୍ତତଃ ଥରେ ଅଧେ ପଢ଼ିବାକୁ ଅବା ବୁଝିବାକୁ !

ହଠାତ ମେସ୍ ବେଲ୍ ବି ବାଜିଗଲା ଅବିଳମ୍ବେ । ଅରୁଆ ଭାତ ସାଙ୍ଗକୁ ଡାଲି- ନବରତ୍ନ – ଟମାଟୋ ଖଟା ବେଶ୍ ରୁଚିକର ଲାଗିଲା । ପେଟେ ପାଣି ପିଇ ଦେଇ ବେଡ଼ରେ ଶୋଇ ଗଲା ବେଳକୁ ପୂରା ଦ୍ୱିପହର ପାର୍ । ସକାଳ ପହରୁ ବୁଲା ବୁଲି – ଉପାସ ଇତ୍ୟାଦି ଇତ୍ୟାଦି । ତେଣୁ ଖାଲି ପେଟରେ ଅନ୍ନ କେଇ ମୁଠା ପଡ଼ି ଯିବା ବେଳକୁ କୂଅରେ ଅଳିଆ ଜମା ହେଲା ଭଳିଆ ତଳିପେଟଟା ଓଜନିଆ ହେଲା । ନିଦ ମାଉସୀ କୋଳକୁ ଆଉଜି ନେଲେ ଶେଜ ଶୁଙ୍ଘୁ ଶୁଙ୍ଘୁ । ଏକେ ତ ନବୋଦୟରେ ନିଦର ମଡ଼କ । ସରସ୍ୱତୀ ପୂଜା ଦିନ ବହଳ ନିଦରେ ଯେମିତି ମା' ସରସ୍ୱତୀଙ୍କ ପାଦ ଦୁଇଟାକୁ ଯାବୋଡି ଧରି ଭକ୍ତିଭାବରେ ଲୀନ ହୋଇ ତା'ର ଉନ୍ନତ ସମର୍ପିତ ଭାବନା ଦେଖେଇ ପାରିଛି ।

କିଏ କହିଲା, ଭଜନ ସଂଧ୍ୟା ପାଇଁ ପରା ସାଇରନ୍ ବାଜିଲାଣି । ତୁ ଯିବୁନି କି ରେ ବୁନ୍ଧୁ ? ତୋ' ନାଁ ପରା ଲେଖା ଯାଇଛି । ତୁ ପରା ଆମ ହାଉସ୍‌ର ହ୍ୟୁମାନ୍ ସାଗର । ବାଥରୁମ୍ ସିଙ୍ଗର ତୋର ପ୍ରଥମ ଅବତାର, କ୍ଲାସରୁମ୍ ଗାୟକ ତା'ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅବତାର । ଭଜନ ପରିବେଷଣ କରି ତୁ ଆଜି ଦେଖେଇ ପାରିବୁ ଭକ୍ତି ମାଧ୍ୟମରେ ଶକ୍ତି, ଗୀତ ସଂଗୀତ ମାଧ୍ୟମରେ ତୁ ଅନନ୍ୟ ଉଦାହରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିପାରିବୁ ।

ବଉଳା କୁମ୍ଭୀର ପରି ଗଡୁଥିବା ମହାଭାଗ ଦେହରେ ଯେମିତି ଚିଆଁ ଲାଗିଗଲା । ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା ଭୀମ ଚିତ୍କାର କରି । ଆରେ କାଉ ! ଡାମରା କାଉ ! ତୁ ହିଁ ମୋ' ନାଁକୁ ଜାଣି ଶୁଣି ଲେଖେଇ ଦେଇଛୁ । ପୁଣି ଦଉଡ଼ା ଦଉଡି... ଭିଡ଼ାଭିଡ଼ି, ଗୋଟେ ଲମ୍ବା ଅଧ୍ୟାୟ ।

ସଂଧ୍ୟା ଆଗତ ପ୍ରାୟ । ବିକର୍ତ୍ତନ ବିଜେ କରି ସାରିଲେଣି ପଶ୍ଚିମ ଗଗନ ଦିଗବଳୟ ଚାରିକାନ୍ଥ ଡେଇଁ । କିଚିରି ମିଚିରି ଶବ୍ଦ କାକଳୀରେ ପାଖ ଗଛମାନଙ୍କରୁ ମନ୍ଦ ମଧୁର ମିଶ୍ରିତ ଶବ୍ଦ ସମ୍ଭାର । ପ୍ରସନ୍ନ ଭାଇ ସବୁ ବିଜୁଳିବତୀ ଜଳେଇ ସାରିଲେଣି । ନବୋଦୟ କ୍ୟାମ୍ପସ୍‌ଟା ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ମନୋରମ ପରିବେଶ ।

ମାଇକ୍‌ରେ ବାରମ୍ବାର ଉଦଘୋଷଣା ଆଦ୍ୟାଶା ଦିଦି ଓ ବିଶ୍ୱରୂପା ଦିଦିଙ୍କର । ଭଜନ ସନ୍ଧ୍ୟା ଆରମ୍ଭ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ଦୟାକରି ନୀରବତା ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ଓ କୁନି କୁନି ଭଜନ ଗାୟକ-ଗାୟିକାମାନଙ୍କର ମନୋବଳ ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ ଦୁଇ ହାତ ଖୋଲି କରତାଳି ମାଧ୍ୟମରେ ସାଧୁବାଦ ଦିଅନ୍ତୁ ।

ସଂଗୀତ ଶିକ୍ଷକ ରାଜେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ବେହେରା ସାରଙ୍କ ସରସ୍ୱତୀ ବନ୍ଦନା ତଥା 'ରାମ ସିଆ ରାମ୍' ରାମଧୁନ୍ ସହିତ ଭଜନ ସଂଧ୍ୟାର ଶ୍ରୀଗଣେଶ ପରିବେଶିତ ହେଲା । ବିଦ୍ୟାଳୟର ବରିଷ୍ଠ କର୍ମଚାରୀ ରବୀନ୍ଦ୍ର କୁମାର ବାରିକ ଓ ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀର ଆଦିତ୍ୟ କୁମାର ସାହୁର ତବଲାର ତାଳ-ଲୟ ତଥା ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀର ବିଶ୍ୱଜିତ ଓ ତୃପ୍ତି ରନର ଢୋଲକ ସହିତ କୋମଳ କରାନୁପାତ, ସୁପ୍ରକାଶ ଗିନି ଓ ପ୍ରହ୍ଲାଦ ଝୁମୁକାର ସମବେତ ମୂର୍ଚ୍ଛନାରେ ଏକ ଭାବମୟ ସଙ୍ଗୀତମୟ ପରିବେଶ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲା ।

ପ୍ରଥମ ଗାୟିକା ହିସାବରେ ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ରୀ କୁମାରୀ ଅନନ୍ୟା ଦେବପ୍ରୀୟା ସାହୁ ମଞ୍ଚ ଉପରକୁ ଆସି ଗୋଟେ ଜଗନ୍ନାଥ ଜଣାଣ ଗାଇବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ... କି ରଙ୍ଗ ଲଗେଇ ଦେଲୁରେ କଳା ରଙ୍ଗିଆ... ଓ ବିନା ସ୍ୱରରେ ଗଦ୍ୟ ଭଳି କୁନି ଝିଅଟି ମୁରୁକି ମୁରୁକି ହସିହସି ଗାଉଥିଲା । ଯନ୍ତ୍ର ବାଦ୍ୟକାରମାନେ ହାତ କୁଣ୍ଡେଇ ବସି ରହିଲେ । ଟୁଙ୍ଗ ଟାଙ୍ଗ ବି ଥରେ ଅଧେ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଅବଶେଷ ଗୋଟେ ରହିଗଲା ।

'ଦୟଣା ତୁଳସୀ ବାସୁଥାଉ,
ଆଖିକୁ ଶ୍ରୀମୁଖ ଦିଶୁଥାଉ
ଗରୁଡ଼ ପଛରେ ଠିଆ ହେଉ ହେଉ
ଆପେ ଆପେ ହାତ ଉଠିଯାଉ
ଏହି ଭାଗ୍ୟ ଦିଅ ମହାବାହୁ
ତୁମରି ଆଖିରେ ଆଖି ମିଶିଗଲେ
ଲୁହ ଦି' ଟୋପା ଝରି ଯାଉ ମହାବାହୁ
ଜୀବନ ସାର୍ଥକ ହେଉ ମହାବାହୁ
ଜୀବନ ସାର୍ଥକ ହେଉ'

ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ର ମାଷ୍ଟର ସୁପ୍ରକାଶ ପରିଡ଼ାଙ୍କ ସୁଲଳିତ କଣ୍ଠସ୍ୱରରେ ଝଙ୍କୃତ ହେଇଗଲା ଏହି ଜଗନ୍ନାଥ ଭଜନଟି । ତାଳି ମାରିବାକୁ କହିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ ଉଦ୍‌ଘୋଷିକାମାନଙ୍କୁ ।

ପରେପରେ ଶ୍ରୀମତୀ ମଧୁସ୍ମିତା ମିଶ୍ର, କେମେଷ୍ଟ୍ରୀ ମ୍ୟାଡ଼ାମ୍... ଶ୍ୟାମ୍ ତେରୀ ବଂଶୀ ପୁକାରେ..., ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ରୀ କୁମାରୀ ସ୍ମୃତି ପ୍ରୀୟଦର୍ଶନୀ... ରାଧା କେସେ ନା ଜଲେ, ନବୋଦୟ ସୁପୋଲ ବିହାର ପ୍ରବାସୀ ଝିଅମାନେ... ସାକ୍ଷୀ ରାଜ ଓ ସମୃଦ୍ଧି... ମେରୀ ମା’ କୀ ବରାବର କୋଇ ନହିଁ, ଏକାଦଶ ଶ୍ରେଣୀର ଛାତ୍ରୀ କୁମାରୀ ମମତା ମୁର୍ମୁ... ଦେ ଦେ ତୋ ଶରଧା ବାଲିରୁ ଦେ... ଦଶମ ଶ୍ରେଣୀର ମାଷ୍ଟର ପ୍ରଣବ କୁମାର ବାରିକ... ଜୟ ଜୟ ଦେବ ହରେ ଓ ଚକାନୟନକୁ ଦେଲେ ଅନେଇ, ଏକାଦଶ ଶ୍ରେଣୀର ଦିବ୍ୟରନ ପ୍ରଧାନ, ଏମଏଲ ଅଂଶୁମାନ ଓ ଦିବ୍ୟଜ୍ୟୋତି ନାୟକ - ଆହେ ନୀଳ ଶଇଳ ପ୍ରବଳ ମତ ବାରଣ, ମୋ ଆରତ ନଳିନୀକୁ କର ହେ ଦଳନ, ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀର ଦିବ୍ୟରନ୍ - କାହ୍ନାରେ ରେ କାହ୍ନା... ଲଗାନା ତୁ ରଙ୍ଗ ଲଗାନା, ଆଦ୍ୟାଶା ସ୍ମିତିପ୍ରଜ୍ଞା ସ୍ୱାଇଁ... ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଷୋହଳ ନାମ... ଗୋଟି ଗୋଟି କରି କହୁଛି ଶୁଣ... ଇତ୍ୟାଦି ଭଜନମାନ ଗାଇ ସମବେତ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କୁ ଝୁମେଇ ଦେବାକୁ ପାରୁପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗଳା ଫଟେଇ ମାଇକ୍ରୋଫୋନ ପରିଧି ଡେଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ ।

ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀର କୁନି ଝିଅ କୁମାରୀ ସର୍ବାଣୀ ବିଶ୍ୱାଳ...

ମୋତେ ଚନ୍ଦନ ପାଣିରେ ଗାଧୋଇ ଦିଅ ଲୋ
ମୁଁ କାଳିଆ ପାଖକୁ ଯାଉଛି
ମୋତେ ତୁଳସୀ ମାଳରେ ସଜେଇ ଦିଅ ଲୋ
ମୁଁ କାଳିଆ ପାଖକୁ ଯାଉଛି
ମୋର ଦେହରେ ସେ ଗୀତ ଗୋବିନ୍ଦ ଲେଖି
ମୋର ହାତ ଦେଖି ଦୀପ ରଖି
ଆଜି କାଳିଆର ଡୋରି ଲାଗିଛି ଲାଗିଛି

ମୁଁ କାଳିଆ ପାଖକୁ ଯାଉଛି ଲୋ... ପରିବେଶକୁ ବେଶ୍ ଭାବମୟ ଭକ୍ତିମୟ ଅମୃତମୟ କରି ତୋଳିଥିଲା ।

ଏମିତି ଭଲ-ଖରାପ, ତାଳ-ସହିତ, ତାଳ-ରହିତ, ସ୍ୱର-ସଙ୍ଗମ, ବେସୁରା ଭଜନ ଗାୟନରେ ଭଜନ ସଂଧ୍ୟା ସରିବାକୁ ଯାଉଥିଲା । ମାତ୍ର ଉତ୍କଣ୍ଠାର ବିଷୟ ଏହି କି ଯେ କିଏ ଶୁଣୁଥିଲା, କିଏ ମନେମନେ ଗୁଣୁଗୁଣେଇ ଗାଉଥିଲା, କିଏ ଖୁସି ଗପ୍ପରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଥିଲା, କିଏ ଭକ୍ତି ଭାବନାରେ ବୁଡ଼ି ଯାଇଥିଲା । ମଝିରେ ମଝିରେ ନୀରବତା ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ଡାକବାଜି ଯନ୍ତ୍ରର ଡାକରା ବୋଧହୁଏ କ୍ଷଣିକ ପାଇଁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସେହି ଭଜନ ସଂଧ୍ୟା ପ୍ରତି ଅଭିପ୍ରେରିତ କରୁଥିଲା ।

ବୋଧହୁଏ ପଛରେ ଛିଡ଼ାହୋଇ ମା’ ସରସ୍ୱତୀ ସୂଚେଇ ଦେଉଥିଲେ ଅତି ର୍ସବତ୍ର ଗର୍ହିତମ୍ ।

ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଶିକ୍ଷକ (ଇତିହାସ)
ପିଏମ୍ ଶ୍ରୀ ଜବାହର ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ସରାଙ୍ଗ
୨୩-୦୫-୨୦୧୬ ଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟରତ

ମୋ କଥା...

ସୁବାସ ଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର

ଅନନ୍ତ କୋଟି ବିଶ୍ୱବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଆମର ଏଇ ସୁନ୍ଦର ଧରା । ତା' ପୃଷ୍ଠରେ ଅସଂଖ୍ୟ ଜୀବ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହେଉଛି ମଣିଷ । ତା'ର ଜନ୍ମ ଓ ମୃତ୍ୟୁ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ସମୟତକ ହେଉଛି ଜୀବନ । ମଣିଷ ସତତ ଏକ ସୁନ୍ଦର ଉନ୍ନତ ଜୀବନ ବିତାଇବାକୁ ନିଜକୁ ଓ ନିଜ ପରିବେଶକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପ୍ରୟାସୀ । ଭୌତିକ ବିକାଶ ସହ ଆତ୍ମିକ ବିକାଶ ପାଇଁ ପ୍ରଯତ୍ନ କରିବାର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଭାରତବର୍ଷରେ ବହୁ ପ୍ରାଚୀନ । ଦେବଭୂମି ଭାରତବର୍ଷ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱର ଜ୍ଞାନଗୁରୁ । ଜନ୍ମମୃତ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅମୃତସନ୍ଧାନୀ ଭାରତୀୟ ମାନବୀୟ ମୂଲ୍ୟବୋଧ, ବିଶ୍ୱଭ୍ରାତୃଭାବନା ଓ ନୈତିକତା ଉପରେ ହିଁ ଗୁରୁତ୍ୱାରୋପ କରିଥାଏ । ସେଥିପାଇଁ ପ୍ରାଚୀନ ଗୁରୁକୁଳ ପରମ୍ପରା ମାନବଶିଶୁର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ବିକାଶ ଘଟାଇ ତାକୁ ଏକ ଉନ୍ନତ ସାମାଜିକ ଜୀବନ ବିତାଇବାକୁ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିଲା । ସମୟର ଆବର୍ତ୍ତରେ ସେ ପରମ୍ପରା ବିଲୁପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ସାରା ଭାରତବର୍ଷରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଜବାହର ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ତାହାର ନୂତନରୂପ କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନାହିଁ । ନୀତି ଓ ଆଦର୍ଶ, ଚରିତ୍ର ଗଠନ, ଭ୍ରାତୃଭାବର ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ସାମାଜିକ ସହାବସ୍ଥାନ ଓ ଜାତୀୟ ସଂହତି ଭାବନା ସହ ଶିଶୁକୁ ଏକ ସରସ ଓ ସୁନ୍ଦର ସାମାଜିକ ଜୀବନ ବିତାଇବା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ କରିବା ହେଉଛି ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

ଏ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ୧୯୮୬ ମସିହାରେ ରେଙ୍ଗାଲି ନଦୀବନ୍ଧାଞ୍ଚଳରେ ସ୍ଥାପିତ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ସ୍ଥାୟୀଭାବେ ସରାଙ୍ଗକୁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହୋଇ ଆଜି ତା'ର ରୌପ୍ୟ ଜୟନ୍ତୀ ଉତ୍ସବ ପାଳନ କରୁଥିବାର ଜାଣି ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ । ମୋ ଶିକ୍ଷକ ଜୀବନର ଅର୍ଦ୍ଧାଧିକ ସମୟ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ହିଁ ବିତିଛି । ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ସେଦିନର ଶିଶୁପ୍ରତିଭାସବୁ ଆଜି ରାଜ୍ୟ, ଦେଶ ତଥା ବିଦେଶରେ ନିଜ ନିଜ ପ୍ରତିଭାର ଯେଉଁ ଝଲକ ଦେଖାଉଛନ୍ତି, ତାହା ମୋ ଶିକ୍ଷକପ୍ରାଣକୁ ଉଲ୍ଲସିତ କରୁଅଛି । ନବୋଦୟ ପରିବାରର ସମସ୍ତ ସଦସ୍ୟ ସର୍ବଦା ନିବିଡ଼ ସ୍ନେହ, ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ଭକ୍ତିର ବନ୍ଧନରେ ଯେ ବାନ୍ଧିହୋଇ ରହିଛନ୍ତି, କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ମାତ୍ର ।

ଏଇ ପୁଣ୍ୟ ଅବସରରେ ପ୍ରକାଶ ପାଉଥିବା 'ସ୍ମରଣିକା' ନିଶ୍ଚୟ ସ୍ମରଣୀୟ ହୋଇ ରହିବ । ମୁଁ ନବୋଦୟ ପରିବାରର ପ୍ରିୟ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କୁ ଅଜସ୍ର କଲ୍ୟାଣ କରିବା ସହ ସେବାରତ ଓ ସେବନିବୃତ୍ତ ସମସ୍ତ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ମୋର ଶୁଭେଚ୍ଛା ଜ୍ଞାପନ କରୁଛି । ଅବର୍ତ୍ତମାନରେ ଥିବା ସଭିଙ୍କୁ ମୋର ଶ୍ରଦ୍ଧାସୁମନ ଅର୍ପଣ କରୁଛି ।

(ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷକ)
ଶିମିଳିପଡ଼ା, ଅନୁଗୁଳ ।

ତୁମେ

ସୁଜାତା ବେହେରା

ସୂର୍ଯ୍ୟକିରଣରେ ତୁମେ
ଚାନ୍ଦର ଶୀତଳତାରେ ତୁମେ
ଫୁଲର ମହକରେ ତୁମେ
ଅନ୍ଧାର ଆଉ ଆଲୋକରେ ତୁମେ
ତୁମ ସୃଷ୍ଟିରେ ତୁମେ
ତୁମ ଅଭାବରେ ବି ତୁମେ
ନଦୀର ଧାରାରେ ତୁମେ
ପାହାଡ଼ର ଶିଖରରେ ତୁମେ
ସବୁଠି ହିଁ ତୁମେ ଆଉ ତୁମେ
ବାସ୍
ମୋର ବୁଝିବା ହିଁ ଟିକେ ଡେରି ହେଇଗଲା
ଜୀବନର ମାନେ ତୁମେ
ମୃତ୍ୟୁର ମାନେ ବି ତୁମେ...

(୨୦୦୭ ବ୍ୟାଚ୍)

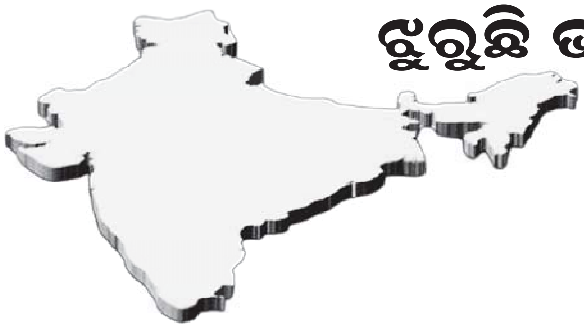

ଝୁରୁଛି ଭାରତବର୍ଷ

ଡ଼. ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ବିଶ୍ୱାଳ

ଗଙ୍ଗା ଯାହାର   ପାଦ ଧୋଇ ଦିଏ
ସ୍ୱଚ୍ଛ ସଲିଳ ନୀରେ
ସାଧୁସନ୍ଥଙ୍କର   କୀର୍ତ୍ତି କିରିଟିନୀ
ହିମାଳୟ ତା'ର ଶିରେ ।

ମୃଦୁ ପବନ ତା'   ଗାଇଗାଇ ଯାଏ
ବସୁଧା କୁଟୁମ୍ବ କଥା
ପବିତ୍ର ରେଣୁରେ ଲୁଚିଅଛି କେତେ
ବୀର ସହୀଦର ବ୍ୟଥା ।

ଜାତିର ସମ୍ମାନ   ଆମ ସ୍ୱାଭିମାନ
ପତାକା ତିନି ରଙ୍ଗର
ତା' ଦେହେ ଲେଖିଛି   ଜାତିପ୍ରିତି କଥା
ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ।

ଆକାଶ ଛାତିରେ   ଲେଖିଅଛି ସିଏ
ତିନିରଙ୍ଗ କାଳୀ ନେଇ
ସାହସ ପ୍ରଗତି   ଶାନ୍ତିର ବାରତା
କାନେ କାନେ ଯାଏ କହି ।

ମାନବିକତାର   ବିଜୟ କେତନ
ସତ୍ୟ ଅହିଂସାର କଥା
ଇତିହାସ ସବୁ ସାଇତି ରଖିଛି
କେତେ ଗୌରବ ଗାଥା ।

ଅନ୍ୟର ଦୁଃଖରେ   କାନ୍ଦେ ଯା' ପରାଣ
ସେହି ପରା ସହୋଦର,
ପର ସୁଖ ଲାଗି   ଦେଇଛି ଜୀବନ
ଏହି ଆମ ବଂଶଧର ।

ସ୍ୱାଧୀନତା ନାମେ   ସ୍ୱ -ଇଚ୍ଛା ଚାରିତା
ରୂପ ନେଇଅଛି ଆଜି
ଫିରିଙ୍ଗି ବଦଳେ   ସ୍ୱଦେଶୀ ହାତରେ
ଶାନ୍ତି ତ ଗଲାଣି ହଜି ।

ମଣିଷ ପିଉଛି   ମଣିଷ ରକତ
ପ୍ରେମ ନାମେ ପ୍ରତାରଣା
ମୋହମାୟା ଲୋଭେ   ସ୍ୱାର୍ଥରେ ହଜିଛି
ସୁଖ ଏଠି ବାଟବଣା ।

ଆଜିବି ପାଞ୍ଚାଳି   ହୁଏ ବିବସନା
ପାଷାଣ୍ଡ ଦୁଃଶାର ହାତେ
ଶତ ଜାନାକୀର   ବଢ଼ୁଛି ଯାତନା
କେତେ ଉପହାସ ସତେ ।

ଏମାଟିର ପୁଅ   ସୁଖକୁ ବରଜି
ବନ୍ଧନୁ କଲା ମୁକତି
ତାହାରି ଦାୟାଦ   ନିଜ ସୁଖ ଲାଗି
ମାଟିକୁ ଶୋଷୁଛି ନିତି ।

ରକ୍ତର ପ୍ରଭାତେ   ଜନ୍ମ ଏ ଅରୁଣ
ଜୀବନ ନୁହେଁ ତା' କରୁଣ
ଏ ସମୟ ଯଦି   ନପାରିଲା ବୁଝି
ହାତୁ ଯିବ ତୋ ସୁଖ ସପନ ।

ମହାନ ଜାତିର   ସନ୍ତାନ ତୁମେ ହେ
ଫେରି ଆସ ଫେରି ଆସ
ଗାନ୍ଧୀବାଦ ଆଜି   କବର ନଦିଅ
ଝୁରୁଛି ଭାରତବର୍ଷ ।

ଓଡ଼ିଆ ଅଧ୍ୟାପକ, ଭାଷା ଓ ସାହିତ୍ୟ ବିଭାଗ
(ଜବାହର ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ସରାଙ୍ଗ, ଢେଙ୍କାନାଳ)
(୨୦୧୮ରୁ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ)

ବାପା

ରାଜା ବିଶ୍ୱାଳ

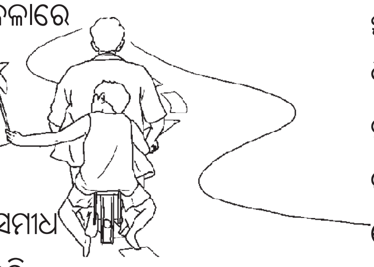

ଜୀବନର କେଉଁ ଅମୃତ ବେଳାରେ
ତୁମ ସହ ପରିଚୟ...
ଜନ୍ମ ଜନ୍ମାନ୍ତରେ ଚାହେଁ
ପୁନଃଶ୍ଚ ଅଙ୍କୁରୋଦଗମ...
ଅସ୍ଥି, ମଜ୍ଜା, ସ୍ନାୟୁକୁ କରି ସମୀଧ
ବୁନ୍ଦାବୁନ୍ଦା ରକ୍ତକୁ ଆହୁତି କରି
ଜଳାଇ ରଖ ସଂସାର ହୋମକୁଣ୍ଡ
ଜୀବନର ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣିମ ସନ୍ତକ ତୁମେ
ନିଃସ୍ୱାର୍ଥର ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତିଟେ
ଅରୁଣାର ପ୍ରଥମ କିରଣ ତୁମେ
ଆଦ୍ୟ ବର୍ଷାର ପ୍ରଥମ ଜଳ ବିନ୍ଦୁ
ଦିନ ରାତି ପ୍ରବାହିତ ନିସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରେମ
ଉଦୟ ଅସ୍ତର ଆତଯାତ ପ୍ରାବଲ୍ୟରେ
ଅଶ୍ରୁ ନୁହେଁ ଝରେ ବହ୍ନି
ଯେବେ ସ୍ମୃତି ପଟଳ ହୁଏ ତପ୍ତ ତାଜା
ଲାଗେ ତୁମେ ଇ ଆସୁଛ
ସେଇ ବିମ୍ବ ଓଷ୍ଠ ଧାରାରେ ନେଇ
ବାତ୍ସଲ୍ୟ ପ୍ରେମର କୁଢ଼ କୁଢ଼ ଆଲିଙ୍ଗନ
ମୋ’ ସ୍ୱର୍ଗର ପ୍ରଥମ ପାହାଚ
ମୋ’ ଶବ୍ଦର ପ୍ରଥମ ଓଁକାର ଧ୍ୱନୀ
ଅସୀମ ଅଦେଖା ଯନ୍ତ୍ରଣା ଭିତରେ
ଚେନାଏ ହସ ତୁମ ଆମ ପାଇଁ
ସକଳ ଶୋକ ସନ୍ତାପରେ ବି
ଧୈର୍ଯ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସର ତୂଳୀ ନେଇ
ଗଢ଼ିଛ ପରିବାରତ୍ୱ
ଜୀବନର ଯେତେ ସବୁ ବିବଶତା
ମାଡ଼ି ଆସୁଥିବା ଉଚ୍ଚା ଉଚ୍ଚା ଲହରୀ
ଆଗେ ବିଶାଳ ପ୍ରାଚୀର ଥିଲ
ନିରାଶର ଦୋଛକିରେ ଜୀବନକୁ
ସଜାଡ଼ିଛ ଆତ୍ମୀୟତା ଛନ୍ଦେ
ଦେଇଥିଲ ଜୀଇଁବାର ଅମୃତ ସ୍ପନ୍ଦନ
ପ୍ରତିଟି ଶବ୍ଦ ଆଜି ବି ଗୁଞ୍ଜରେ
ହାତ ଧରି ଅନୁଶାସନର
ଛଟାରେ....
ବିଶିଷ୍ଟତା ମଧ୍ୟେ ଶିଷ୍ଟ ତୁମେ
ମଣିଷ ଭିତରେ ମଣିଷଟିଏ ତୁମେ
ରୂପ ସାଥେ ଗୁଣଟି ସ୍ୱଚ୍ଛ
ଧୈର୍ଯ୍ୟ ସହ ଭାବଟି ଉଚ୍ଚ
ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍କାରର ଗନ୍ତାଘରେ
ଅଯୋଚିତ ଦାନବଳେ ବଳିୟାନ
ମୋ’ ଏ ରଙ୍ଗଭୂମି...

କାଗଜ କାନ୍ଥରେ

ରଶ୍ମି ରଞ୍ଜନ ରାଉତ

ଖଣ୍ଡେ କାଗଜରେ ପ୍ରେମ, ସ୍ନେହ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା
ବତୁରି ଯାଆନ୍ତି, ବିଚ୍ଛେଦର ଶବ୍ଦ ତମାଳରେ ।
ଅବକାଶ ଅପେକ୍ଷାରେ ବତୁରା କାଗଜ
ଗୁମୁରି ଅଶ୍ରୁ ଧାରେ ଆହୁରି ବତୁରେ ॥

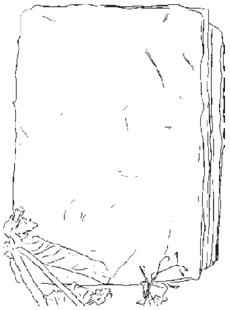

ଅନତି ଦୂରରେ ଅଚିହ୍ନା ଆକାଶେ
ଉଙ୍କି ମାରୁଥିବା ସ୍ୱପ୍ନର ଉହାଡ଼େ ।
କେତେ ଯେ କାଗଜ ବତୁରୀ ଯାଇଛି
ତୁମ ଅପେକ୍ଷାର ଅନ୍ତରିପ ଠାରେ ॥

ସରାଗ ମୁଠାଏ ଶବଦରେ ଗୁନ୍ଥି
ଲିପି ଦିଏ ବୋଉ କାଗଜ କାନ୍ଥରେ ।
ଚାପି ଧରେ ତାକୁ କୋହର ଛାତିରେ
ସ୍ମୃତିକୁ ସାଉଁଟି କାଗଜ ବତୁରେ ॥

ସାତ ବରଷରେ ସତରଟା ଚିଠି
ସାଇତା ଏବେ ବି କାଗଜ ପେଡ଼ିରେ ।
ଝାପ୍‌ସା ଅକ୍ଷର ଅପେକ୍ଷାରେ ଏବେ
ବତୁରିବେ କେବେ ପୁଣି ଅଶ୍ରୁ ଧାରେ ॥

୧୯୯୫-୨୦୦୨

ମହା ମିଳନ

ରାଜା ବିଶ୍ୱାଳ

ବିଜୁପଟ୍ଟନାୟକ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ବିମାନବନ୍ଦରରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଭୁବନେଶ୍ୱର ରେଳଷ୍ଟେସନ ଅଭିମୁଖେ ଓଲା ଟ୍ୟାକ୍ସିଟିଏ ବୁକ୍ କଲେ ରାଜେଶ । ଦୀର୍ଘ ପଚିଶି ବର୍ଷ ପରେ ଓଡ଼ିଶା ଫେରୁଛନ୍ତି ସିଏ । ମନରେ ଅନେକ ଖୁସି । ଓଡ଼ିଶାରେ ତାଙ୍କର କେହି ନାହାନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା କ'ଣ ପୂରା ଦୁନିଆରେ ରକ୍ତ ସମ୍ପର୍କୀୟ କେହି ନାହାନ୍ତି ତାଙ୍କର । ହେଲେ କାହିଁକି କେଜାଣି ଏତେ ବର୍ଷ ବିଦେଶରେ ରହି ନିଜ ଦେଶ, ନିଜ ରାଜ୍ୟକୁ ଫେରିବା ବେଳେ ଆନନ୍ଦରେ ଗଦଗଦ୍ ହେଇଯାଉଥିଲେ ରାଜେଶ ଓରଫ୍ ରାଜେଶ ବାବୁ, ଏକ ବହୁରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସଫ୍ଟୱେୟାର କମ୍ପାନୀର ଜଣେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଚ୍ଚ ପଦାଧିକାରୀ । ଏଇ ବୋଧେ ନିଜ ଜନ୍ମଭୂମିର ଆକର୍ଷଣ, ନିଜ ମାଟିର ବତୁରା ନିରୁତା ସ୍ନେହ । ରାଜେଶ ବାବୁ ଭାବପ୍ରବଣ ହେଇ ଉଠୁଥିଲେ, ଭାବପ୍ରବଣତାକୁ ଲୁଚେଇବାକୁ ଯାଇ ଆଖିରେ କଳା ଚଷମାଟା ପିନ୍ଧି ପକାଇ, ମଖମଲ ରୁମାଲରେ ମୁହଁ ପୋଛି ପକେଇଲେ ସେ ।

ଟ୍ୟାକ୍ସି ଆସିଯାଇଥିଲା । ଆଉ ଷ୍ଟେସନ ଆଡ଼କୁ ମୁହେଁଇଲେ ସେ । ଫୋନ୍ ବାହାର କରି ଚନ୍ଦନକୁ କଲ୍ କରିବାକୁ ଯାଉ ଯାଉ ଅଟକିଗଲେ । ନାହିଁ ଥାଉ, ଡାଇରେକ୍ଟ ଯାଇ ତାକୁ ସରପ୍ରାଇଜ୍‌ଟା ଦେଲେ ଆହୁରି ଭଲ ହେବ । ହଠାତ୍ ତାଙ୍କୁ ଏତେ ବର୍ଷ ପରେ ଦେଖି ଚନ୍ଦନ ଖୁସିରେ ଫାଟି ପଡ଼ିବ । ପିଲାଟି ଦିନରୁ ଅନାଥାଶ୍ରମରେ ବଢ଼ି ଆସିଥିବା ରାଜେଶ ବାବୁଙ୍କର ଏ ପୃଥିବୀରେ ନିଜର କହିଲେ କେବଳ ଚନ୍ଦନ । ରକ୍ତ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଯଦିଓ ନୁହେଁ, ତଥାପି ଜୀବନର ଅନେକ ମହାର୍ଘ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ସେ ଚନ୍ଦନ ସହ ବିତେଇଛନ୍ତି । ଚନ୍ଦନ ଆଗେ ନିଜର ସବୁ ପୌରୁଷ ପଣିଆକୁ ପଛରେ ପକେଇ ନିହାତି ଛୋଟ ପିଲା ପରି କଇଁ କଇଁ ହେଇ କାନ୍ଦିଛନ୍ତି । ସମୟ ସୁଅରେ ବୋହିଯାଇଛି ସେ ମୁହୂର୍ତ୍ତ, ହଜିଯାଇଛି ସେ ଦିନ, କିନ୍ତୁ ଏବେ ବି କଟିନି ସମ୍ପର୍କର ଅଦେଖା ଡୋରି, ଏବେ ବି ସେଥିରେ ସୁଗନ୍ଧ ଭରା, ବେଶ୍ ତାଜା । ଜୀବନରେ ଅନେକ ସାଙ୍ଗସାଥି ଆସିଛନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଚନ୍ଦନଙ୍କ ସ୍ଥାନ କେହି ନେଇ ପାରିନାହାନ୍ତି ଅଥବା କାହାକୁ ଦେବାକୁ ଚାହିଁ ନାହାନ୍ତି ରାଜେଶ ବାବୁ । ଭାବନା ସରିବା ଆଗରୁ ଟ୍ୟାକ୍ସି ବ୍ରେକ୍ ଦେଲା । ଆଉ ପ୍ଲାଟ୍‌ଫର୍ମ ଅଭିମୁଖେ ଆଗେଇଗଲେ ରାଜେଶ ବାବୁ । ଟିକେଟ୍ ଆଗରୁ ଅନଲାଇନରେ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ପୁରୀ । ଏବେ ଯୁଗ ଖୁବ୍ ଆଗୁଆ । ଖୁବ୍ ବଦଳିଯାଇଛି ଜୀବନଶୈଳୀ । ଅପେକ୍ଷାକୃତ ସହଜରେ ହେଇପାରୁଛି ସବୁ କାମ । ଏଇ ଭୁବନେଶ୍ୱରକୁ ବି ଚିହ୍ନି ପାରୁନଥିଲେ ରାଜେଶ ବାବୁ । ସବୁଠି ଆଧୁନିକତାର ସ୍ପର୍ଶ । ସବୁଠି ନୂତନତ୍ୱର ଛାପ । ହେଲେ ଏବେ ବି ପବନର ଛୁଆଁରେ କିଛି ଫରକ୍ ନାହିଁ ।

ୱେଟିଂ ରୁମରୁ ଫ୍ରେଶ ହେଇ, ଷ୍ଟେସନର ଫୁଡ୍ କୋର୍ଟରେ ଅଳ୍ପ ଖାଇନେଲେ ସିଏ । ଟ୍ରେନ ଆସିବାକୁ ଆଉ ତିରିଶ ମିନିଟ୍ । ଅତଏବ ଏଇ ସମୟଯାକ ବହିଟିଏ ପଢ଼ି କାଟିବା ପାଇଁ ମନସ୍ଥ କଲେ ସେ । ବହିପଢ଼ା ଛାଡ଼ିବାର ପଚିଶ ବର୍ଷ ହୋଇ ସାରିଥିଲା । କେଉଁ ବହି ପଢ଼ିବେ ଭାବୁ ଭାବୁ, ଦୋକାନ ପିଲାଟି ପଚାରିଲା, 'ବାବୁଜୀ କୌନ୍ ସି କିତାବ୍ ଚାହିୟେ ?'

'ଭଲ ଓଡ଼ିଆ ବହି ଗୋଟେ ଦେଖାଉନୁରେ ।' ରାଜେଶ ବାବୁଙ୍କ ମୁହଁରୁ ଏଇ ପଦକ ଶୁଣି ସେ ଓଡ଼ିଆ ବୋଲି ଜାଣିବା ପରେ ପିଲାଟି ବଡ଼ ଉତ୍ସାହରେ କହିଲା, 'ସାର୍ ସୁରଭି ସାମନ୍ତରାୟଙ୍କ 'ପ୍ରତୀକ୍ଷାରେ, ଏକ ପ୍ରେମକଥା' ବହିଟି ନିଅନ୍ତୁ, ନହେଲେ ମୁକୁନ୍ଦ ପାଣିଙ୍କ ଅନ୍ଧାରି ରାତି...'

ପିଲାଟି ଆହୁରି କେତେ କ'ଣ କହିବାକୁ ଯାଉଥିଲା, କିନ୍ତୁ ରାଜେଶ ବଧିର ପାଲଟି ଯାଉଥିଲେ । ଯେଉଁ ସୁରଭିଙ୍କ ପାଇଁ ପଚିଶ ବର୍ଷ ସବୁ ସାଙ୍ଗସାଥି, ଦେଶଠୁ ସମ୍ପର୍କ କାଟି ସେ ପ୍ରବାସୀ ହୋଇ ରହିଥିଲେ, ଓଡିଶା ଆସୁ ଆସୁ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ସେଇ ନାଆଁ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳିବ, ତା' ଥିଲା ତାଙ୍କ କଳ୍ପନାତୀତ ।

ଚୁପଚାପ୍ ବହି କିଣା ସ୍ଥଗିତ କରି ଚାଲିଆସିଥିଲେ

ରାଜେଶ ବାବୁ । ଭାବିବିନି ଭାବିବିନି ହଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅତୀତ, ଧସେଇ ପଶୁଥିଲା ତାଙ୍କ ମନରେ । ହ୍ୱାଟସ୍ ଆପ୍ ଖୋଲି ଚନ୍ଦନଙ୍କୁ ମେସେଜ୍ କଲେ ରାଜେଶ ବାବୁ, 'ହ୍ୟାଲୋ ଚନ୍ଦନ । ମୁଁ ରାଜେଶ । ଆଶା କରୁଛି ମନେ ରଖିଥିବୁ । ଏତେ ବର୍ଷ ପରେ ମୋ' ମେସେଜ୍ ଦେଖି ତୁ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେଇ ଯିବା ସ୍ୱାଭାବିକ୍ । ମୋ' ଉପରେ ରାଗ ବା ଅଭିମାନ ଥିଲେ, ଆଜି ଦିନକ ପାଇଁ ତାକୁ ଭୁଲି ଯିବାକୁ ତୋ'ତେ ଅନୁରୋଧ କରିବି । ଆଜି ମୁଁ ପୁରୀ ଯାଉଛି । ମୁଁ ଜାଣିଛି ତୁ ଏବେ ପୁରୀରେ ସପରିବାର ଅଛୁ । ଯଦି କୌଣସି ଅସୁବିଧା ନଥାଏ ତା'ହେଲେ ମୁଁ ପହଞ୍ଚିଲେ ଦେଖା ହେବ । ସାତଟା ତିରିଶରେ ଗାଡ଼ି ଷ୍ଟେସନ ପହଞ୍ଚିବ । ଅପେକ୍ଷାରେ ।'

ରାଜେଶଙ୍କ ଛାତି ଜୋର୍ ଜୋରରେ ଧକଧକ ହେଉଥିଲା । କେଜାଣି ଚନ୍ଦନ କ'ଣ ଭାବୁଥିବ ? ପଚିଶି ବର୍ଷ ପରେ ଅକସ୍ମାତ୍ ଏମିତି । ଟୁଂ ଟୁଂ ମେସେଜ୍‌ର ଘଣ୍ଟି ବାଜି ଉଠିଲା । ରାଜେଶଙ୍କ ସାହାସ ନଥିଲା ସେ ମେସେଜ୍ ଖୋଲି ଦେଖିବା ପାଇଁ । ଫୋନ୍ ସ୍ୱିଚ-ଅଫ କରି ପକେଟରେ ରଖିଦେଲେ ସେ । ପୁରୀ ପହଞ୍ଚିଲେ ଦେଖାଯିବ କ'ଣ ହେବ । ଯା' ଭିତରେ ଟ୍ରେନ୍ ଆସିଯାଇଥିଲା । ଝରକା ପାଖ ସିଟରେ ବସିପଡ଼ି ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ମୁଣ୍ଡ ନୁଆଇଁ ଥିଲେ ରାଜେଶ । ଏଇ ଦୁନିଆଁରେ ଆଜି ଯାଏ ସେ ହିଁ ତ ସବୁ ସମୟ ରାଜେଶଙ୍କ ପାଖରେ ଅଛନ୍ତି । ପୁରୀ ଯିବା ବେଳେ ରାଜେଶଙ୍କୁ ଲାଗୁଥିଲା ସେ ନିଜ ଘରକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ସବୁ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ହୃଦୟ କନ୍ଦରର ସବୁଠୁ ଉଚ୍ଚ ଆସନରେ ବିରାଜମାନ, ସେଇ ଚକାଆଖି । ଧନୀଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଗରିବ, ଦାନୀଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଚୋର ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଯଦି କିଏ ଗୋଟିଏ ଡୋରିରେ ବାନ୍ଧି ରଖିଥାଏ, ସେ ହେଉଛି ଏଇ କାଳିଆ, କୋଟି ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ପରମ ପୂଜ୍ୟ । ଟ୍ରେନ୍ ଛାଡ଼ି ଦେଇଥିଲା । ଫୋନ୍ ଖୋଲି ଚନ୍ଦନର ମେସେଜ୍ ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହଉଥିଲେ ବି ସାହସ ହେଉ ନଥିଲା ରାଜେଶବାବୁଙ୍କର । ଏତେ ଦିନ ଧରି ଅଜ୍ଞାତବାସ ପ୍ରାୟ ରହୁଥିଲେ ସେ । ନା କୋଉ ସୋସିଆଲ ମିଡ଼ିଆ ନା ଫୋନ୍ ନା ଆଉ କିଛି । ସେଦିନ କାହିଁକି କେଜାଣି ମନ ବହୁତ ଡାକିଲା ଥରେ ନିଜ ଜନ୍ମମାଟିକୁ ଫେରିଯିବାକୁ । ଆଉ ପ୍ରଥମେ ଯେଉଁ ଦୁଇଟି ନାଆଁ ମନେପଡ଼ିଲା, ତା' ଥିଲା ସୁରଭି ଆଉ ଚନ୍ଦନଙ୍କର । ଫେସ୍‌ବୁକରେ ଫେକ୍ ଆଇଡି ଖୋଲି ଚନ୍ଦନଙ୍କୁ ଖୋଜିଲେ ସେ ଆଉ ଖୁବ ସହଜରେ ଚନ୍ଦନ ବିଷୟରେ ସବୁ ତଥ୍ୟ ମିଳିଗଲା ଆଉ ଫୋନ୍ ନମ୍ବର ବି । ସୁରଭିଙ୍କୁ ଥରେ ଖୋଜିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ନିଜକୁ ବହୁକଷ୍ଟରେ ଅଟକେଇ ଥିଲେ ସିଏ । ସୁରଭି ଏବେ ଆକାଶଙ୍କ ସହ ଖୁସିରେ ଥିବେ । ଏତେ ବର୍ଷ ପରେ ବି ରାଜେଶଙ୍କ ଆଖି ଜାଲୁଜାଲିଆ ହେଇ ଆସିଲା । ସୁରଭି ରାଜେଶଙ୍କ ଜୀବନର ଗୋଟେ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ । ପ୍ରତ୍ୟକ ଦିନ ସୁରଭିଙ୍କୁ ମନେ ପକାନ୍ତି ରାଜେଶ । ଅଫିସରୁ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ଏକା ଏକା ସୁରଭିଙ୍କ ସହ ମନକୁ ମନ କଥା ହୁଅନ୍ତି । ଚିକାଗୋରେ ଥିବା ବେଳେ ଜଣେ ପୋଟ୍ରେଟ ଆର୍ଟିଷ୍ଟଙ୍କୁ କହି, ସୁରଭିଙ୍କର ଖୁବ୍ ଏକ ବଡ଼ ତୈଳ ଚିତ୍ର ତିଆରି କରି ବେଡ୍‌ରୁମ୍‌ରେ ସଜେଇଛନ୍ତି । ଯେବେ କୌଣସି ବନ୍ଧୁ ସେ ଚିତ୍ର ଦେଖି ସୁରଭିଙ୍କ ରୂପର ଭୂୟସୀ ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି, ଖୁସିରେ ଭରି ଉଠେ ରାଜେଶଙ୍କ ମନ ।

ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚିଲା ଟ୍ରେନ୍ । ଟ୍ରେନ୍ ଉପରକୁ ଉଠିଲେ ଜଣେ ଯୁବକ । ଧଳା ରଙ୍ଗର ଟି-ସାର୍ଟଟିଏ ପିନ୍ଧିଛନ୍ତି । ଉପରେ ନାଲି ରଙ୍ଗରେ ଲେଖା ହେଇଛି 'ରାଇଟିଂ ଇଜ୍ ମାଇଁ ପାସନ୍ ।'

ସୁରଭି ବି କହନ୍ତି ସବୁବେଳେ । 'ଜାଣିଛ ରାଜେଶ, ରାଇଟିଂ ଇଜ୍ ମାଇଁ ପାସନ୍ । ଆଇ ଆମ୍ ଇନ୍ କଂପ୍ଲିଟ୍ ଉଇଦାଉଟ୍ ଇଟ୍ ।'

ହାଃ ହାଃ । ମନ ଭିତରେ ସ୍ମିତ ହସଟିଏ ଫୁଟି ଉଠିଲା ରାଜେଶଙ୍କର । ସ୍ମୃତିମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତି ସେମିତି । ତାଙ୍କୁ ଯେତେ ଦୂର୍‌ଦୂର୍ କଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଠେଲି ପେଲି ପଶନ୍ତି ମନରେ । ସେମାନେ ଅଣାୟତ୍ତ, ଲଗାମ୍ ଛଡ଼ା । ଚାବୁକ ମାରି ତାଙ୍କୁ ଅଟକେଇ ହୁଏନି । ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ଦେହ, ମନ ଏବଂ ମସ୍ତିଷ୍କକୁ ଅକ୍ତିୟାର କରି ନିଅନ୍ତି ।

ସୁରଭି । ସୁରଭି ସାମନ୍ତରାୟ । ସୁରଭିଙ୍କ ସ୍ମୃତିର ସତେଜ

ସୁଗନ୍ଧରେ ଚହଟି ଉଠିଲା ଟ୍ରେନର କମ୍ପାର୍ଟମେଣ୍ଟ, ଚହଟି ଉଠିଲେ ରାଜେଶ ବାବୁ, ମହକି ଗଲା ତାଙ୍କ ଆଖପାଖ । ଅନେକ ବର୍ଷ ତଳେ କେଉଁ ଗୋଟେ ପତ୍ରିକାରେ ସୁରଭିଙ୍କ ବର୍ଷା ଓ ବାଦଲ କବିତା ପଢ଼ି ବିମୁଗ୍ଧ ହେଇ ଯାଇଥିଲେ ରାଜେଶ । ଏତେ ସୁନ୍ଦର ଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ କବିତା କେବଳ ଅନୁଭବୀ ହିଁ ଲେଖିପାରେ । ବହୁତ ଲୋକ ଗଳ୍ପ କବିତା ଲେଖନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କିଛି ଲୋକଙ୍କ ଶବ୍ଦରେ ଗୋଟେ ଅପୂର୍ବ ସମ୍ମୋହନୀ ଶକ୍ତି ଥାଏ । ପଢୁପଢୁ ପାଠକକୁ ଲାଗେ, ଯେମିତି ସାଧା ଫର୍ଦ୍ଦ ଉପରେ କିଏ ଜୀବନକୁ ଉତାରି ଦେଇଛି । ପତ୍ରିକାର ଶେଷ ଫର୍ଦ୍ଦରେ ଲେଖକ ପରିଚୟ ଦେଖି ରାଜେଶ ବିଶ୍ୱାସ କରିପାରୁ ନଥିଲେ ଏଇ କବିତାଟି ଗୋଟିଏ ବାଇଶି ବର୍ଷର ଲେଖନୀର ଯାଦୁ ବୋଲି । ବାଇଶି ବର୍ଷର ଅନଭିଜ୍ଞ ହାତର ସୃଜନରେ କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତରୀ ବର୍ଷର ଅନୁଭବୀ ମନର ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରତିଫଳନ ବେଶ୍ ବାରି ହେଇ ପଡୁଥିଲା । ଲେଖିକାଙ୍କ ଠିକଣାରେ ପ୍ରଶଂସା ସୂଚକ ପତ୍ରଟିଏ ଲେଖନ୍ତି ଯୁବକ ରାଜେଶ । କଥାବାର୍ତ୍ତା ବଢ଼େ ଦିନକୁ ଦିନ । କିନ୍ତୁ କଥା ସବୁବେଳେ ସାହିତ୍ୟ ଚର୍ଚ୍ଚାରୁ ଆରମ୍ଭ ଆଉ ଶେଷ ବି ସେଇଠି । ପ୍ରଥମେ ସୁରଭିଙ୍କ କବିତା ଓ ଗଳ୍ପ ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ିଥିବା ରାଜେଶ କିନ୍ତୁ ଆସ୍ତେ ଆସ୍ତେ ସୁରଭିଙ୍କୁ ନିଜ ହୃଦୟରେ ବସେଇ ସାରିଥାଆନ୍ତି । ଦିନ ଗଡ଼େ । ଅନେକ ଗଳ୍ପ କବିତା ସମାରୋହରେ ଦେଖା ହୁଅନ୍ତି ଦୁହେଁ । ସୁରଭି ଯାଆନ୍ତି କବିତା ପାଠ ପାଇଁ ଆଉ ରାଜେଶ ଯାଆନ୍ତି ସୁରଭିଙ୍କୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ । ଚନ୍ଦନ ବି ଜାଣିପାରନ୍ତି ରାଜେଶଙ୍କ ମନକଥା । ସ୍ୱଭାବରେ ଢେର୍ ଅଧିକ ଲାଜକୁଳା ରାଜେଶ କିନ୍ତୁ ଆଗକୁ ଆଗେଇ ପାରନ୍ତିନି । ସୁରଭିଙ୍କୁ ପାଖରେ ଦେଖିଲେ ହୃତ୍‌ସ୍ପନ୍ଦନ ବଢ଼ିଯାଏ ରାଜେଶଙ୍କର । ଚନ୍ଦନ ଦିନେ ଫିଲ୍ମ ଯିବାର ପ୍ଲାନ୍ କରନ୍ତି ରାଜେଶ ଆଉ ସୁରଭିଙ୍କ ସହ । ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କିନ୍ତୁ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ଏକାଠି କରିବା । ଏତେ ଲାଜକୁଳା ସାଙ୍ଗ ପାଇଁ ଏତିକି ତ କରିପାରିବେ ଚନ୍ଦନ । ଦିନ ଗଡ଼େ, ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ଆହୁରି ନିବିଡ଼ ହୁଏ । ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ମିଶି ଚାଟ୍ ଗୁପ୍‌ଚୁପ୍ ଖିଆ ବଢ଼ିଯାଏ । ଦିନକୁ ଦିନ ସୁରଭିଙ୍କ ପ୍ରେମରେ ଗଭୀର ଭାବେ ଆସକ୍ତ ହୋଇ ଉଠନ୍ତି ସେ । ହଷ୍ଟେଲରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ଚନ୍ଦନ ଠୁଁ ଢେର୍ ଗାଳି ଶୁଣନ୍ତି ରାଜେଶ ।

'ତୁ ଏମିତି ଅନେଇ ଥା, ଆଉ କିଏ ଆସି ତାକୁ ଉଡ଼େଇ ନେଇଯିବ ।' କୃତ୍ରିମ କ୍ରୋଧ ଦେଖାଇ କୁହନ୍ତି ଚନ୍ଦନ ।

'ଯାହା ବି ହଉ, ଆଜି ମୁଁ ନିଶ୍ଚୟ ମୋ' ମନକଥା ତା'କୁ କହିବି' କୁହନ୍ତି ରାଜେଶ । ଟାଉନ୍ ହଲରେ ହେଉଥିବା କବିତା ସମ୍ମିଳନୀକୁ ଚନ୍ଦନକୁ ନେଇ ଆସନ୍ତି ସିଏ । ହଲରେ ପହଞ୍ଚୁ ପହଞ୍ଚୁ ରାଜେଶଙ୍କ ଆଖି ଚାରିଆଡ଼େ ଖୋଜେ ସୁରଭିଙ୍କୁ । ପ୍ରତୀକ୍ଷାର ଅନ୍ତ ଘଟାଇ ସୁରଭି ଆସନ୍ତି ନିଜର ଜନୈକ ବାନ୍ଧବୀଙ୍କ ସହ । ହାଲକା ଗୋଲାପି ରଙ୍ଗର ସାଲୱାର କମିଜ, ଓଠରେ ଇଷତ୍ ନାଲି ଲିପଷ୍ଟିକ୍ ଆଉ ମୃଦୁ ପଦପାତରେ ଯେତେବେଳ ତନୁପାତଳୀ ସୁରଭି ଆସନ୍ତି, ରାଜେଶଙ୍କ ହୃତ୍‌ସ୍ପନ୍ଦନ ଗୋଟେ ସେକେଣ୍ଡ ପାଇଁ ବନ୍ଦ ହେଇଯାଏ । ଶ୍ରୋତା ଗ୍ୟାଲେରୀରେ ବସିଥିବା ରାଜେଶ ଆଉ ଚନ୍ଦନଙ୍କୁ ଦେଖି ହାତ ହଲାନ୍ତି ସୁରଭି । ଗପସପ ଚାଲେ । ମଝିରେ ବାହାନା କରି ଉଠିଯାଆନ୍ତି ଚନ୍ଦନ ଆଉ ରିତା, ସୁରଭିଙ୍କ ବାନ୍ଧବୀ । ଟିକିଏ କଥୋପକଥନ ପରେ ଗଳା ଝାଡ଼ି ରାଜେଶ କୁହନ୍ତି, 'ଆଉ ବିବାହ କେବେ କରୁଛ ?'

ହସିଦେଇ ସୁରଭି କହନ୍ତି, ବିବାହ ହୋଇସାରିଛି କହିଲେ ଚଳେ । ତାଙ୍କୁ ମୋ' ମନ ମନ୍ଦିରରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଆସନରେ ସ୍ଥାନିତ କରିସାରିଛି ମୁଁ । ଖାଲି ଅପେକ୍ଷା ସେ କେତେବେଳେ ବୁଝିପାରିବେ ।

ହସନ୍ତି ରାଜେଶ ଠୋ ଠୋ ହେଇ । 'ସୁନ୍ଦରୀ ଝିଅ ମିଛ କହିଲେ ଆହୁରି ସୁନ୍ଦର ଲାଗନ୍ତି' କହି ପୁଣି ଥରେ ହସି ଉଠନ୍ତି ରାଜେଶ ।

'ବିଶ୍ୱାସ ହେଉନି ? ହଉ ରୁହ' କହି ପର୍ସରୁ ଫୋଟୋଟିଏ କାଢ଼ି ଦେଖାନ୍ତି ସୁରଭି ।

ଫଟୋରେ ସୌମ୍ୟଦର୍ଶୀ ଯୁବକ ଜଣେ । ସୁରଭି ଆଉ ସବୁ କ'ଣ କହୁଥାଆନ୍ତି କିନ୍ତୁ ରାଜେଶ କିଛି ଶୁଣିପାରୁନଥାନ୍ତି । ସଙ୍କୁଚିତ ହେଇ ଯାଆନ୍ତି ସେ ନିଜ ଭିତରେ, କାହିଁ ଧନୀ ଘରର ଅଲିଅଳି ଝିଅ ସୁରଭି, କାହିଁ ଅନାଥାଶ୍ରମରେ ବଢ଼ିଥିବା ରାଜେଶ । ସେ ପୂର୍ଣ୍ଣମୀ ଆକାଶର ରୂପେଲି ଚନ୍ଦ୍ରମା ହେଲେ,

ରାଜେଶ ହେଉଛନ୍ତି କୋଉ ଗୋଟେ ଅପନ୍ତରାରେ ପାଣି ଟିକେ ପାଇଁ ଫୁଟିଥିବା ଦରମଲା କଇଁ । ସୁରଭିଙ୍କ ନା ଡକାଯାଏ କବିତା ପାଠ ପାଇଁ । ଉଠି ଚାଲିଆସନ୍ତି ରାଜେଶ । ରୁମରେ କବାଟ ବନ୍ଦ କରି ରଡ଼ି ରଡ଼ି କାନ୍ଦନ୍ତି ସେ । ଆଜି କାଇଁ ବାପା ବୋଉଙ୍କ କଥା ମନେପଡ଼େ । ନିଜର ଅସ୍ତିତ୍ୱ ଉପରେ ଘୃଣା ଆସେ, କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ଶୋଇପଡ଼ନ୍ତି ସେ, ସବୁ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ଅଗୋଚରରେ ।

ରାତି ପାହିଯାଏ । ଆଜି ହଷ୍ଟେଲରେ ହଇଚଇ । କ୍ୟାମ୍ପସ ସିଲେକ୍‌ସନ୍‌ର ରେଜଲ୍‌ଟ ବାହାରିବ । ସିଟ୍ ମାତ୍ର ପାଞ୍ଚଟି । ବହୁରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କମ୍ପାନୀ । ଆଶାୟୀ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଅନେକ । ରାଜେଶଙ୍କୁ କିନ୍ତୁ କିଛି ଫରକ୍ ପଡ଼େନି । ସେମିତି ବିଛଣାରେ ପଡ଼ିଥାନ୍ତି ସେ । ଧାଇଁ ଧାଇଁ ଆସନ୍ତି ଚନ୍ଦନ । ରାଜେଶଙ୍କୁ କୁଣ୍ଢେଇ ପକେଇ କୁହନ୍ତି, ତୋର ସିଲେକ୍‌ସନ୍ ହେଇଯାଇଛିରେ । ଏବେ ଜଲଦି ସୁରଭିକୁ ଗୁଡ୍ ନ୍ୟୁଜ ଦେଇଦେ । ଭାଗ୍ୟ ତୋ'ର ଭାରି ବଡ଼ିଆରେ ରାଜୁ । ଆଜିଠୁ ତୋ' ଜୀବନର ସବୁ ଦୁଃଖ ଦିନ ସରିଲା । ଆଗକୁ ଖାଲି ଖୁସି ହିଁ ଖୁସି । ଏତେ ସମୟ ହେଲା ଦବେଇ ରଖିଥିବା ଯନ୍ତ୍ରଣା, କୋହ ଆଉ ଅନ୍ତର୍ଦାହ ସବୁ ଲୁହ ହେଇ, ରାଜେଶଙ୍କ ଆଖି ଦେଇ, ଚନ୍ଦନଙ୍କ କାନ୍ଧରେ ବୋହି ଯାଆନ୍ତି । କିଛି ବୁଝିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଚନ୍ଦନ । ସେମିତି କାନ୍ଦି କାନ୍ଦି ସବୁ ଘଟଣା କହନ୍ତି ରାଜେଶ । ଚନ୍ଦନ ବୁଝାଏ । ସୁରଭିକୁ ଥରେ ହେଲେ ନିଜ ମନକଥା କହିବାକୁ ପ୍ରବର୍ତାଏ ।

'ନା । ପ୍ରେମରେ ମୁଁ ଏତେ ସ୍ୱାର୍ଥପର କେମିତି ହେବି କହ । ସେ ଭଲ ପାଏ ଆଉ କାହାକୁ, ମୋ' ନିଜ ସ୍ୱାର୍ଥ ପାଇଁ ମୁଁ ତାଙ୍କ ମଝିରେ ଆସିବାକୁ ଚାହୁଁନି ଲୁହ ପୋଛି କୁହନ୍ତି ରାଜେଶ ।' 'ତୁ ଏ ଯୁଗର ରାମଚନ୍ଦ୍ର ।' ବିରକ୍ତ ହୋଇ କୁହନ୍ତି ଚନ୍ଦନ । ଝରକା ଦେଇ ବାହାରକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ରାଜେଶ । ଆକାଶ ପୂରା ନୀଳ, ଶୂନ୍ୟ । ପାଖ ମନ୍ଦାର ଗଛଟି ଝାଉଁଳି ପଡ଼ିଛି । ବୋଧହୁଏ ଚେରକୁ ପୋକ ଖାଇଦେଇଛି ।

'ଦେଖ ରାଜେଶ ତୁ ଯଦି ନକହିବୁ, ତା' ହେଲେ ମୁଁ ଯାଇ ସୁରଭିକୁ କହିଦେବି ତୋ' ମନକଥା ।'

'ନାହିଁ । ମୋ' ମୁଣ୍ଡକୁ ଛୁଇଁ କହ, ତୁ ସୁରଭିକୁ କିଛି ବି କହିବୁନି । ମୁଁ ଚାହେଁନା ସେ କୌଣସି ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଅଥବା ଅସୁବିଧାରେ ପଡୁ ।' ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତି ରାଜେଶ ।

ଯା' ପରେ ଆଉ ସମ୍ମିଳନୀକୁ ଯାଆନ୍ତିନି ରାଜେଶ କି, ସୁରଭିଙ୍କ ଠାରୁ କିଛି ଖବର ଆସେନି । କେଇଦିନ ପରେ କମ୍ପାନୀରେ ଯୋଗ ଦେବାକୁ ଆମେରିକା ବାହାରି ଯାଆନ୍ତି ରାଜେଶ । ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସୁରଭିକୁ ଦେଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ଥିଲେ ବି ସେମିତି ବାହାରି ଯାଆନ୍ତି ସେ । ବିଦାୟ ଦିଅନ୍ତି ଚନ୍ଦନ । ତା' ପରେ ନିଜ ଫୋନ୍ ନମ୍ବର ବଦଳେଇ ଦିଅନ୍ତି ସେ । ମାସେ ଦୁଇ ମାସରେ କମ୍ପାନୀ ଚେଞ୍ଜ୍ କରନ୍ତି ସେ । ନା, ସେ ଆଉ କେବେ ଓଡ଼ିଶା ଆସିବେନି । ସୁରଭିଙ୍କ ଚୁମ୍ବକୀୟ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଶକ୍ତିରୁ ନିଜକୁ ନିବୃତ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏଇ ହିଁ ଗୋଟିଏ ରାସ୍ତା । ଦୂରତ୍ୱ । କିନ୍ତୁ ମନକୁ କ'ଣ ଦୂରତ୍ୱ ଅଟକାଇ ପାରେ । ଏସବୁ ଖାଲି ପ୍ରବଞ୍ଚନା । ଦୂରତ୍ୱରେ ପ୍ରେମ କମିଯାଏନି । ବରଂ ବଢ଼ିଯାଏ ସହସ୍ର ଗୁଣ । କିନ୍ତୁ କାଳେ ତାଙ୍କର ଉପସ୍ଥିତି ସୁରଭିଙ୍କ ଜୀବନରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧା ଆଣିବ, ସେଥିପାଇଁ ରାଜେଶଙ୍କର ଏ ଚରମ ନିଷ୍ପତ୍ତି ।

ବାସ୍ । ଆଜି ଏତେ ଦିନ ପରେ ଆସୁଛନ୍ତି ସେ ନିଜ ଜନ୍ମମାଟିକୁ । କେଜାଣି ସୁରଭି କେମିତି ଦେଖାଯାଉଥିବେ । ଏତେ ଦିନ ବିଦେଶରେ ରହି ରାଜେଶ ବହୁତ ବଦଳି ଯାଇଛନ୍ତି । ଦେହରେ ବୟସର ଛାପ ନାହିଁ । ରଙ୍ଗ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଧିକ ଗୋରା ହେଇଯାଇଛି । ସୁରଭି କେମିତି ଦେଖା ଯାଉଥିବେ କେଜାଣି । ହାତରେ ଶଙ୍ଖା, ମୁଣ୍ଡରେ ସିନ୍ଦୂର, ଶାଢ଼ି ପିନ୍ଧା ସୁରଭିଙ୍କୁ ବଧୂ ବେଶରେ କଳ୍ପନା କଲେ ରାଜେଶ । ଟିକିଏ କଷ୍ଟ ହେଲା ଛାତି । ମିଠା କଷ୍ଟ ଇଏ । ଏଇ କଷ୍ଟ ହିଁ ତ ରାଜେଶଙ୍କର ସାଥୀ ଏତେଦିନ ହେଲା । ମନେ ମନେ ପୁଣି ଥରେ ହସିଦେଲେ ରାଜେଶ । ସେ ଟିକେ ଅଧିକ ଫିଲ୍ମି ହେଇଯାଉ ନାହାଁନ୍ତି ତ ।

ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ବନ୍ଧୁମାନେ ରାଜେଶଙ୍କୁ ସୁରଭିଙ୍କ ପାଇଁ ଅବିବାହିତ ଦେଖି ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୁଅନ୍ତି ।

'ହାଓ ଆର ୟୁ ମ୍ୟାନେଜିଂ ଦିସ ବ୍ରୋ ? ଇଟ୍ସ ସ୍ଟ୍ରେ । ୟୁ ଗାଇଜ୍ ହେଭ୍ ନେଭର ହେଡ୍ ସେକ୍ସ । ଇଭନ୍ ସି ଡୋନ୍‌ଟ

ନୋ ଏବାଉଟ୍ ୟୋର ଫିଲିଙ୍ଗ୍ସ । ସି ହାଜ୍ ନୋ ଆଇଡିଆ ଦାଟ୍ ୟୁ ଆର ଷ୍ଟିଲ୍ ଅନମାରେଡ୍ । ଦେଆର ଆର ସୋ ମେନି ବ୍ୟୁଟିଫୁଲ୍ ଗାର୍ଲସ୍ ହିଅର । ହ୍ୱାଏ ଡୋଣ୍ଟ୍ ୟୁ ଗେଟ୍ ସେଟଲଡ୍ ।' ଷ୍ଟିଭ୍‌ଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନରେ ହସି ଦିଅନ୍ତି ରାଜେଶ । ବୁଝେଇ ପାରନ୍ତିନି ଯେ, କିଛି ପ୍ରେମ ଦେହାତୀତ । ଶରୀର ବିନା ବି ପ୍ରେମ କରିହୁଏ । ଆଉ ଯିଏ ଥରେ ସୁରଭିଙ୍କୁ ପ୍ରେମ କରିଛି, ସେ ଯେ ଜୀବନ ଯାକ ତାଙ୍କ ସ୍ମୃତିରେ ବିତେଇପାରିବ ସେଇଟା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଅଫିସରେ ଅନେକ ତରୁଣୀ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରେମ ନିବେଦନ କରିଛନ୍ତି । ସବୁକୁ ଖୁବ୍ ଭଦ୍ର ଭାବେ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିଛନ୍ତି ସେ ।

କେହି କେହି ପଚାରନ୍ତି, 'ଆର୍ ୟୁ ଏ ଗେ ?'

'ଆର୍ ୟୁ ଇମ୍ପୋଟେଣ୍ଟ୍ ?' ଆଉ କିଏ କୁହନ୍ତି ।

ହସିଦିଅନ୍ତି ସବୁଥର ସିଏ ।

ସାତଟା ପଇଁଚାଳିଶ । ଟ୍ରେନ ପୁରୀ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲା । ଗାଡ଼ିରୁ ଓହ୍ଲାଇ ଟିକିଏ ଆଗକୁ ଯାଉଯାଉ ନଜରରେ ପଡ଼ନ୍ତି ଚନ୍ଦନ । ଚେହେରା ଯେମିତି ଥିଲା ଠିକ୍ ସେମିତି, ଖାଲି ଯାହା ପେଟଟି ଟିକେ ବାହାରି ପଡ଼ିଛି ଆଉ ଆଖିରେ ଚଷମା ଲାଗିଛି । ଟିକିଏ ନିରିଖେଇ ଦେଖିଲା ପରେ, 'ରାଜେଶ !' ଧାଇଁ ଆସନ୍ତି ଚନ୍ଦନ । ଗୋଟିଏ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ପାଇଁ ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ ସ୍ଥାନ, ବୟସ, କାଳ, ପାତ୍ର ଭୁଲି କୁଣ୍ଢେଇ ଧରନ୍ତି ଦୁହିଁଙ୍କୁ ।

'ତୁ ଆସିଛୁ ?' ନିଜ ଆଖିକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି ପାରୁ ନଥିଲେ ଚନ୍ଦନ । ରାସ୍ତା ସାରା ଗପି ଗପି ଚନ୍ଦନଙ୍କ ଘରେ ପହଂଚି ଯାଇଥିଲେ ଦୁହେଁ ।

'ମୁଁ ଥାଉ ଥାଉ ତୁ ହୋଟେଲରେ ରହିବୁ ? ଅସମ୍ଭବ ।' କୁହନ୍ତି ଚନ୍ଦନ ।

ଏତେ ଦିନ ପରେ ସାଙ୍ଗ ଆସିଛି । ପତ୍ନୀଙ୍କୁ କହି ସବୁ ମନପସନ୍ଦର ଖାଇବା ବନାନ୍ତି ଚନ୍ଦନ । ଭୋଜନ ପରେ, ଦୁଇ ବନ୍ଧୁ ସି-ବିଚକୁ ବୁଲି ଯାଆନ୍ତି । ପନ୍ଦର ବର୍ଷ ହେବ ଏଇଠି ରହୁଛନ୍ତି ଚନ୍ଦନ । ଘର ସମୁଦ୍ରଠୁ ତିନିଶହ ମିଟର ହେବ ।

ଜୀବନର ଉଠାଣି ଗଡାଣି ବିଷୟରେ ଗପୁ ଗପୁ ସୁରଭିଙ୍କ କଥା ପଚାରନ୍ତି ରାଜେଶ ।

'ଏବେ ବି ସୁରଭି ମନେଅଛି ?' ହସିଦେଇ କହନ୍ତି ଚନ୍ଦନ ।

'ଏବେ ବି ଅବିବାହିତ ମୁଁ । ଷ୍ଟିଲ ଭର୍ଜିନ୍ । ହାଃ ହାଃ !' ହସନ୍ତି ରାଜେଶ ।

ଦୁଇ ମିନିଟ୍ ନୀରବ ରହନ୍ତି ଚନ୍ଦନ ଆଉ କହନ୍ତି, 'କାଲି ସୁରଭି ଘରକୁ ଯିବା । ସେ ବି ପୁରୀରେ ରହୁଛି, ନିଜ ଘରେ ।'

'ହେଲେ ! ତା' ସ୍ୱାମୀ, ପିଲା । ମୁଁ ଚାହେଁନି ପରିଣତ ବୟସରେ ମୋ' ପାଇଁ ତା' ସଂସାରରେ ଝଡ଼ ଆସୁ ।' ରାଜେଶ କହନ୍ତି ।

'ତୁ ଚୁପ୍ ।' ଖୁବ୍ ବଡପାଟିରେ କହନ୍ତି ଚନ୍ଦନ । 'ଏତେ ଦିନ ନ କହି ଗାୟବ ହେଇ ଯାଇଥିଲୁ । ଏବେ ମୁଁ ଯାହା କହିବି ସବୁ ତୋତେ ମାନିବାକୁ ହେବ ।'

ରାଜେଶ ବି ଏତେ ବର୍ଷ ପରେ ସୁରଭିଙ୍କୁ ଦେଖିବାର ମୋହ କମେଇ ପାରୁ ନଥିଲେ । ଆସ୍ତିସୂଚକ ମୁଣ୍ଡ ହଲାଇଲେ ସେ ।

ସେ ରାତିଟା ରାଜେଶଙ୍କ ପାଇଁ ସବୁଠୁ ବଡ଼ ରାତି ଥିଲା । କାଲି କ'ଣ ପିନ୍ଧିବେ ? ସୁରଭିଙ୍କୁ ଦେଖିଲେ କ'ଣ କହିବେ, ସୁରଭି କ'ଣ କହିବ ? କେମିତି ଦେଖାଯାଉଥିବ ? ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରଶ୍ନ ରାଜେଶଙ୍କୁ ବ୍ୟତିବ୍ୟସ୍ତ କରି ପକାଉଥିଲା । ପଚିଶି ବର୍ଷର ଅଧୁରା ଗପ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ରାତି ବହୁତ କମ୍ ଥିଲା ଉଭୟ ବନ୍ଧୁଙ୍କ ପାଇଁ । ଗପୁ ଗପୁ ରାତି ପାହି ଯାଇଥିଲା । ନିତ୍ୟକର୍ମ ସମାପନ ଆଉ ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରାତଃଭୋଜନ ପରେ ଚନ୍ଦନଙ୍କ କାର୍‌ରେ ସୁରଭିଙ୍କ ଘର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବାହାରିଥିଲେ ଦୁଇବନ୍ଧୁ । ଗାଡ଼ିର ଗତି ସହ ତାଳ ଦେଇ ରାଜେଶଙ୍କ ହୃତ୍‌ସ୍ପନ୍ଦନ ବି ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ବଢ଼ିଚାଲିଥିଲା । ଏ ପ୍ରୌଢ଼ ବୟସରେ ବି ତାଙ୍କୁ ଲାଗୁଥିଲା ସେ ସେଇ ତେଇଶି ଚବିଶି ବର୍ଷର ଯୁବକ । କେଇ ମିନିଟ୍ ପରେ ଗାଡ଼ି ଗୋଟେ ଘର ଆଗରେ ଅଟକିଲା । ଘର ତ ନୁହେଁ ଗୋଟେ ବଡ଼ ବଙ୍ଗଳା କହିଲେ ଚଳେ । ଘର ଆଗରେ ଖୁବ୍ ସୁନ୍ଦର ବଗିଚା । ଉଡେନ୍ ନେମ୍ ପ୍ଲେଟରେ ଗୋଲଡେନ୍

ଅକ୍ଷରରେ ଲେଖା ହେଇଛି, ରାଇଟର ପ୍ରଫେସର୍ ସୁରଭି ସାମନ୍ତରାୟ । କାଇଁ ସୁରଭିର ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ନାଁ ? ସେହି ଭାଗ୍ୟବାନ ପୁରୁଷ, ଯାହାଙ୍କ ପାଇଁ ଏ ଜନ୍ମରେ ସୁରଭି ରାଜେଶଙ୍କ ପାଇଁ କେବଳ ସ୍ମୃତି ହେଇ ରହିଯାଇଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କାଇଁ ନାହିଁ ତ କୋଉଠି ବି, ବୋଧହୁଏ ସୁରଭି ନିଜ ସ୍ୱାମୀଙ୍କୁ ବହୁତ ଡୋମିନେଟ୍ କରି ରଖିଛି । ହାଃ ହାଃ । ହସିଦେଲେ ରାଜେଶ । ବଗିଚା ଡେଇଁ ଘରର ମୁଖ୍ୟ ଦରଜା ଆଡକୁ ଆଗେଇଲେ ସେ । କଲିଂ ବେଲ୍ ଚିପିବାର କେଇ ମିନିଟ୍ ପରେ କୋଡ଼ିଏ, ଏକୋଇଶ ବର୍ଷର ଝିଅଟିଏ ଆସି ଦୁଆର ଖୋଲିଲା ।' ଆରେ ଚନ୍ଦନ ଅଙ୍କଲ୍ । ଆସନ୍ତୁ ଭିତରକୁ । ମାମା ଗାଧୋଇବାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି । ଆପଣ ଭିତରେ ଅପେକ୍ଷା କରନ୍ତୁ ।'

ଏଇ ତା'ହେଲେ ସୁରଭିର ଝିଅ । କାହିଁକି କେଜାଣି ରାଜେଶଙ୍କ ମନ ଟିକେ ଭାରି ଲାଗିଲା । ସୁରଭିଙ୍କୁ ଥରେ ଖୁବ୍ ଜୋରରେ ଆଲିଙ୍ଗନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ହେଲା । ଏମିତି ଇଚ୍ଛା ଯେ ଆଜି ହେଇଛି ତା ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ଆଜି ଟିକେ ଅଲଗା ଅଲଗା ଲାଗୁଥିଲା ।

ଦୁଇବନ୍ଧୁ ସୋଫାରେ ବସିଲେ । ଘର ଭିତରେ ନଜର ବୁଲେଇ ଆଣିଲେ ରାଜେଶ । ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଗୋଟେ ବିରାଟ ବଡ଼ ଚିତ୍ର ଲାଗିଛି ୱାଲରେ । ଛୋଟ ଗ୍ଲାସ ସେଲ୍ଫରେ ଢେର୍ କପ୍ ଆଉ ଟ୍ରଫି । ବୋଧହୁଏ ସୁରଭି ଝିଅର । ବାରମ୍ବାର ବ୍ୟସ୍ତ ହେଇ ହାତଘଣ୍ଟାକୁ ଦେଖୁଥିଲେ ରାଜେଶ । ଗୋଟିଏ ସେକେଣ୍ଡ ଗୋଟିଏ ଯୁଗ ପରି ଲାଗୁଥିଲା । ହଠାତ୍ ଘର ଭିତରକୁ ପଶିଆସିଲେ ସୁରଭି । ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗର ପାଟଶାଢ଼ୀ, ଓଦା କେଶରେ ସୁରଭି ଲାଗୁଥିଲେ କୋଉ ଗୋଟେ ଅପସରି ଯେମିତି । ସେଦିନର ଟାଉନ୍ ହଲରେ ତରୁଣୀ ସୁନ୍ଦରୀଙ୍କୁ ଦେଖି ଯେମିତି ରାଜେଶଙ୍କ ସ୍ପନ୍ଦନ ଅଟକି ଯାଇଥିଲା ଆଜି ବି ଠିକ୍ ସେମିତି । କିନ୍ତୁ ସୁରଭିଙ୍କ ସୀମୀ ଯେ ଶୂନ୍ୟ । ତା' ମାନେ ଆକାଶ କ'ଣ ?

କିନ୍ତୁ ସୁରଭିଙ୍କ ହାତରେ ତ ନାଲି ଆଉ ହଳଦିଆ ମିଶା ଚୁଡ଼ି ।

ଚନ୍ଦନଙ୍କ ପାଖରେ ସୋଫାରେ ରାଜେଶଙ୍କୁ ଦେଖି ଥମ୍ କରି ରହିଗଲା ସୁରଭିଙ୍କ ପାଦ । ପଡ଼ି ଯାଉଯାଉ ଦୁଆର ବନ୍ଧକୁ ଧରି ରହିଗଲେ ସେ । ସମସ୍ତେ ଚୁପ୍ । କାହାରି ପାଟିରେ ଭାଷା ନାହିଁ । ଚାରୋଟି ଆଖି ପରସ୍ପର ଉପରେ ନିବଦ୍ଧ ।

ନୀରବତା ଭାଙ୍ଗି ଚନ୍ଦନ ଆଗେଇ ଗଲେ ସୁରଭିର ବୁକ୍ ସେଲ୍ଫ ଆଡ଼େ ଆଉ ଗୋଟିଏ ବହି ଉଠେଇ ଆଣି ବଢ଼େଇ ଦେଲେ ରାଜେଶଙ୍କ ହାତକୁ । ଏଇ ନେ ପଢ଼ । ସୁରଭିର ଆତ୍ମଜୀବନୀ । ଅବୋଧ ବାଳକ ସମ ରାଜେଶ ଚାହିଁଥିଲେ ଚନ୍ଦନଙ୍କ ମୁହଁକୁ ।

ଚନ୍ଦନ ଆରମ୍ଭ କଲେ, 'ତୁ ଯେ ସୁରଭିକୁ ପ୍ରେମ କରୁ, ସେକଥା ସୁରଭି ବେଶ୍ ଭଲ ଭାବେ ଜାଣିଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସବୁ ଝିଅ ଚାହାଁନ୍ତି ତାଙ୍କ ଇପ୍ସିତ ପୁରୁଷ ପ୍ରଥମେ ନିଜ ପ୍ରେମ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ କରୁ । କିନ୍ତୁ ତୁ ତ ବନ୍ଧୁତ୍ୱରୁ କଥା ଆଉ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଉ ନଥିଲୁ । ସେଥିପାଇଁ ସୁରଭି ଆଉ ରିତା ପ୍ଲାନିଂ କରି ତୋତେ ଆକାଶ କଥା ମିଛରେ କହିଥିଲେ, କାଳେ ତୁ ନିଜ ମନକଥା ପ୍ରକାଶ କରିବୁ ବୋଲି । ଆଉ ମୁଁ ଏ ପ୍ଲାନିଂ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଜ୍ଞ ଥିଲି । କିନ୍ତୁ ତୁ ତ କିଛି ନ ବୁଝି ମନେମନେ ମହାନ ହେଇ, ଫରେନ୍ ଚାଲିଗଲୁ । ସେଦିନର କବିତା ସମାରୋହ ପରେ ସୁରଭିର ଆଈଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେଇଗଲା ଆଉ ସୁରଭି ମାସେ ପାଇଁ ଗାଆଁକୁ ଚାଲିଗଲା । ସୁରଭି ଗାଆଁରୁ ଫେରିଲା ପରେ ହଷ୍ଟେଲ୍ ଠିକଣାରେ ତୋତେ ବହୁତ ଚିଠି ଲେଖିଲା । ତୋ' କଥା ଅନୁଯାୟୀ ମୁଁ ସୁରଭିକୁ କିଛି କହୁ ନଥିଲି । କିନ୍ତୁ ଯୋଉଦିନ ସୁରଭି ତୋତେ ପ୍ରେମ ନିବେଦନ କରି ଚିଠି ଲେଖିଲା, ସେଦିନ ମୁଁ ସୁରଭିକୁ ଦେଖା କରି ତୁ ବି ତାକୁ ଭଲ ପାଉ ବୋଲି କହିଦେଲି । ସେଦିନ ଆମେ ଦୁଇଜଣ ବହୁତ ଖୁସି ହେଇଥିଲୁ । ତୋ' କମ୍ପାନୀ ଠିକଣାରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି କୌଣସି ଲାଭ ହେଇନଥିଲା । ତୁ ହଜି ଯାଇଥିଲୁ କୋଉ ଗୋଟେ ପୁରୁଣା ଗୀତ ପରି । ଦିନ ଗଡ଼ିଚାଲିଲା । ସୁରଭିକୁ ସମସ୍ତେ ବିବାହ କରିବା ପାଇଁ ବୁଝେଇଲେ । ସେ କିନ୍ତୁ ନିଜ ଜିଦରେ ଅଟଳ ଥିଲା । ତା'ପରେ ଅନାଥାଶ୍ରମଟିଏ ଖୋଲିଲା ସେ ନିଜ ଚେଷ୍ଟାରେ । ଯୋଉ ଝିଅ ଆସି ପ୍ରଥମେ ଦୁଆର ଖୋଲିଲା,

ମୋ ମା' ମୋ ଜୀବନ

ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଲକ୍ଷ୍ମୀ ବେହେରା

ଯିଏ ମୋ ପ୍ରଭୁ ପରି,
ସେ ଯେ ମୋ' ସାହା
ଆଣିଛି ଦୁନିଆକୁ
ତା'ର ନାଆଁ ମା' ।
ତା' ପାଇଁ ମୋ ଜୀବନ
ମୋ ପାଇଁ ତା' ସପନ
ସେ ସପନ ସତ କରି
ମୁଁ ରଖିବି ତା' ମାନ
ମୋ ମା' ମୋ ଜୀବନ ।
ମୋ' ଅଳି ଅଝଟକୁ
କେମିତି ସହେ ସେ
ମୋ' ପାଇଁ ଗାଳି କେତେ
ଶୁଣିଚି ଯେ ସେ
ଛୋଟରୁ ବଡ଼ଟିଏ
କରିଛି ଯେ ସେହି
ମୋତେ ଖୁଆଇ ଦେଇଛି
ଗପ ଶପ କହି
ତା'ର ଶ୍ରମକୁ ମୂଲ ଦେଇ
ମୁଁ ରଖିବି ତା'ର ମାନ
ମୋ ମା' ମୋ ଜୀବନ ।

୯ମ ଶ୍ରେଣୀ

ସେ ହଉଛି ସୁରଭିର ପ୍ରଥମ ପାଳିତ ସନ୍ତାନ । ଏବେ ସୁରଭିର ଚାରୋଟି ଆଶ୍ରମ । ପାଖାପାଖି ଦୁଇଶହ ପିଲା ଏବେ ସୁରଭିର ଦାୟିତ୍ୱରେ । ଏଇ ଘରେ ସୁରଭି ସହ ପ୍ରାୟ ପନ୍ଦରଟି ପିଲା ରହୁଛନ୍ତି । ଆମେ ଭାବିଥିଲୁ ତୁ ସେଇଠି ବିବାହ କରି ଖୁସିରେ ରହିଛୁ । କିନ୍ତୁ କାଲି ଯେତେବେଳେ ତୋ' ଠୁ ତୁ ଅବିବାହିତ ବୋଲି ଜାଣିଲି, ସତରେ ଭଗବାନଙ୍କ ଲୀଳା ଆଗେ ମୁଁ ହାର୍ ମାନିଗଲି ।' ଗୋଟିଏ ନିଃଶ୍ୱାସରେ ଏତିକି କହିଗଲେ ଚନ୍ଦନ । ମନ୍ତ୍ରମୁଗ୍ଧ ହେଇ ଶୁଣୁଥିଲେ ରାଜେଶ । କାଠ ମୂର୍ତ୍ତୀ ପରି ବସିଥିଲେ ସୁରଭି । ଘର ଭିତରୁ ରାଜେଶଙ୍କ ଫୋଟୋ ହାତରେ ଧରି ଚାରି ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷର କୁନି ଛୁଆଟିଏ ଆସିଲା । ଥରେ ରାଜେଶଙ୍କୁ ଆଉ ଥରେ ଫୋଟୋକୁ ଦେଖି କହିଲା, 'ମାମା ଇଏ ତା' ହେଲେ ବାବା ନାଁ ?' ଏତିକି କହୁ କହୁ ଆଉ କେତୋଟି କୁନି ଓ ବଡ଼ ପିଲା ଆସି ରାଜେଶଙ୍କ ବେକକୁ ଧରି ବାବା ବାବା କହି ଝୁଲି ପଡ଼ିଲେ । ଟିକିଏ ଆଗେଇ ଯାଇ, ସୁରଭିଙ୍କୁ କୋଳେଇ ନେଲେ ରାଜେଶ । ଯୌବନ ବିଗତ ପ୍ରାୟ । ଆଉ ସେ ଉଦ୍ଦାମତା ନାହିଁ କହିଲେ ଚଳେ । ଅଛି ଖାଲି ପ୍ରେମ । ନିରୁତା ପ୍ରେମ । ଆନନ୍ଦର ଲୁହରେ ଓତଃପ୍ରୋତ ଦୁଇ ପ୍ରେମୀଙ୍କ ମହାମିଳନ ଦେଖି ଜଗତନିୟନ୍ତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯୋଡ଼ ହସ୍ତରେ ପ୍ରଣିପାତ କରୁଥିଲେ ଚନ୍ଦନ ।

ସମୟ ତୁମେ ଭାରି ଅମାନିଆ

ରାଜେନ୍ଦ୍ର ବେହେରା

ସମୟ ତୁମେ ଭାରି ଅମାନିଆ...
ମୋ' ଗୋବର ଲିପା ପିଣ୍ଡାରେ
କାହିଁକି ଟାଇଲ୍ ପକଉଛ ଯେ
ମୋ' ପଖାଳ କଂସାରେ
ମେଞ୍ଚେ ଚଉମିନ୍ ଆଣି ଢାଳିଦେବା କ'ଣ ଠିକ୍ ହେଲା
କ'ଣ ଦରକାର ଥିଲା ଧୋତିମାନଙ୍କୁ ଚୋରେଇ ନେଇ
ଆନିତମ୍ବ କଣା ଭରପୂର ଧୋତରା ପ୍ୟାଣ୍ଟ୍ ଖଣ୍ଡେ
ଫ୍ୟାସନ ନାଁ'ରେ ଜବରଦସ୍ତି ପିନ୍ଧେଇବା ।

ସମୟ ତୁମେ ଭାରି ଅମାନିଆ...
ମୋ' ନାତି ଟୋକାଟାକୁ କି ପାଠ ପଢ଼େଇଲ କେଜାଣି
ମୋବାଇଲ୍ ପ୍ରେମରେ ପଡ଼ି
ମୋ' ହାତ ଧରି ଚାଲିବାଟା ତାକୁ ପିତା ଲାଗିଲା
ହୁଗୁଳିଗଲା ସବୁ ସମ୍ପର୍କ, ହୁଗୁଳିଗଲା ଜୀବନ ।

ସମୟ ତୁମେ ଭାରି ଅମାନିଆ...
କ'ଣ ଏମିତି କଲ ଯେ
ଡାକବାଲାଟା ସକେଇ ସକେଇ କାନ୍ଦୁଛି ଘରକୋଣରେ
ଚିଠି ଖଣ୍ଡେ ନାହିଁ ତା' ମୁଣିରେ
ଆମ ଗାଁ' ଢୋଲିଆଟା ବଜଉନି ତା' ଢୋଲ
ଫି' ଦିନ ତା' ଘରୁ ସେ ପୋଡ଼ାମୁହାଁ ଡି.ଜେ.
ଚୋରେଇ ନେଉଛି ଚାଉଳ ।

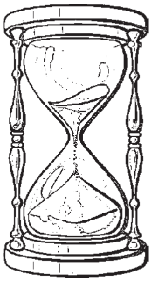

କଉ ଋତୁ ଏବେ ଋତୁଟିଏ ଯେ
ଏଠି ନା ଶୀତ ନା ବସନ୍ତ ନା କୋଇଲିର ଗୀତ
ଖାଲି ଖରା ଆଉ ଖରା
ପାଠକର ବହି ସହ ସମ୍ପର୍କ ହୁଗୁଳିଲା ପରେ
ଏବେ ବହି ପ୍ରେମରେ ଉବୁଟୁବୁ ଉଈମାନେ
ସତରେ ସମୟ ତୁମେ ଭାରି ଅମାନିଆ... ।

ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ସରାଙ୍ଗ

ନିରବତାର ସ୍ୱର

ବୈଜୟନ୍ତିମାଳା ପ୍ରଧାନ

କେବେ ଶୁଣି ଦେଖ ସମୁଦ୍ରର ଘୋର ଗର୍ଜନ ଭିତରେ
ମୁଖାଗ୍ନି ଦେଇ ଠିଆ ହୋଇଥିବା ପୁଅଟିର ସ୍ୱର ।
କେବେ ଶୁଣି ଦେଖ ପରୀକ୍ଷା ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣର ଉତ୍ସବ ଭିତରେ
ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ନ ହୋଇଥିବା ପିଲାଟିର ନିରବର ସ୍ୱର ॥

ଶୁଣି ଥରେ ଦେଖ ବିଦ୍ୟାଳୟ କୋଳାହଳ ମଧ୍ୟରେ
ପଢ଼ିବାରେ ସଂଘର୍ଷ କରୁଥିବା ନୀରବ ମନଟିର କଥା ।
ଶୁଣି ଥରେ ଦେଖ ବାହାଘର ହୋ ହାଲ୍ଲା ଭିତରେ
ନବ ବିବାହିତା ବଧୂଟିର ଗୁମୁରା ମନର ବ୍ୟଥା ॥

ହସ ଉଲ୍ଲାସର କୋଳାହଳ ସ୍ୱର
ଚାରିଆଡ଼େ ଗୁଞ୍ଜି ଉଠେ ।
ହେଲେ ନୀରବରେ ମନଟିଏ ତା'ର
ବହୁ କଥା ଚାପି ରଖେ ॥

ସେ ନିରବତାର ସ୍ୱର ଶୁଣିବାକୁ
କାନ ଥରେ ଡେରି ଦେଖ ।
ଶୁଣି ଥରେ ଦେଖ ବେଦନାରେ ଭରା
ଅକୁହା ମନର ଦୁଃଖ ॥

ନିରବତା ଭାଙ୍ଗି କିଏ ପାଇପାରେ
ବଞ୍ଚିବାର ନୂଆ ରାହା ।
ପାଇପାରେ କିଏ ଏକା ଚାଲିବାକୁ
ଦୁନିଆଁରେ ଏକ ସାହା ॥

ନିରବରେ ଥରେ କାହା କାନ୍ଧ ପରେ
ହାତଟି ପକାଇ ଦେଖ ।
କାହାର ଜୀବନେ ହୋଇପାର ତୁମେ
ଦୟାମୟଙ୍କ ସ୍ୱରୂପ ॥

ସହାନୁଭୂତିର ସଦଭାବନାରେ
ଏ ଦୁନିଆଁ ଭରିଯାଉ ।
ଜଗତର ନାଥ ଚକଡୋଳିଆର
ଏତିକି କରୁଣା ହେଉ ॥

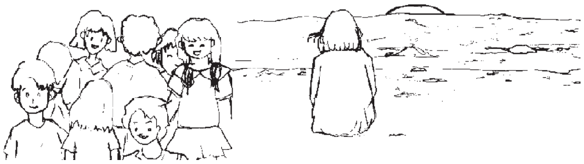

ଆଶିଷ

ନାରାୟଣ

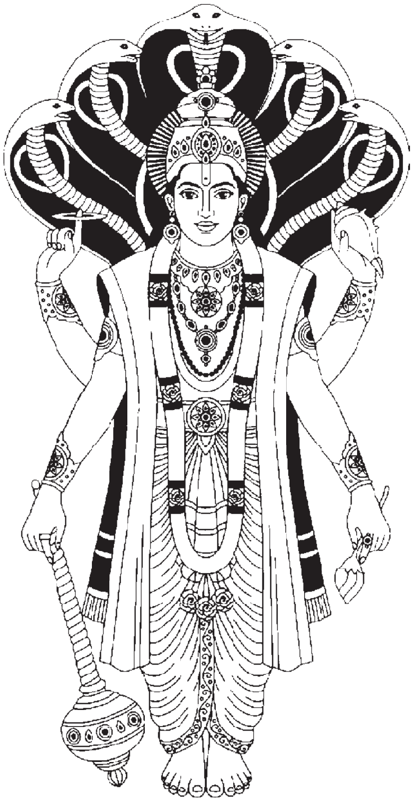

ଆଶିଷ ତୁମର ସଦା ରହୁ ପ୍ରଭୁ
ଜୀବନର ପ୍ରତି କ୍ଷଣେ
କେବେ ନ ଭାବେ ମୁଁ, ତୁମେ ନାହଁ ପାଶେ
ହାରିଯିବି କେଉଁଠାରେ ।
ହାରିବା ଜିତିବା, ହାରିକି ଜିତିବା
ଜୀବନର ଗୋଟେ ଖେଳ
ତୁମରି ଶରଣେ ରହୁ ଏ ଜୀବନ
ସମୟର ତାଳେତାଳେ ।

ଭାବେ ବହୁ ଥର କିଛି ଦେଇ ନାହଁ
ଦୁଃଖ ଛଡ଼ା ଏ ଜୀବନେ
ପୁଣି ମନେପଡ଼େ
ଜୀବନ ଦେଇଛ
ବୁଦ୍ଧି ବି ଦେଇଛ
ଅହଙ୍କାରେ ମନପଡ଼େ ।

ତୁମରି ହାତରେ ସଂସାର ଚାଲିଛି
କାହିଁ କରେ ମୁଁ ଗରବ
ଭାବେ ସବୁ ମୋର
ଧନ ଦୌଲତ
ଭ୍ରମରେ ବଞ୍ଚେ ଜୀବନ ।

ତୁମେ ସଦା ଥିଲ, ତୁମେ ହିଁ ରହିବ
ରୂପରେ ବା ଅରୂପରେ
ତଥାପି ଭାବେ ମୁଁ
ଦୁଃଖ ବିନା ସୁଖ ମୂଲ୍ୟ କିଛି ନାହିଁ ଜୀବନରେ ।

ଆଜି ସୁଖ ଅଛି କାଲି ରହିବନି
ସମୟର ଏହା ଚକ୍ର
ହେଲେ ଏ ଅବୁଝା ମନ ବୁଝେ ନାହିଁ
ପାଏ ଦୁଃଖ ଆଉ କଷ୍ଟ ।

ଆଖି ଦେଇ ଅଛ, ସୃଷ୍ଟିକୁ ତୁମର
ମନ ଭରି ଦେଖୁଥିବି
ଓଠରେ ମୋହର
ମଧୁର ବଚନେ ସଭିଙ୍କ ମନ ଜିଣିବି ।

କଣ୍ଠରେ ମୋହର ଥାଉ ତୁମ ନାମ
ସୁଖ ହେଉ ଅବା ଦୁଃଖରେ
ଭାଙ୍ଗି ନ ପଡ଼େ ମୁଁ
ତୁମେ ଥାଅ ପ୍ରଭୁ
ହୃଦୟର ପରିଧି ଭିତରେ...

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମର୍ପଣ

ପଞ୍ଚାନନ ଜେନା

ରାଷ୍ଟ୍ରପାଇଁ ନିସ୍ୱାର୍ଥ ପ୍ରେମ
ଦେଶପାଇଁ ତ୍ୟାଗ-ଶ୍ରମ
ଥରେ ମୁଣ୍ଡ- ପିଣ୍ଡ ଉପରକୁ ଉଠିଗଲେ
ଜାଣ ସବୁସରିଲା
ଦେଶପ୍ରେମ ଭୂତ
ବେତାଳ ପରି ଜାଣ ସବାର ହେଲା
ଦେଶପାଇଁ ଶହୀଦ ହେବା
ଗୌରବମୟ ଗାଥାରେ ସାମିଲ ହେବା
ଆତ୍ମାରେ ଜାଣ ବସା ବାନ୍ଧିଲା ।

ରାଷ୍ଟ୍ରଭକ୍ତି ପବିତ୍ର ଭାବନା ଧାରା
ଶେଷ ରକ୍ତବିନ୍ଦୁ ସମର୍ପିତ
ମାତୃଭୂମି ପାଇଁ ଜୀବନଦାନ ତୁଚ୍ଛ
ଶେଷ ନିଃଶ୍ୱାସ ତ୍ୟାଗାର୍ଶିତ

ଏଗାର ବର୍ଷ କୁନି ବାଳକ ବାଜି ରାଉତ
ରାଷ୍ଟ୍ରପ୍ରେମ ମୁଣ୍ଡରେ ପଶିଥିଲା
ମିଳିଲା - ଫିରିଙ୍ଗି ଗୁଳି

ପାଇକ ବକ୍ସି ଜଗବନ୍ଧୁ ବିଦ୍ୟାଧର
ରାଷ୍ଟ୍ରପ୍ରେମ ମଗଜରେ ପଶିଥିଲା
ମିଳିଲା - ବରଗଛ ଶୂଳୀ

ଚଷାଖଣ୍ଡର ବାଘା ଜତିନ୍ ଦାସ
ରାଷ୍ଟ୍ରପ୍ରେମ ଚେତନାରେ ମିଶିଗଲା
ବ୍ରିଟିଶ୍ ସରକାର ବିରୁଦ୍ଧରେ ମେଳି ବାନ୍ଧିଲା
ମିଳିଲା - ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁ - ବଳି

ଖଣ୍ଡବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏ
ରାଷ୍ଟ୍ରପ୍ରେମ ମନ ମୂଳକରେ ଘର କରିଗଲା
ସିପାହୀ ବିଦ୍ରୋହ ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ
ମିଳିଲା - ବନ୍ଦୀ ଜୀବନ ଓ ମୃତ୍ୟୁ

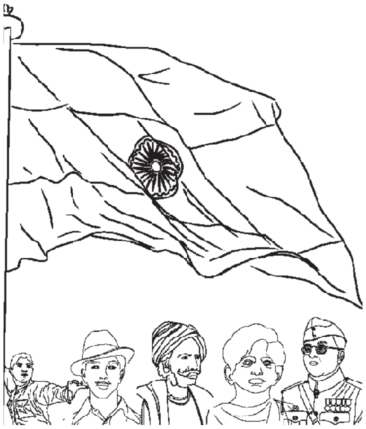

ନେତାଜୀ ସୁଭାଷଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷ
ରାଷ୍ଟ୍ରପ୍ରେମ ଆତ୍ମାରେ ଘର କରିଗଲା
ଆଇ ସି ଏସ୍ ଚାକିରିକୁ ଗୋଇଠା ମାରି
ମୁକ୍ତି ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଡେଇଁ ପଡ଼ିଲା
ମିଳିଲା - ଦେଶଦ୍ରୋହ ବାସନ୍ଦ
ଗୁମନାମ ଶେଷ ଜୀବନ - ମୃତ୍ୟୁ

ଭଗତ ସିଂହ ଉଦ୍ଦାମ ଯୁବକ
ରାଷ୍ଟ୍ରଭକ୍ତି ଆତ୍ମାରେ ପଶିଗଲା
କାଲ ବ୍ରିଟିଶ୍ ସରକାର ପାଇଁ
ବମ୍ ଧମାକା କରି ଧୂଆଁବାଣ ମାରିଲା
ମିଳିଲା - ଜେଲ ଓ ଫାଶି

ସାଧାରଣ ଭାଷାରେ କିଛି ମିଳିଲାନି
କିନ୍ତୁ
କାଳବକ୍ଷରେ ଅମଳିନ ମହାପୁରୁଷ
ସାରା ଦେଶ ପାଇଁ ଗର୍ବ ଗୌରବ ଈକ୍ଷ
ପାଳିତ ହେଉଛି ଜୟନ୍ତୀ- ତିରୋଧାନ ଦିବସ
ତ୍ୟାଗ ବି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣିମ
ବଳିଦାନ ବି ଡିଣ୍ଡିମ
ଗୁଳି - ଶୂଳିରେ ମରି ବି ଅମର
ଆଜି ବି ଜନ ମାନସରେ
ପ୍ରେରଣା ସ୍ରୋତ ସ୍ୱାକ୍ଷର
ଦେଶ ପାଇଁ ମନ ଧନ ଶୈଶବ ଯୌବନ
ବଳିଦାନ ଅର୍ପଣ ତର୍ପଣ
ମାତୃଭୂମି ପାଇଁ ଜୀବନଦାନ ତୁଚ୍ଛ ତପସ୍ୟା
ବନ୍ଦେ ମା' ତରମ୍ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ସମର୍ପଣ ।

ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଶିକ୍ଷକ (ଇତିହାସ)
ପିଏମ୍ ଶ୍ରୀ ଜବାହର ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ସରାଙ୍ଗ
୨୩-୦୫-୨୦୧୬ ଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟରତ

କିଛି କଥା

ବିଶ୍ୱଜିତ ସାହୁ

ସ୍କୁଲ ଗେଟ୍: ଯେତେ ଥର ନବୋଦୟକୁ ମନେପକେଇ ବନ୍ଦ ହୁଏ ଆଖି ସେତେଥର ଦେଖାଯାଏ come to learn go to serve.

ହନୁମାନ ମନ୍ଦିର: ବୋର୍ଡ଼ ପରୀକ୍ଷାର ସବୁ ପରୀକ୍ଷା ପୂର୍ବରୁ, ଦହି ଚିନି ଖାଇବାର ଖୁସି ଆଉ କେଉଁଠି ମିଳିବ ?

Assembly: ସ୍କୁଲ ସାବଧାନ, ସ୍କୁଲ ବିଶ୍ରାମ, ପ୍ଲେଜ୍, ନେସନାଲ ଆନ୍ଥେମ୍ ମନେପଡ଼ିଲେ, ଏବେବି କାନକୁ ଡ୍ରମ୍ ବିଟ୍ ଶୁଭେ ।

ରିସେସ୍ ବେଲ୍: ଉଦ୍ଧବ ଭାଇ ସହ extra ବରାଟେ ପାଇଁ ଯୁକ୍ତି ସେତେଥର ମନେପଡ଼େ ଯେତେ ଥର ଘରପାଖ ଦୋକାନରେ ଏ ହାତ ବରା ଠୁଙ୍ଗା ଧରେ ।

ଭୋଲା ଭାଇ ଦୋକାନ: ବୋଉ ସହ କଥା ହେବା ପାଇଁ ସେ କଳାରଙ୍ଗର ଜିଓ ଫୋନ୍ ହିଁ ସତ୍ୟ ଦୁନିଆରେ ବାକି ସବୁ ମିଛ ।

Smart class: ୪୫ ମିନିଟରେ ସାମସଙ୍ଗ ଲାପଟପ୍ ହିଁ ବେଷ୍ଟ ଫ୍ରେଣ୍ଡ୍ ହେଇଯାଏ ।

କ୍ଲାସ୍ ପ୍ରୋଜେକ୍ଟର: ଜେନା ସାରଙ୍କ ପାୱାର ପଏଣ୍ଟ୍, ମ୍ୟାପ ପ୍ରାକ୍ଟିସ, ମମତା ମ୍ୟାମ୍ଙ୍କର sample paper ଏବେ ବି ମନେଅଛି ।

PT Class : ରାତି ଅନିଦ୍ରା ହୋଇ ଠିକ୍ ପାହାନ୍ତା ବେଳକୁ ଶୋଇଲେ, ନିଦ ଭାଙ୍ଗେ ସାର୍ଙ୍କ ହୁଇସିଲ ।

ବେଞ୍ଚ: କ୍ଲାସରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ସାଙ୍ଗ ବ୍ୟାଗ୍‌ରେ ବେଞ୍ଚ ପୋଛିଥିବା ପିଲା ହିଁ ଜାଣିଛି ତାଳଚେରକୁ City of Black Diamond କାହିଁକି କୁହାଯାଏ ।

ପରୀକ୍ଷା ହଲ୍: ପରୀକ୍ଷା ପୂର୍ବ ରାତିରେ ହୋଲ୍ ନାଇଟ୍ ପଢ଼ିଲା ପରେ, ହଲ୍‌ରେ ନିଦ ଲାଗିଲେ ପିଲାଟେ ପାଇଁ ପାସ୍ ମାର୍କ ବି କ୍ଲାସ୍ ଟପ୍ ହେବା ଭଳି ଖୁସି ଦିଏ ।

ବାଲି ପଡ଼ିଆ: ସକାଳ ୮ଟାରେ ଫୁଲ୍ ସାର୍ଟ, ଫୁଲ ପ୍ୟାଣ୍ଟ୍, ସକ୍ସ, ବୁଟ୍, ଟାଏ, ବ୍ୟାଚ୍, ଆଇ କାର୍ଡ଼ ପିନ୍ଧିଥିବା ପିଲାଟେ ଉପରଓଳି ସାଢ଼େ ୫ଟା ବେଳେ ବାଲିରେ ଗଡୁଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ।

Evening Assembly: ଚୁପଚାପ୍ ସ୍ଥିର ହୋଇ ବସିପାରୁ ନଥିବା ପିଲା, ସ୍ଥିର ଚିତ୍ତରେ ପ୍ରାର୍ଥନା ବୋଲୁଥିବାର ଦେଖାଯାଏ 'ଯେ ମାଲିକ୍ ତେରେ ବନ୍ଦେ ହମ୍' ।

School Captain: ଦିନେ କ୍ଲାସରେ ଛିଡ଼ା ହୋଇ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଡରୁଥିବା ପିଲାଟିଏ ୫୬୦ ପିଲାଙ୍କୁ ସାବଧାନ ହେବା ପାଇଁ କମାଣ୍ଡ ଦିଏ...

Class: ସବୁବେଳେ ଚୁପଚାପ୍, ଗୁମସୁମ୍ ରହୁଥିବା ପିଲାଟେ ଆଜି ସବା ପଛ ବେଞ୍ଚରୁ ମଜା କଥା କହିଲେ ୪୦ ପିଲା ଆଉ ତା' ସହ ଟିଚର ବି ନିଜ ହସ ଅଟକାଇ ପାରନ୍ତିନି ।

House : ହଷ୍ଟେଲ ନୁହେଁ ସେଟା ହାଉସ, ସେଠି ସମସ୍ତେ ଭାଇ, ଭାଇ । ଗୋଟେ ବଡ଼ ପରିବାର ଯେଉଁଠି ଗୋଟେ ରଙ୍ଗ ସାରା ଜୀବନର ପୁଞ୍ଜି ।

(୨୦୧୫-୨୨)

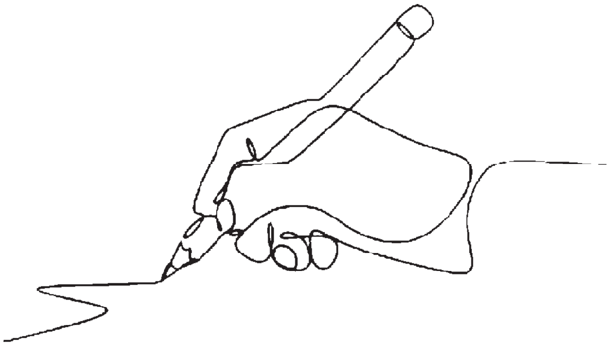

ଚିହ୍ନା ଅଚିହ୍ନା

ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ସାହୁ

ରବି, ଗାଡ଼ି ଆଗରେ ଅଟକାଇବ, ମିଠା ମକା ଦି'ଟା ନବା ।

- ଆଜ୍ଞା । ଆଲୁଅଝରଣ ଛକରୁ ନା ବିଜାସାହି ଛକରୁ ?

- ବିଜାସାହି ବାଞ୍ଛାକୁସୁମ ଠୁଁ ନେଇଯିବା ।

ଗାଡ଼ିର ବେଗ କମି କମି ଆସିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟରେ କାର ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥାଏ ରାସ୍ତା କଡ଼ରେ ମକା ବିକା ହେଉଥିବା ସେ ଦୋକାନ ପାଖରେ ।

ଗାଡ଼ିରୁ ବାହାରି ଆସିଲେ ଅର୍ଜୁନ ସାର୍ ।

ତରତର ହୋଇ ଯାଇ ପହଞ୍ଚି ଗଲେ ଦୋକାନ ଆଗରେ ।

- ସାର୍ ନମସ୍କାର । କହି ଅଭିବାଦନ ଜଣାଇଲା ମକା ବିକୁଥିବା ପିଲାଟି । ପିଲାଟିର ବୟସ ୧୮ କି ୨୦ ସରିକି ହେବ । ପତଳା ଶରୀରକୁ ଢାଙ୍କି ରଖିଛି ପୁରୁଣା ଫୁଲ୍ ପେଣ୍ଟ୍ ଓ ଫିକା ପଡ଼ି ଯାଇଥିବା ସାର୍ଟଟିଏ ।

'ଗ୍ରାହକକୁ କିପରି ଭାବେ ଆକୃଷ୍ଟ କରିହେବ ସେ କାଇଦା ତାହାହେଲେ ଜଣା ଅଛି' ଆପଣା ଛାଏଁ ପାଟିରୁ ବାହାରିଗଲା ରବିର ।

- ମକା ଭାଗ କେତେ ? ସାର୍ ପଚାରନ୍ତେ ପିଲାଟି କହିଲା ୫୦ ଟଙ୍କା, ଆପଣ ୪୦ ଦେବେ । ଠିକ୍ ଅଛି ଚାରି ଭାଗ ଦେଇଦିଅ ।

ରବି ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥାଏ ସେଠାରେ ।

ଚାରିଭାଗ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଗଲା ରବି ।

- ଓଃ ଶସ୍ତାରେ ପାଇଲେ ବୋଲି ସାର୍ ଚାରି ଭାଗ ନେବାକୁ ରାଜି ହୋଇଗଲେ, ନହେଲେ କଟକ କି ଭୁବନେଶ୍ୱର ଆସିଲେ ମୋତେ ହୋଟେଲରେ ଖାଇବାକୁ ଦେଇ ନିଜେ ଘରୁ ଧରି ଆସିଥିବା ଖାଦ୍ୟ ଖାଇଥିବା ଲୋକ ଆଜି...

ଚିନ୍ତାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣଛେଦ ଟାଣି ପଛରୁ ଶୁଭାଗଲା କାରର ହର୍ଣ୍ଣ ।

କାରରୁ ଓହ୍ଲେଇ ଆସିଲେ ସୁଟ୍ ପରିହିତ ଜନୈକ ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତି ।

ଆରେ ଏ କ'ଣ! ପିଲାଟି ଭଦ୍ରବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନମସ୍କାର ହେଲାନାହିଁ ।

ରବିର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟର ସୀମା ରହିଲା ନାହିଁ । ବେଶୀ ସମୟ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ ଏହାର କାରଣ ଜାଣିବାରେ ।

- ସାର୍ ଆପଣ ଅର୍ଜୁନ ସାର୍ ନା ?

ପିଲାଟିର ସ୍ୱର ଥିଲା ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସରେ ଭରା ।

ହଠାତ୍ ଆକାଶରେ ବିଜୁଳିର ଚମକ ସାର୍‌ଙ୍କୁ ବୋଧହୁଏ କିଛି ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ଦେବାପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦେଲା ନାହିଁ । ରବି ଗାଡ଼ି ଷ୍ଟାର୍ଟ କର, କହି ମକା ତକ ଧରି ୨୦୦ଟଙ୍କିଆ ନୂଆ ନୋଟ୍‌ଟିଏ ପିଲାଟିକୁ ଧରାଇ ଦେଇ କ୍ଷିପ୍ର ବେଗରେ ଯାଇ ଗାଡ଼ିରେ ବସିପଡିଲେ ।

- ଓଃ, ତା'ହେଲେ ପିଲାଟି ସାରଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିପାରିଛି । ମନକୁ ମନ କହିଲା ରବି ।

ପିଲାଟି ପଛେ ପଛେ ଗାଡ଼ି ଯାଏ ଯାଇ ସାରଙ୍କୁ ୪୦ ଟଙ୍କା ଫେରାଇବା ସମୟେ ସାର ଅଳ୍ପ ହସି କହିଲେ ଥାଉ ଆରଥର ମକା ନେଲା ବେଳକୁ ଅଧିକ ଦିଟା ଦେଇଦବ ।

ରବିର ମନରେ ନାନା ପ୍ରଶ୍ନ ଉଙ୍କି ମାରୁଥାଏ । ସାର୍ ପିଲାଟିକୁ ଚିହ୍ନିଲେ ନାହିଁ କାହିଁକି ? ଚିହ୍ନିଥିଲେ ଶସ୍ତାରେ ମକା

ଦେଇ ନଥାନ୍ତା ? ମିତବ୍ୟୟୀ ସାର୍ କ'ଣ ପାଇଁ ୪୦ ଟଙ୍କା ନ ନେଇ ଚାଲିଆସିଲେ ?

କାର ଉପରେ ହାଲକା ବର୍ଷା ଟୋପାର ଶବ୍ଦ ରବିର ମନରୁ ସବୁ ଚିନ୍ତା ପୋଛିଦେଲା । ରବି ଡ୍ରାଇଭିଂରେ ମନୋନିବେଶ କଲା ।

ଘର ପାଖରେ ଗାଡ଼ି ଅଟକିଲା । ସାର୍ ଗାଡ଼ିରୁ ବାହାରି ଆସିଲେ ।

ତରତର ହୋଇ ଘରକୁ ବାହାରିଲା ବେଳକୁ ରବି ଡାକିଲା – ସାର୍ ମକା ରହିଗଲା ।

- ସେତକ ତୁମ ପାଇଁ । ଆଚ୍ଛା ରବି ଆର ମାସରେ ଟିକେ ଜଲଦି ବାହାରିଲେ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ଚେକ୍ ଅପ୍ ଡେଟ୍ ଅଛି ଆର ମାସରେ ।

- ଆଜ୍ଞା ।

ଗାଡ଼ି ଇଞ୍ଜିନର ଶବ୍ଦ କ୍ଷୀଣରୁ କ୍ଷୀଣ ତର ହୋଇ ଆସିଲା ।

ମାସକ ପରେ...

-ରବି ଦେଖୁଛ କିପରି କାଳବୈଶାଖୀ ମାଡ଼ିଆସିଲାଣି, କେମିତି ଯିବା ?

ଗାଡ଼ି ଭିତରେ ଆମେ ଯିବା, ଅସୁବିଧା ନାହିଁ । ଯଦି ବର୍ଷା ଅଧିକ ହୁଏ କେଉଁଠି ଟିକେ ରହିଯିବାନି ?

ଯାହାହେଉ ରହିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ ବାଟରେ, ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ ବର୍ଷାରେ କାମାକ୍ଷା ଛକ ଯାଏ ପଳେଇ ଆସିଲେ । ଆକାଶ ଅନ୍ଧାରୁଆ କରି ରଖିଥାଏ । ପଣ୍ଡୁଆ ଛକରେ ଗାଡ଼ି ଅଟକାଇବାକୁ କହିଲେ ସାର୍ । ଉ୍ଵିଣ୍ଡୋ ଗ୍ଲାସ୍‌କୁ ଖସାଇ କାହାକୁ ଡାକିଲେ : ଚିଉ, ଚିଉ ଇଆଡ଼େ ଆସ । କାହାକୁ ଡାକୁଛନ୍ତି ସାର୍ ?

ଝରକା ପାଖରେ ଆସି ଠିଆହୋଇ ସାରଙ୍କୁ ନମସ୍କାର ଜଣାଇଲା ଆଗନ୍ତୁକ ।

- ଆରେ ମକା ବିକୁଥିବା ପିଲାଟା ତ ।

ସାରଙ୍କ କଥା ମାନି କୁନ୍ଥୁ କୁନ୍ଥୁ ହୋଇ ଚିଉ ଆସି ଗାଡ଼ିରେ ବସିଲା ।

ସାରଙ୍କ ସହ ବସିବା ସେ ସମୟରେ ଏକ ଅସମ୍ଭବ ଘଟଣା ପରି ମନେ ହେଉଥିଲା । କିଛି କ୍ଷଣର ନିରବତା ଭଙ୍ଗ କରି ସାର୍ ପଚାରିଲେ:

ଆରେ ପୁଅ ତୋ ଘରଟା ଠିକ୍ କେଉଁଠି କହିଲୁ ? କେଉଁଠି ତୋତେ ଛାଡ଼ିଲେ ହେବ ?

- ସାର୍ ସେଇ ପାଖରେ ଯେଉଁଠି ମୁଁ ମକା ବିକେ ।

ନିଜର ମକା କରିଛ...

ନାହିଁ ସାର୍, ଆଗରୁ କରୁଥିଲୁ । ବାପା ଚାଲିଗଲା ପରେ ଆଉ ପାରୁନୁ । କିଣିକି ଆଣି ବିକେ । ଘର ଚଳିବା ବି ଦରକାର । ମାଆ ଆଗରୁ ମୂଲ ମଜୁରୀ କରେ । ମୁଁ ମନା କରିବାରୁ ଏବେ ଯାଉନି ।

ମନକୁ ମନ ସାର୍ ଚିଉକୁ ପ୍ରଶଂସା ନକରି ରହିପାରୁ ନଥିଲେ । ମାତୃଭକ୍ତି ଓ ଗୁରୁଭକ୍ତିର ଅତୁଳନୀୟ ଉଦାହରଣ ଦେଉଛି ଏତେ ଛୋଟ ପିଲାଟି । ଖେଳିବା ବୁଲିବା ସମୟରେ ପରିବାର ଚଳାଇବାର ବୋଝ ବହନ କରିଚାଲିଛି । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ଚିଉର ଘର ଆସି ଯାଇଥାଏ ।

ସାର୍ ଏଇଠି ରହିବି । ଗାଡ଼ି ରହିଲା ।

- ସାର୍ ଘରକୁ ଆସିବେନି ?

- ନାହିଁରେ ବାବା ଆଜି ନୁହଁ, ଦିନେ ନିଶ୍ଚୟ ଆସିବି । ନମସ୍କାର ଜଣାଇ ଚିଉ ବିଦାୟ ନେଲା । ଦୂରରୁ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଇତସ୍ତତଃ ପଦଚାରଣ କରୁଥିଲେ, ବୋଧହୁଏ ଚିଉର ମାଆ ହୋଇଥିବେ ।

ଅଦିନିଆ ବର୍ଷା ପବନରେ ପୁଅଟାକୁ ବାହାରକୁ ଛାଡ଼ିଦେଇ ମା' କ'ଣ ସ୍ଥିର ହୋଇ ରହିପାରେ !

ଗାଡ଼ି ପୁଣି ଷ୍ଟାର୍ଟ କଲା ରବି ।

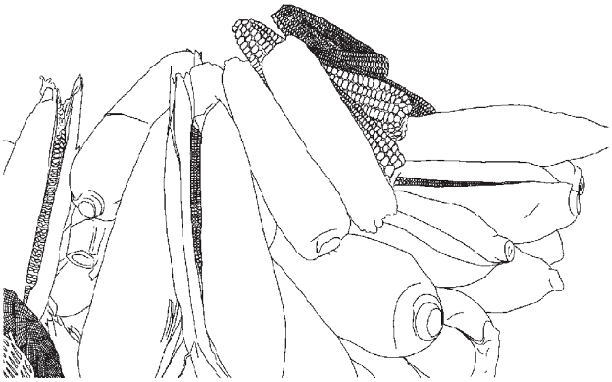

କ’ଣ ଭାବୁଛ ରବି ?

ଅପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଗଲା ରବି ।

– ନାହିଁ ସାର୍ ସେଦିନ ଆଉ ଆଜି କଥା ଭାବୁଥିଲି । ସେଦିନ ଆପଣ ତାକୁ ଚିହ୍ନିପାରିଲେ ନାହିଁ, ଆଜି ତାକୁ ଡାକି ଆଣି ଘରେ ଛାଡ଼ିଲେ !

– ନାହିଁ ରବି ନାହିଁ, ତୁମେ ଭାବୁଛ ସେଦିନ ମୁଁ ତାକୁ ଚିହ୍ନିପାରିନି ?

– ତା’ହେଲେ ଆପଣ ତାକୁ ଚିହ୍ନିଛନ୍ତି ବୋଲି କହିଲେ ନାହିଁ କାହିଁକି ?

– ଏତିକି ବୁଝିପାରୁନ, ତାକୁ ଚିହ୍ନା ଦେଇଥିଲେ ସେ ଆହୁରି ଶସ୍ତାରେ ମକା ଦେଇଥାନ୍ତା । ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ କିଣା ଦର ଠାରୁ ବି କମ୍‌ରେ ଦେଇଥାନ୍ତା । ଏହା କ’ଣ ଠିକ୍ ହୋଇଥାନ୍ତା ? ଆଉ ଆଜି ତାକୁ ଦେଖି ମୁଁ ନ ଆଣି ମେଘ ପବନରେ ଛାଡ଼ି ଆସିବାଟା କ’ ଣ ଠିକ୍ ହୋଇଥାନ୍ତା ? ଏପରି ଦାୟିତ୍ୱବାନ ପିଲାକୁ ଭଗବାନ ବି ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି, ଆଉ ଆମେ କିବା ଛାର ମଣିଷ ।

କିଏ ଅଧିକ ପ୍ରଶଂସାର ପାତ୍ର ? ଅର୍ଜୁନ ସାର୍ ନା ଚିଉ ? ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଜାଲରେ ଛନ୍ଦି ହୋଇପଡିଥିବା ଅର୍ଦ୍ଧ-ଶିକ୍ଷିତ ରବି ଏହାର ଉତ୍ତର ନ ଖୋଜି ବିଚାରିଲା, ଯାହା ହୋଇଛି ଭଲ ହୋଇଛି ।

(୧୯୮୮-୯୪)

ଅନନ୍ତପୁର, କାମାକ୍ଷା ନଗର, ଢେଙ୍କାନାଳ

ନୀଡ଼ ଠାରୁ ଦୂରେ

ରଶ୍ମି ରଞ୍ଜନ ରାଉତ

ବାକ୍ସର ବୋଝରେ ମୁଣ୍ଡଟା ତଳକୁ ନଇଁ ଯାଉଥାଏ । କୁନି କୁନି ହାତରେ ଶକ୍ତ ଚାପୁଡ଼ା ମରା ବେଣ୍ଟି ପକା ଆଙ୍ଗୁଠିକୁ ଧରି ଟାଣ ଖରାରେ ପଥୁରିଆ ଆବୁଡ଼ା ଖାବୁଡ଼ା ରାସ୍ତାର ବ୍ୟବଧାନକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିଚାଲିଥାଏ ସେ । କିଛି ସମୟର ବ୍ୟବଧାନ ପରେ ନାମାଙ୍କନ ସହ ଆବାସିକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଆବାସ ସ୍ଥାନ ଆବଣ୍ଟନ ସହ ସକାଳର ସୁରୁଜ ମଉଳି ଆସେ । ନାନାବାୟା ଗୀତ ଆଉ ଶୁଭେନି କି ସନ୍ଧ୍ୟାର ତାଗିଦ୍ ଭରା କଣ୍ଠରେ କେହି ପଢ଼ ବୋଲି କୁହେନି । ସବୁ ନିଜେ କରିବାକୁ ହେବ । ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ ଜୀବନ ନାଆରେ ପାରିହେବା କଷ୍ଟ ।

ଘରଠାରୁ ଦୂରରେ ଆଉ ଗୋଟେ ଘର । ନୂଆ ଏକ ପରିବାର । କିଏ ବାପା କିଏ ମା’ ଆଉ କିଏ ଭାଇ ଓ ଭଉଣୀ । ସବୁ ସଂଜ୍ଞା ବଦଳି ଯାଇଛି । ସକାଳୁ ସଞ୍ଜ ବୁଡ଼ା ଯାଏଁ ଲୋତକନୟନରେ କେତେ କଥା ଅପସରି ଯାଏ ।

ଏଇ କେଇଟା ଦିନ ପରେ ସବୁ ଚିହ୍ନ ଚିହ୍ନା ଲାଗେ । ମଉଳା ଫୁଲର ବାସ୍ନାରେ ଚାରିଦିଗ ମହକି ଉଠେ । ସକାଳର ବ୍ୟାୟାମ ଠାରୁ ସନ୍ଧ୍ୟାର ପ୍ରାର୍ଥନା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ସୂତ୍ରରେ ବନ୍ଧା ଜୀବନଚର୍ଯ୍ୟା । ଏମିତି ଚାହୁଁ ଚାହୁଁ ଜୀବନ ବିତିଯାଏ ।

ରଞ୍ଜନ ୧୯୯୫ ମସିହାରେ ସେ ଅସ୍ଥାୟୀ ଶ୍ୟାମଳ ପରିବେଶରେ ପାଦ ରଖି କେବେ ସାତ ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରମ କରେ ସେ ନିଜେ ବି ଠଉରାଇ ପାରେନି ।

ସହପାଠୀ, ସମୟ ଅସମୟରେ କାନ୍ଥ ଭଳି ଆଗରେ ଠିଆ । ମନେଅଛି, ପଖାଳ ଭାତର ଆବିଳତା ଅନେକ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ଭୋଜନାଳୟରୁ ଭାତ ଲୁଚାଇ ଆଣିବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ କରେ ।

ଏପଟେ ଭାତର ଆପୁର୍ତ୍ତୀ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ବିବ୍ରତ କରେ । ସେଦିନ ରାତିରେ ହଠାତ୍ ଆବାସ ସ୍ଥାନରେ ଚଢ଼ାଉ କରି ସ୍ୱାଇଁ ସାର୍ ଓ ପଣ୍ଡା ସାର୍ ଚାରି ବାଲ୍‌ଟି ଭାତ ଜବତ କରନ୍ତି । ରାଗ ଜର୍ଜରିତ ସ୍ୱାଇଁ ସାର୍‌ଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳ ଲାଲ୍ ପଡ଼ିଯାଇଥାଏ । ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ କୋକୁଆ ଭୟ ।

- କିଏ ଆଣିଛି ?

ଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବା ପାଇଁ କେହି ବି ସତ୍‌ସାହସ କରି ପାରିଲେନି ।

- ଠିକ୍ ଅଛି ତେବେ ସମସ୍ତେ ମାଡ଼ ଖାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରୁହ ।

ଫୁସଫୁସ୍ ହୋଇ ଅନେକ ବିଚାର ବିମର୍ଷ ଚାଲିଥାଏ । ଚାରି ବାଲ୍‌ଟି ଭାତ, କୋଡ଼ିଏରୁ ତିରିଶ ଜଣ ପିଲା ଅଖିଆ । ମାଡ଼ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ।

ହଠାତ୍ ଛୋଟ ପିଲାଟିଏ ଆଗକୁ ଆସି ସବୁ ସ୍ୱୀକାର କରି ନିଏ ।

- ମୁଁ ଆଣିଛି । ପଖାଳ ଖାଇବା ପାଇଁ ।

- ଏକା ନା ଆଉ କିଏ ସବୁ ସାଙ୍ଗରେ ଅଛନ୍ତି ?

- ନାଁ ମୁଁ ଆଣିଛି ।

ତା'ପରେ ବର୍ଷା ଆଉ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ଚଉଦଟି ଅମରି ବାଡ଼ି ବଳି ପଡ଼ିଗଲେ ହେଲେ ମୁଁ ଶବ୍ଦଟା ଖୁବ୍ ଶକ୍ତ ଓ ଦମ୍ଭିଲା ଖୁଣ୍ଟ ପରି ଠିଆ ହୋଇଥାଏ । ମାଡ଼ର ଭୟ ତିଳେ ହେଲେ ଦୋହଲାଇ ପାରିଲାନି ।

ରଞ୍ଜନ ଆବାକ୍ । ଏ ଭଳି ସାଙ୍ଗ ପାଇଁ ନିଜକୁ ବଳିଦେବା ସେ ପ୍ରଥମ ଥର ନଜିର କରିଛି । - ବାଃ !! ପ୍ରକୃତ ବନ୍ଧୁ ।

ଏମିତି ଅନେକ ଥର ଜୀବନ ଦୋ-ଛକିରେ ସେ କେତେ ଜଣଙ୍କୁ ଭେଟିଛି ଆଉ ସେ ସବୁ ସ୍ମୃତିର ଫରୁଆରେ ଆବଦ୍ଧ କରି ସାଇତି ରଖିଛି ।

ଦେଖୁ ଦେଖୁ ସାତ ବର୍ଷ କଟିଯାଇ ବିଦାୟ ବେଳା ଆସିଯାଏ । କେତେ ନାଳ, ନଦୀ, ଜଙ୍ଗଲ, ଦୋକାନ, ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ପ୍ରେକ୍ଷାଳୟ, ପାହାଡ଼ ପର୍ବତ, ଯାନବାହାନ, ଘରଦ୍ୱାର ସବୁ ସେଇଠି ଆଉ ରଞ୍ଜନ ଆଉ ଏକ ନୂତନ ସୃଷ୍ଟିର ରହସ୍ୟ ଉନ୍ମୋଚନ ପାଇଁ ନିଜକୁ ବିକି ଦିଏ ।

କୋରାପୁଟର ଜଙ୍ଗଲ ପରିବେଷ୍ଟିତ ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶିକ୍ଷକତା ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଖୁବ୍ ଆକର୍ଷଣୀୟ ପରିବେଶ ଓ ଖାଦ୍ୟ । ଦିନଗୁଡ଼ାକ ଖୁସିରେ ବିତିଯାଏ । ସୁଦୂର ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଖେଳ ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ଭାଗ ନେବା ପାଇଁ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନେଇ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ । ବସ୍ ଯାତ୍ରା କଟକରୁ ମୟୂରଭଞ୍ଜ । ବାୟୁ ସନ୍ତୁଳିତ ବସ୍ ଭିତରେ ଉଞ୍ଜୁତୁରି ଲାଗୁଥାଏ । ହଠାତ୍ ମୋ' ସାମ୍ନାରେ ବସିଥିବା ପିଲାଟି ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଠିଆହେବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରୁ କରୁ ଭକ୍ ଭକ୍ ହୋଇ କଟକ ବସ୍ ଷ୍ଟାଣ୍ଡରେ ଖାଇଥିବା ଭାତ ଓ ତରକାରୀ ବାନ୍ତି କରି ପକାଇଲା । ସବୁଯାକ ବାନ୍ତି ଆଗରେ ବସିଥିବା ପିଲା ଉପରେ ।

ଦୁର୍ଗନ୍ଧରେ ଚାରିଆଡ଼ ଫାଟି ପଡୁଥାଏ । କେହିବି ରାଗି ଯିବ । ବାନ୍ତି କ'ଣ କାହାକୁ ଲାଗେନା । ହେଲେ ବାହାରକୁ ଯାଇ ପାରିଥାନ୍ତା । ବସ୍ ରଖି କରି ପାରିଥାନ୍ତା । ଆହୁରି ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଙ୍କି ମାରିଥିବେ ।

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ, କୌଣସି ବିରକ୍ତି ମନୋଭାବ ପରିବର୍ତ୍ତେ ପିଲାଟି ପିଠିକୁ ସାଉଁଳି ଦେଲା । ପାଖରେ ଥିବା ପାଣି ବୋତଲ କାଢ଼ି ହାତକୁ ବଢ଼ାଇ ଦେଲା ।

ରଞ୍ଜନ ଅବାକ୍ !!

ଏସବୁ ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଥିବା ଭାଇଚାରାର ନିଚ୍ଛକ୍ ଉଦାହରଣ ।

ଏମିତି ସ୍ୱଳ୍ପ ଚାକିରି କାଳ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ପ୍ରତ୍ୟେକ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସେ ସାତ ବର୍ଷକୁ ଭେଟିଛି ।

ଭେଟିଛି ତା' ଛୋଟ ବେଳର ପଖାଳ ଭାତ ମାଡ଼ ଖିଆ ସାଙ୍ଗକୁ, ଭେଟିଛି ବାକ୍ସ ବୋହି ନଇଁ ପଡ଼ିଥିବା ବାପାର ମୁଣ୍ଡକୁ, ଭେଟିଛି ଗଣ୍ଠିଆ ଆଙ୍ଗୁଠିର ସ୍ପର୍ଶକୁ, ଭେଟିଛି ତା' ନିଜ ଲୋତକଭରା ନୟନ ଦୁଇଟିକୁ, ଭେଟିଛି ଅନାବିଳ ପ୍ରେମର ବନ୍ଧନକୁ, ଭେଟିଛି ଅନତି ଦୂରରେ ପ୍ରେମ ସ୍ନେହ ସରଧା ଭରା ମାଆର କୋଳକୁ, ଭେଟିଛି ନୀଡ଼ ଠାରୁ ଦୂର ଆଉ ଗୋଟେ ଅତି ନିଜର ନୀଡ଼କୁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର କଳା ଶିକ୍ଷକ

ନବୋଦୟ - ୧୯୯୫-୨୦୦୨

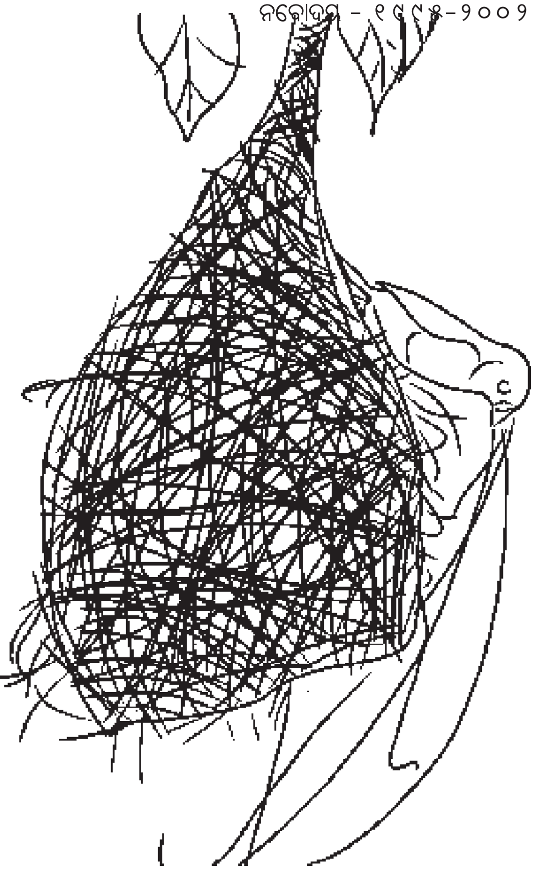

ସରିତା ରଥକୁ ନେଇ ଯେତେ ସବୁ ବାଜେ ଗପ

ଗୌରାଙ୍ଗ ଚରଣ ବେହେରା
(୧୯୮୮-୧୯୯୪)

ସତ କହ ! ଏ ଚିଠି ତୁ କେଉଁଠୁ ଆଣିଲୁ । ପୁଣି ମାଡ଼ । ମୁଁ କିଛି ଭାବିବା ପୂର୍ବରୁ ଖୁବ୍ ଜୋର୍‌ରେ ବେତ୍ରାଘାତ ଜାରି ରହିଛି ପାଣିସାର୍‌ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ମୁଁ ମାଡ଼ ଖାଉଛି ହେଲେ କାହିଁକି ଖାଉଛି ଜାଣିପାରୁନି । କାରଣ ମୋର ନିଦ୍ରା ତ୍ୟାଗ ହୋଇନାହିଁ ସେ ଯାଏ । ଅପରାଧୀଙ୍କୁ ପୋଲିସ୍ ଉଠାଇ ଆଣିଲା ଭଳି ମୋ' ସିନିୟର ଭାଇମାନେ (ଅବନୀ, ମଦନ, ଯଶୋବନ୍ତ, ପ୍ରଦ୍ୟୁମ୍ନ ଭାଇ ଆଦି...) ମୋତେ ଅର୍ଦ୍ଧରାତ୍ରରେ ଉଠାଇ ଆଣି ଗୋପବନ୍ଧୁ ହଷ୍ଟେଲ ସାମ୍‌ନା ପିଜୁଳି ମୂଳେ ପାଠକ ଓ ପାଣିସାର୍‌ଙ୍କ କୋର୍ଟରେ ପେଶ୍ କରିଛନ୍ତି । ସତେ ଯେପରି ମୁଁ କେଉଁଠି ମଣିଷ ମାରିବାର ଅପରାଧ କରିଛି । ମଣିଷ ମାରିନି ବରଂ କୁହ ତା'ଠାରୁ ଆହୁରି ବଡ଼ ଅପରାଧ କରିଛି । ମୁଁ ଯେ ସରିତା ରଥର ଚିଠି (ଯାହା ତାଙ୍କ ବଡ଼ ଭଉଣୀ ପଠାଇଥିଲେ) ସ୍କୁଲ୍ ଅଫିସ୍‌ରୁ ଚୋରାଇ ଆଣି ପଢୁଥିଲି । ରୀତା, ମିତା, ଗୀତା, ସୀତା ଭଳି ଭବ୍ୟ ଝିଅଙ୍କର ଚିଠି ଆଣି ପଢ଼ିବା ଅଲଗା କିନ୍ତୁ ସରିତା ଚିଠି ପଢ଼ିବା ଅଲଗା । ସରିତା ରଥ ଯେ କୋଟିଏରେ ଗୋଟିଏ । ସାଙ୍ଗସାଥୀଙ୍କ ଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଯାଏ ସମସ୍ତଙ୍କର ସେ ପ୍ରିୟପାତ୍ର । ରୂପ, ଗୁଣ, ଆଚାର, ବ୍ୟବହାର, କଥାବାର୍ତ୍ତା, ପାଠପଢ଼ା ସବୁଥିରେ ନମ୍ବର ୱାନ୍ । ଆଜିକାଲିର କଥାରେ କହିଲେ ସର୍ବଗୁଣ ସମ୍ପର୍ଣ୍ଣା । ତେଣୁ ତାକୁ ଅସୁବିଧା ପଡ଼ିଛି ମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଶନିଦଶା । ଆଉ ବଡ଼ଭାଇମାନେ ତ ସାନମାନଙ୍କର ଦୋଷ ଖୋଜୁଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ମୋ' ପାଖରୁ ସରିତାର ଚିଠି ବରାମତ କରିଛନ୍ତି ମାନେ ମୁଁ ପୁରା କାଠଗଡ଼ାରେ । ମତେ ସର୍ବଶେଷ ଦଣ୍ଡ ନ ଦେବା ଯାଏ

ସେମାନେ କେଉଁଠି ବିଶ୍ରାମ ନେଇପାରୁଛନ୍ତି । ଏଇଠି କହି ରହେ ସରିତା ଓ ରଜନୀ (ରଜନୀ ଏବେ ଦୁବାଇରେ ଡାକ୍ତର) ମୋର ପାଖ ବେଞ୍ଚମେଣ୍ଟ୍ । ଆମମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସ୍ୱାଭାବିକ କଥାବାର୍ତ୍ତା, ଗପସପ, ଖାତା ଦିଆନିଆ ସବୁ କିଛି ଚାଲେ । ସ୍କୁଲ୍, ଖେଳପଡ଼ିଆ, ଡାଇନିଂ ସବୁଜାଗାରେ ସରିତା ସହ ମୋର ଦୋସ୍ତି । ଏଇ କଥାଟି ବଡ଼ ଭାଇମାନଙ୍କର ସହଜରେ ହଜମ୍ ହୁଏନି । ଆମେ ମଧ ଦୁଇ ଚାରି ଜଣ ଥିଲୁ (କମଳ, ପ୍ରକାଶ, ବିଶ୍ୱଜିତ୍, ଅମିତାଭ ଆଦି...) । ଭାଇମାନଙ୍କୁ ସବୁ କଥାରେ ବିରୋଧ କରୁଥିଲୁ । ତାଙ୍କର ଦୋଷତ୍ରୁଟି ଉଣ୍ଡାଳୁଥିଲୁ । ସାର୍‌ମାନଙ୍କ ପାଖରେ ସେମାନଙ୍କ ନାମରେ ଚୁଗୁଲି କରିଦେଉଥିଲୁ । ଆଉ ମଜା ନେଉଥିଲୁ । ତେଣୁ ସିନିଅରଙ୍କ ଟାର୍ଗେଟ୍‌ରେ ଆମେ କେତେ ଜଣ ଥିଲୁ ।

ଏବେ ଫେରିବା ମୂଳ କଥାକୁ । ମୋ' ଉପେର ମାଡ଼ ଚାଲିଥାଏ । ପାଣିସାର୍ ପଚାରୁଥାନ୍ତି କହ ଏ ଚିଠି ତୁ କେଉଁଠୁ ଆଣିଲୁ । ପାଠକ ସାର୍ ତାଙ୍କ ଚିରାଚିରତ ଢଙ୍ଗରେ କହୁଛନ୍ତି – ନାଲାୟକ ଲଡ଼କା ସଚ୍ ବତାଓ ନେହିଁ ତୋ ପ୍ରିନିସ୍‌ପାଲ୍ କୋ ବତାଏଙ୍ଗେ । ତୁମ୍‌କୋ ଟି.ସି. ଦେକର ଘର କୋ ଭେଜ୍ ଦେଙ୍ଗେ । ବତାଓ । ମୋର ନିଦ ଟିକେ ଭାଙ୍ଗିଲା । ପାଣିସାର୍ ମଧ କହୁଥାନ୍ତି ବଦମାସ ତୋତେ ଲାଜ ଲାଗୁନି । ତୁ ଝିଅ ପିଲାଙ୍କ ଚିଠି ଆଣି ପଢୁଛୁ । ଏବେ ମୋର ସବୁ କଥା ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ମନେପଡ଼ିଲା । ରାତିରେ ଖାଇସାରି ଶୋଇଲାବେଳେ ମୁଁ ଲାଇବ୍ରେରୀରୁ ଆଣିଥିବା ବହି (ମନ୍ମଥନାଥ ଦାସଙ୍କ ଭାରତ ଇତିହାସ) ପଢୁଥିଲି । ପଢୁ ପଢୁ ଶୋଇପଡ଼ିଲି । ସିନିଅର ଭାଇମାନଙ୍କର ଦଶମ ବୋର୍ଡ଼ ପରୀକ୍ଷା ହେତୁ ସେମାନେ ରାତି ଉଜାଗର ହୋଇ ପଢ଼ନ୍ତି । ତାଙ୍କ ପଢ଼ାରେ ଯେତେବେଳେ ବୋରିଂ ଲାଗେ ସେମାନେ ହଷ୍ଟେଲ ସବୁ ରୁମ୍‌ରେ ଗାର୍ଡ଼ମାନଙ୍କ ଭଳି ପେଟ୍ରୋଲିଂ କରନ୍ତି । ତେଣୁ ସେଦିନ ପେଟ୍ରୋଲିଂ କରୁ କରୁ ଗୋପବନ୍ଧୁ ହଷ୍ଟେଲ ରୁମ୍ ନଂ-୨୬ରୁ ମୋ' ଭଳି ଆସାମୀକୁ ରଙ୍ଗେ ହାତ ଧରିଲେ । କାଳବିଳମ୍ବ ନକରି ମୋ' ନାଁରେ ନାଲିସ୍ କଲେ । ମୋର ସବୁ କଥା ମନେପଡ଼ିଲା । ମୁଁ ଯେଉଁ ବହି ଲାଇବ୍ରେରୀରୁ ଆଣିଥିଲି ଦୁଇଦିନ ତଳେ ତାହା ସରିତା ମୋ ଠାରୁ ନେଇଥିଲା । ଆଜି ରାତିରେ ଡାଇନିଙ୍ଗ ହଲ୍‌ରେ ମୋତେ ସେ ଫେରାଇଥିଲା । ତେଣୁ ମୁଁ ବହିଟି ଶୋଇଲାବେଳେ ଖୋଲି ଦେଖୁଥିଲି । ସରିତାର ନାନୀ ତା ପାଖକୁ ଏକ ଚିଠି ପଠାଇଥିଲା । ସରିତା ସେ ଚିଠିକୁ ମୋତେ ଫେରାଇଥିବା ବହିରେ ଭୁଲ୍‌ବଶତଃ ରଖିଥିଲା । ଯାହା ମୋର ହସ୍ତଗତ ହେଲା । ମୁଁ ମଧ୍ୟ ସେ ଚିଠି ପଢୁପଢୁ ଶୋଇପଡ଼ିଲି । ଏହିସବୁ କଥା ମୁଁ ପାଣିସାର୍‌ଙ୍କୁ ସଫା ସଫା କହିଲି । ତା'ପରେ ଯାଇ ସାର୍‌ଙ୍କ ରାଗ କମିଲା । ତଥାପି ମୋତେ କହିଲେ କାଲି ମୁଁ ସରିତାକୁ ଏ କଥା ପଚାରିବି । ଯଦି ତୁ ମିଛ କହୁଥିବୁ ତୋ କଥା ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝିବି ।

ତହିଁ ପରିଦିନ ସବୁଦିନ ଭଳି ମୁଁ, ସରିତା, ପାଣିସାର୍, ପାଠକସାର୍, ଗୋପବନ୍ଧୁ ହାଉସର ସିନିଅର ଭାଇମାନେ ସ୍କୁଲ୍‌କୁ ଗଲୁ । ପାଣିସାର୍ ଏ ଘଟଣା ବିଷୟରେ ସରିତାକୁ କ'ଣ ପଚାରିଲେ ଜାଣି ଜାଣିନି, ପାଠକଟୀ ପ୍ରିନ୍ସିପାଲଙ୍କୁ କ'ଣ ଅବଗତ କଲେ କହିପାରିବିନି, ବଡ଼ଭାଇମାନେ କ୍ଲାସରୁମ୍‌ରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ କ'ଣ ବଖାଣିଲେ ସେ କଥା ପରକଥା, ମୁଁ କିନ୍ତୁ ସରିତା ଉପରେ ରାଗି ଖପ୍ପା । ଦିନ ସାରା ଶ୍ରେଣୀରେ ତା' ସହ ଆଦୌ କଥା ହେଲିନି କି ମୁହଁକୁ ଚାହିଁଲିନି । ମାତ୍ର ଅପରାହ୍ଣରେ ଯେତେବେଳେ ଫିଲ୍ଡରେ ସରିତାକୁ ମୁଁ ଦେଖିଲି ଲାଗୁଥିଲା ସତେ ଯେପରି ସେ ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଭୁଲ୍ କରିଛି ଆଉ କହୁଛି ଗୌରାଙ୍ଗ ମୋତେ ଭୁଲ୍ ବୁଝିବୁନି । ଆଉ କେବେ ବି କୌଣସି ବହିରେ କାଗଜ ଖଣ୍ଡେ ବି ରଖିବିନି ।

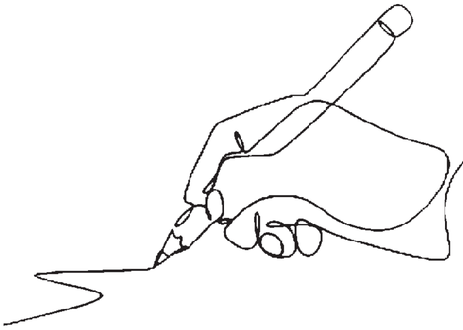

ନବୋଦୟ : ଭିନ୍ନ ଏକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ

ଶକ୍ତିପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତି

'ନବୋଦୟ' ଏକ ଶବ୍ଦ ନୁହେଁ, ନୁହେଁ ବି କେବଳ ସନ୍ଧି ବିଚ୍ଛେଦର ସମାହାର, ଏହା ଏକ ସ୍ୱପ୍ନ, ଏକ ଭାବ ଏବଂ କିଛି ହସ କାନ୍ଦ ମିଶା ଆବେଗର ସମଷ୍ଟି, ଯାହାକୁ ମାନସପଟରୁ ଲିଭେଇବା ଏକ ଅସମ୍ଭବ ଦୂରୁହ ବ୍ୟାପାର । କ'ଣ ବା ଲେଖିବି ତା' ବିଷୟରେ, କହି ବସିଲେ କେତେ ରାତି ପାହିଯିବ ଆଉ ଲେଖିଲେ ପୋଥିଟିଏ ହେବ ବୋଧହୁଏ । ନା, ତଥାପି ଲେଖିବି, ନ ଲେଖିଲେ ହୁଏ ତ କ୍ଷମା କରି ପାରିବିନି ନିଜକୁ, କିମ୍ବା ସୁଝି ପାରିବିନି ସାତ ବର୍ଷର ସେ ଅସରନ୍ତି ଋଣର କିଞ୍ଚିତ ଅଂଶ । ଏଥର ଲେଖୁଛି ମୋ' ଅନୁଭୂତିର ନବୋଦୟରୁ ପଦେ...

ଆଜିକାଲିର ଏ ରୁଟିନ ବନ୍ଧା ଜୀବନର ଅପରାହ୍ନରେ କେବେକେବେ ଏକାନ୍ତରେ ବସିଥିବା ବେଳେ ମନର ସେ ଝରକାଟା ଖୋଲି ଦଲକାଏ ପବନ ଭଳି ପଶିଆସେ ନବୋଦୟର ସେ ପରିଚିତ ଖିଆଲଟା । ମନେପଡ଼େ ସେ ପିଲାବେଳ ଯେଉଁଦିନ ନବୋଦୟର ସେ ନୀଳ ଗେଟଟା ଖୋଲି ନୂଆ ଏକ ଦୁନିଆ ଭିତରେ ପାଦ ଦେଇଥିଲି, ଏବେ ହୁଏତ ବଦଳିଯିବଣି କଳଙ୍କି ଲଗା ସେ ଗେଟର ରଙ୍ଗ, ବଦଳିଯିବଣି ନବୋଦୟର ସେ ରୂପରେଖ । ତଥାପି ସେ ସେମିତି ଦଣ୍ଡାୟମାନ, କେତେକେତେ ଶିଶୁ କଳିକାକୁ ଛୋଟରୁ ବଡ଼ କରି ବାସ୍ନା ଆଉ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟଯୁକ୍ତ ଫୁଲରେ ପରିପ୍ରକାଶ କରିବାର ଗୌରବରେ ଗରୀୟାନ । ବହୁତ କାନ୍ଦିଥିଲି ସେ ପ୍ରଥମଦିନ ଆଉ ନବୋଦୟ ଛାଡ଼ିବାର ସେ ଶେଷ ଦିନରେ, ମାତ୍ର ପାର୍ଥକ୍ୟ ଥିଲା ଦୁଇଟି ଦିନର କାନ୍ଦରେ, ବୁଝିଲା ଲୋକେ ବୁଝିପାରିବେ । ଆଜିକାଲିର ଏ ନବନିର୍ମିତ ଇଂରାଜୀ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ (Public School) ଆଉ ମୋ' ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟରେ ବୋଧହୁଏ ତୁଳନା କରାଯାଇପାରେନା । ସବୁଆଡ଼େ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଆଉ ସଭ୍ୟତା ଆଡ଼କୁ ଧାଇଁବାର ଅହରହ ପ୍ରୟାସ ମଧ୍ୟରେ ନୈତିକତା, ମୂଲ୍ୟବୋଧ, ଶିକ୍ଷା ଆଉ ସଂସ୍କୃତିର ବୋଝକୁ ସାଥିରେ ଧରି ଆଗେଇ ଚାଲିଛି ଆମ ନବୋଦୟ ।

ଆଜିକାଲି ସକାଳେ ନିଦ ଭାଙ୍ଗିଲେ ଆପଣମାନଙ୍କର ମନେପଡ଼େ କି ନାହିଁ ମୁଁ ଜାଣେନି, କିନ୍ତୁ ମୋର ମନେପଡ଼ିଯାଏ ପିଟି ସାର୍‌ଙ୍କର ସେ ହୁଇସିଲ ଶବ୍ଦ । ଦଉଡ଼ିବାକୁ ଇଚ୍ଛା ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପିଟିସାର୍‌ଙ୍କର ସେ ଭିନ୍ନ ଶୈଳୀର ଡାକରେ 'ଟାଉଟର, କେତେ ଆଉ ଶୋଇବୁ ' - ଏଇ କଥା ପଦକରେ ଟ୍ରାକ ପ୍ୟାଣ୍ଟ ଆଉ ହାଉସ ଡ୍ରେସ୍ ପିନ୍ଧି ପଡ଼ିଆରେ ହାଜର ହେଇଯାଏ ଏ ପିଲାଟି । ପାଞ୍ଚ ରାଉଣ୍ଡ ଦୌଡ଼ିବା ପରେ ଡ୍ରିଲ କଲାବେଳେ ଯଦି ଅକସ୍ମାତ ରାତିର ବଳକା ନିଦର ହାଇଟିଏ ପାଟିରୁ ବାହାରି ଆସେ, ଆଉ ଦୁଇ ରାଉଣ୍ଡ ଏକ୍‌ସଟ୍ରା ଦୌଡ଼ିବାର ପୁରସ୍କାରର କଥା ଭାବିଲେ ଆଜି ବି ହସ ମାଡ଼େ । ସେତେବେଳେ ଅଜାଣତରେ ଏକ୍ସରସାଇଜର ଫାଇଦା ଏତେ ହଉଥିଲା ଭାବିଲା ବେଳକୁ ଇଚ୍ଛାହୁଏ, ସେ ପିଲାଦିନ ପୁଣି ଫେରିଆସନ୍ତା କି...

ଇଏତ ଗଲା ସକାଳର କଥା... ତା'ପରେ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ସକାଳର ଜଳଖିଆ ପର୍ବ । ସପ୍ତାହକ ୭ ଦିନରେ ୭ ପ୍ରକାର ଖାଦ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା କାହିଁ କେଉଁ ରାସ୍ତାକଡ଼ର ଜଳଖିଆ ଦୋକାନୀ ପାଖରେ ମିଳୁଥିବ, ତା' ମୁଁ ଦେଖିନି । କିନ୍ତୁ ମିଳେ ଆମ ନବୋଦୟରେ... ସେତେବେଳେ ହୁଏତ ପସନ୍ଦ ଆସୁନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଆଜି ଇଚ୍ଛାହୁଏ ସପ୍ତାହଟାଏ ଯାଇ ରୁହନ୍ତି କି ନବୋଦୟରେ, ଖାଲି ଖାଇବାର ସେ ସ୍ନେହବୋଳା ସ୍ୱାଦର ଆସ୍ୱାଦନ ପାଇବାକୁ । ପିଲାଏ ବେଳେବେଳେ ବ୍ରେକ୍‌ଫାଷ୍ଟ ଖାଆନ୍ତିନି, କିଛି ଅରୁଚିକର ଭାବି, ଆଉ କିଛି ଜଣ ନ ଖାଇବାକୁ ଗୋଟେ ଟ୍ରାଡ଼ିସନାଲ କଲଚର ଭାବିନିଅନ୍ତି । ହେଲେ ପିଲାଏ, ଜମା ସେ ଭୁଲ କରନି । ସେଭଳି ଖାଦ୍ୟ ଖାଇବାକୁ ମୋ' ପରି ପରେ ଝୁରିବ, ହେଲେ ତା'ଠୁ ବଡ଼ କଥା ହେଲା ଭବିଷ୍ୟତରେ ଗ୍ୟାସ, ଏସିଡ଼ିଟି ଆଦି ସମସ୍ୟା ଦେଖା ଦେବ । ସେଥିପାଇଁ ବ୍ରେକ୍‌ଫାଷ୍ଟ କେବେ ମିସ୍ କରିବ ନାହିଁ ।

ଆଉ ଖାଇବା ସାରି ପିଲା ସବୁ ଚାଲନ୍ତି ସ୍କୁଲ ଅଭିମୁଖେ । ଷଷ୍ଠ, ସପ୍ତମରେ ବ୍ୟାଗ ନେଇ ଯିବାର ଅଭ୍ୟାସଟା ଅଷ୍ଟମ, ନବମ ଶ୍ରେଣୀ ଆଡ଼କୁ, ହାତରେ ପାଞ୍ଚ ସାତ ଖଣ୍ଡ ଖାତା ବହି

ନେଇ ସ୍କୁଲ ଯିବା, ଆଉ ସେତିକିରେ ପୁରା ୮ଟା ପିରିୟଡ଼ର ପାଠ ପଢ଼ିବା କୌଶଳଟି ନବୋଦୟ ପିଲାଙ୍କୁ ବେଶ୍ ଭଲ ଭାବେ ଜଣା । ପାଠକେ ଭାବୁଥିବେ ପିଲାମାନେ ପାଠ ପଢ଼ନ୍ତିନି ବୋଧେ, ଆରେ ନା ନା, ସରକାରଙ୍କର ବ୍ୟାଗ୍ ଓଜନ ହ୍ରାସ କରିବା ସ୍କିମ୍‌ଟା ବାହାରିବା ପୂର୍ବରୁ ନବୋଦୟ ପିଲାମାନେ ବୋଧହୁଏ ବୁଝି ଯାଇଥିଲେ ଏଇଟା । କାରଣ କ୍ଲାସ୍‌ରେ ଆଉ ଅଧା ବହି ତା' ପୂର୍ବ ଦିନ ଇଭିନିଙ୍ଗ କ୍ଲାସରୁ ରଖିଦେଇ ଆସନ୍ତି ସେମାନେ । ଏଥିରୁ ବୁଝିପାରୁଥିବେ ଆପଣ how smart they are...

ଆଉ ତା'ପରେ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ମର୍ଣ୍ଣିଂ assembly ... ପ୍ରାର୍ଥନା ପରେ pledge, thought, news, quiz ଇତ୍ୟାଦି ପିଲାଟିର ଚିନ୍ତନ ଶକ୍ତିକୁ ବୁଦ୍ଧିମନ୍ତ କରିଥାଏ । ଆଜି ବି You Tubeରେ କେଉଁଠି 'ଇତନୀ ଶକ୍ତି ହମେ ଦେନା ଦାତା' ଗୀତଟି ଶୁଣିଲେ ମନେ ପଡ଼ିଯାଏ ନବୋଦୟ କଥା । ପ୍ରାର୍ଥନା ପରେ ପରେ ଆରମ୍ଭ ହେଇଯାଏ କ୍ଲାସ ସବୁ । ଠିକ୍ ଗୋଟାଏରେ ପିଲାଙ୍କର ଛୁଟିହୁଏ... ଘଣ୍ଟାରେ ୧୨:୫୫ ହେଲା ମାନେ ପିଲାଏ ଚାହାନ୍ତି ଘଣ୍ଟାକୁ, କେତେବେଳେ ସେ ମିନିଟ କଣ୍ଟାଟା ଗୋଟାଏ ବାଜିବାର ଇଙ୍ଗିତ ଦେବ ଆଉ ସ୍କୁଲ bell ଟି ଟିଂ ଟିଂ ହେଇ ବାଜିବ... ଆଉ bell ବାଜିବା ମାତ୍ରେ ଆରମ୍ଭ ହେଇଯାଏ ଦୌଡ଼, ୧୦୦ ମିଟର ଦୌଡ଼ରେ ବି ଏତିକି ସ୍ପିଡ୍‌ରେ ଦୌଡ଼ି ନଥିବେ ଆପଣ । ଆଉ ସେ ପେଟର ଭୋକ ସମୟରେ ମେସ୍‌ର ସେ ଭାତ ଆଉ ତା' ସାଙ୍ଗକୁ ପୋଟଳ ତରକାରୀ (ଅଲଗା ଦିନ ଅଲଗା ତରକାରୀ ହୁଏ) ଅମୃତ ଖାଇଲା ପରି ଲାଗେ । ଖାଇଲାବେଳେ ସେ ଡାଲିପାଣିକୁ ସୁଡୁସୁଡୁ କରି ପିଇବା, ଆଉ ଟ୍ରେ ଧୋଇଲା ପରେ ବିନା ଗ୍ଲାସରେ ସେ ଟ୍ରେରେ aquaguardରୁ ପାଣି ପିଇବାର ମଜା କେବଳ ଜଣେ ନବୋଦୟାନକୁ ଜଣା ।

ଆଜିକାଲିର parents ମାନେ ନବୋଦୟକୁ ପିଲାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିବା କଥା ହେଲେ ଡରିଯାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବାପା ମା' ବଦଳରେ ସେଠି ପିଲାଙ୍କୁ ମିଳନ୍ତି ବାପା ମା' ରୂପୀ ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷୟତ୍ରୀମାନେ, ଯିଏକି ୨୪ ଘଣ୍ଟା ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଖେ ପାଖେ ରହି ସେମାନଙ୍କୁ ଗାଇଡ଼ କରନ୍ତି । ଯେଉଁଟା କି ଆଜିକାଲିର Serviceholder ବାପା ମା' ମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ସମ୍ଭବ ହୁଏନି ବୋଧହୁଏ । କିନ୍ତୁ ସେଇ parents ମାନେ ଯେତେବେଳେ ଟିଭି ପରଦାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଦଶମ ଓ ଦ୍ୱାଦଶ ଶ୍ରେଣୀର ପାସ୍ ପ୍ରତିଶତ ଅନ୍ୟ ଇଂରାଜୀ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକ ତୁଳନାରେ ଅଧିକ ଥିବାର ଦେଖନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ଉଙ୍କି ମାରେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରଶ୍ନ, 'ବିନା କୌଣସି tuitionରେ ପିଲାଏ ଏତେ ଭଲ ରେଜଲ୍‌ଟ କରନ୍ତି କେମିତି ?' । ଆଉ ସେତେବେଳେ ନିଜକୁ ନବୋଦୟ ପରିବାରର ଏକ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ମନେ କରି ଖୁସିରେ କୁଣ୍ଢେମୋଟ ହେଇଯାଏ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ନବୋଦୟାନର ଛାତି । ଆଉ ଏଇ ରେଜଲ୍‌ଟର ସଫଳତାର ସୂତ୍ର ହେଉଛି ପ୍ରତ୍ୟେକ ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ହେଉଥିବା ରେମେଡିଆଲ (remedial) ଓ evening କ୍ଲାସ୍ । ହଁ ଆଜ୍ଞା, ଏଇ କ୍ଲାସ ମାଧ୍ୟମରେ ହୁଏ ପିଲାମାନଙ୍କର ପାଠର ପାକୁଳି । ଆଉ ସେ ପାଠ ସଦୃଶ ଖାଦ୍ୟକୁ ମନ ରୂପକ ପାଟିରେ ପାକୁଳି କଲାବେଳେ ଯଦି କିଛି ଖଦଡ଼ ରହିଯାଏ, ତାକୁ ଦୂର କରିବାକୁ ଥାଆନ୍ତି ଅଭିଜ୍ଞ ଶିକ୍ଷକମାନେ, ଯେଉଁଟା କି ଆଜିକାଲିର ପବ୍ଲିକ ସ୍କୁଲମାନଙ୍କରେ ମିଳେ ନାହିଁ । ଏବେ ହୁଏତ ଆପଣମାନେ ଭାବୁଥିବେ କି ଏତେ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଯୋଗୁଁ ପିଲାଏ ଭଲ ରେଜଲ୍‌ଟ କରୁଛନ୍ତି ବୋଧେ । ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା, ରବିବାର ପରିକା ଛୁଟିଦିନରେ ଯେତେବେଳେ ପବ୍ଲିକ ସ୍କୁଲରେ ପଢୁଥିବା ପିଲାଟି ମଇଳା ଡ୍ରେସ୍‌ଗୁଡିକୁ washing machineରେ ପକେଇ ଦେଇ ସାଙ୍ଗମାନଙ୍କ ସହ ବୁଲିବାକୁ ଚାଲିଯାଏ, ସେତେବେଳେ ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଏଇ କୁନି ପିଲାଟି ତା'ର କୁନି କୁନି ହାତରେ ନିଜର ଡ୍ରେସ୍ ନିଜେ ସଫା କରେ, ଖାଲି ଡ୍ରେସ୍ ନୁହେ, ସଫା କରେ ନିଜେ ରହୁଥିବା ହଷ୍ଟେଲର ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱ । କେତେବେଳେ ଘାସ ଉପାଡ଼େ ତ କେତେବେଳେ ପାଣି ଦିଏ ତା' ପରି ନୂଆ ନୂଆ ଦୁନିଆ ଦେଖୁଥିବା କୁନି କୁନି ଗଛ ମୂଳରେ । ବର, ବାଲିଆ ମାଟିରେ ବି ଗଛ ଲଗେଇ ପାଣି ପକେଇ ସେଥିରେ ଫୁଲ ଫଳ ଫୁଟାଇବାର କୌଶଳ ରଖନ୍ତି ଏ ନବୋଦୟର ପିଲାମାନେ । ଆଉ ଆପଣ କେମିତି ଭାବୁଛନ୍ତି ଯେ ବୋର୍ଡ଼ ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ ରେଜଲ୍‌ଟ କରିବା ଏମାନଙ୍କ

ପକ୍ଷେ ଅସମ୍ଭବ ବୋଲି । ଯେକୌଣସି ପରିବେଶ, ପରିସ୍ଥିତିରେ ରହି ମଧ୍ୟ ସେଥିରୁ ଉନ୍ନତ ମନର ଫଳାଫଳ ଉପୂନ କରିବାରେ ସିଦ୍ଧହସ୍ତ ହେଇଯାଏ ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀର ସେଇ ନିଷ୍ପାପ ପିଲାଟି ।

ଆଚ୍ଛା, ପାଠକେ ଭାବୁଥିବେ ରବିବାରରେ ମଧ୍ୟ ପିଲାଟି ମନୋରଞ୍ଜନ କରିପାରେନି ବୋଧେ... ନାହିଁ ଆଜ୍ଞା, ବୋଧହୁଏ ସେ ଅଧିକ ମଜା କରେ, ଆଜିକାଲିର ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଶୈଳୀରେ ବଢୁଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା । ଫୋନ୍‌ରେ ଭିଡିଓ ଗେମ୍ ଖେଳିକି ନୁହେଁ, ସାଙ୍ଗସାଥିଙ୍କ ସହ କ୍ରିକେଟ ଖେଳିକି, ହଷ୍ଟେଲ ବାହାରେ ପୁଆବାଡ଼ି ଖେଳିକି, ବିନା କୌଣସି ଫୋନ୍‌ରେ ବି ସେ ମନ ଖୋଲି ହସେ, ଖୁସି ହୁଏ । ଗାଧୋଇପାଧୋଇ ସେ ବି ଟିକେ ଜିନସ୍ ପିନ୍ଧି, ପରଫ୍ୟୁମ ପକେଇ ବାହାରି ଯାଏ ଟିଭି ଦେଖିବାକୁ । ଆଜ୍ଞା ହଁ, ପିଲାମାନଙ୍କର ସମୂହ ମନୋରନ ପାଇଁ ସପ୍ତାହରେ ଥରେ ଟିଭି ବି ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଗୋଟିଏ ଜାଗାରେ ସମସ୍ତେ ମିଶିକି ସିନେମାର ମଜା ନିଅନ୍ତି, ଠିକ ଗୋଟେ ସିନେମା ହଲ ପରିକା । ଏଥର କୁହନ୍ତୁ ତ, ତା' ଆନନ୍ଦ ଠାରୁ ବଳି ସ୍ୱଚ୍ଛ ଆନନ୍ଦ ଅଛି କି ଆଉ ?

ଧେତ୍, ଛାଡ଼ନ୍ତୁ ସେକଥା । ଆପଣ ଭାବୁଥିବେ ପାଖରେ ବାପା ମା' ନଥାଇ କି ଖୁସିରେ ଥିବା ପିଲାଟି, ଏଇଆ ଭାବୁଛନ୍ତି ନା, ଯଦି ଭାବୁଥାନ୍ତି ତେବେ ଭୁଲ ଭାବୁଛନ୍ତି ... ତା' ପାଖରେ ଥାଏ ନବୋଦୟର ପୂରା ପରିବାର । ହଷ୍ଟେଲରେ ସାଙ୍ଗସାଥିଙ୍କ ଠୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଜୁନିଅର, ସିନିଅର ଭାଇ ଭଉଣୀମାନେ କୌଣସି ପରିବାର ଠାରୁ କମ୍ ନୁହଁ । ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସେ ପାଏ ଯଥେଷ୍ଟ ସ୍ନେହ, ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ଭଲ ପାଇବା । ହଷ୍ଟେଲରେ ଭୁଲ କଲେ ଯେଉଁ ସିନିଅର ଭାଇଟି ଗାଳିଦିଏ, ଦେହ ଟିକେ ଖରାପ ହେଲେ ସେଇ ଭାଇ ପାଖରେ ରହି ପିଲାଟିର ସୁବିଧା ଅସୁବିଧା ବୁଝେ । ଦେହ ଖରାପ ହେଲେ ନବୋଦୟରେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସମସ୍ତ ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ । ଆଉ ମା' ଭଳି ଔଷଧ ଯୋଗାଇ ଦିଅନ୍ତି ନର୍ସ ମ୍ୟାଡ଼ାମ ।

ଆଉ ଏଇ ଅନୁଶାସନର ନିୟମ ଭିତରେ ରହି ରହି କେତେବେଳେ ଯେ ପିଲାଟି ଷଷ୍ଠରୁ ଦ୍ୱାଦଶ ଶ୍ରେଣୀ ଯାଏଁ ପହଞ୍ଚିଯାଏ, ସେ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ଜାଣିପାରେନା । ବୟସର ବାସ୍ନା ତା'କୁ ବି ବିମୋହିତ କରେ । ଫେସ୍‌ବୁକ୍, ହ୍ୱାଟ୍ସଅପରେ ପ୍ରେମ ନଖୋଜି, ସେ ପ୍ରେମ ଖୋଜେ ଲାଇବ୍ରେରୀର ଉପନ୍ୟାସ ଭିତରର ନାୟକ ନାୟିକାଙ୍କ ଭଲ ପାଇବାରେ । କେତେ ଗପ କେତେ କାହାଣୀ ଭିତରେ ନିଜକୁ ନାୟକ ଭୂମିକାରେ ରଖି ସେ ଖୋଜେ ତା'ର ମନର ମାନସୀକୁ । ଭାବୁଛନ୍ତି କି ପିଲାଟା ବାଟବଣା ହେଇଗଲା ବୋଲି... ନା ନା, ତା' ମନର ପୁଷ୍ପକ ବିମାନରେ ଅଙ୍କୁଶ ଲଗେଇବା ପାଇଁ ପହଞ୍ଚି ଯାଏ ୟୁନିଟ ଟେଷ୍ଟ, formative ଟେଷ୍ଟ, summative ଟେଷ୍ଟ, ପ୍ରି ବୋର୍ଡ଼... ଏମିତି କେତେ କ'ଣ ପରୀକ୍ଷା । ଆଉ ଏଥିରୁ ପିଲାଟି ଶିଖେ ଅବାଟରେ ଯାଉଥିବା ମନକୁ ପୁଣି ଥରେ ବାଟକୁ ଫେରେଇ ଆଣିବାକୁ, ଠିକ୍ ଯେମିତି ସଞ୍ଜ ହେଲେ ବାୟା ଚଢ଼େଇଟି ଫେରିଆସେ ତା' ବସାକୁ । କେତେବେଳେ କ୍ଲାସ୍‌ର ଫାଙ୍କା ପିରିୟଡ଼ରେ ପଢ଼େ ତ କେତେବେଳେ ରାତ୍ରିର ଅନ୍ଧକାରରେ ଏକାକୀ ପଢୁଥାଏ । ଏତେ କୋଳାହଳରେ ବି ସେ ଏକାନ୍ତର ସମୟକୁ ଉପଯୋଗ କରି ପରୀକ୍ଷାରେ ଭଲ ରେଜଲ୍ଟ କରିବାର କଳାଟି ଶିଖେ । ହଁ ଆଜ୍ଞା, ଖାଲି ଏତିକି ନୁହେଁ, ଜାତୀୟ ସ୍ତରର ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ବି ନିଜକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଦିଏ ନବୋଦୟ ତା'କୁ, ବିଭିନ୍ନ olympiad ଇତ୍ୟାଦି ମାଧ୍ୟମରେ ପିଲାଟି ସଫଳତାର ସ୍ୱାଦ ଚାଖେ ।

ଖାଲି ଯେ ପାଠ ପଢ଼ା, ତା' ନୁହେଁ, ଖେଳକୁଦରେ ବି ନିଜର ଦକ୍ଷତା ପ୍ରମାଣ କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଏ ଆମର ଏ ନବୋଦୟ । ପ୍ରତିଦିନର ଅପରାହ୍ନରେ ଗେମ୍ କ୍ଲାସରେ ଖେଳ ଅଭ୍ୟାସ କରି ପିଲାଟି ନିଜର ପ୍ରତିଭା ଦେଖାଏ ଇଣ୍ଟର ହାଉସ ମ୍ୟାଚରେ । ଆଉ ସେଥିରୁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହୋଇ କ୍ଲଷ୍ଟର, ରିଜିନାଲ, ନେସନାଲ ଓ SGFI ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ତରରେ ଖେଳି ନିଜକୁ ତଥା ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଗୌରବମଣ୍ଡିତ କରେ । କେବଳ କ୍ରିକେଟ୍ ନୁହେଁ, ଫୁଟବଲ, ବାସ୍କେଟ ବଲ, ଭଲିବଲ, ଖୋ ଖୋ, କବାଡ଼ି, ଚେସ୍ ଆଦି ଖେଳର ମିଶ୍ରଣ ଥାଏ ଏଇ ନବୋଦୟରେ । ଆଜିକାଲିର ବ୍ୟସ୍ତବହୁଳ ଜୀବନରେ ଆପଣ ବୁଲିବା ପାଇଁ ସମୟ ଖୋଜୁଥିବା ବେଳେ, ଏଇ ଖେଳ ହିଁ ପିଲାଟିକୁ ଦିଏ ବିଭିନ୍ନ ଜିଲ୍ଲା ତଥା ରାଜ୍ୟ ବାହାରର ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ବୁଲିବାର ସୁଯୋଗ ।

ଖାଲି ଏତିକି ନୁହେଁ, ଗାଈ ଗୁହାଳରେ ରହି ପଘା ଛିଣ୍ଡେଇ ପଳାଇବା ପରି ପିଲାଟି ଏଠି ମଧ୍ୟ ବୟସର ଉଦ୍ଦାମତାରେ ଦୁଷ୍ଟ ହୁଏ, ଦଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ପାଏ ସେଇ ବାପା ମା' ରୂପୀ ଶିକ୍ଷକଙ୍କଠୁ । ଶିକ୍ଷାପାଏ ଜୀବନର ଅଶିଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦାମତାକୁ ଚାପି ରଖିବାର ଗୋପନ ଶିକ୍ଷାକୁ । କେହି ଜଣେ ଦାର୍ଶନିକଙ୍କ ଉକ୍ତିଟି ମନେପଡ଼େ ଏଠି – 'He who sweats more in training, bleeds less in battle.'

ତେଣୁ ଭବିଷ୍ୟତ ଜୀବନର ଅଶାନ୍ତ ପରିବେଶରେ ନିଜକୁ ନିୟମ ଓ ଅନୁଶାସନ ଭିତରେ ବାନ୍ଧି ରଖିବାର କଳାଟି ଶିଖାଏ ନବୋଦୟ ତାକୁ । ପାଠପଢ଼ା ସହିତ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ, ସଙ୍ଗୀତ (ମ୍ୟୁଜିକ୍), କଳା (ଆର୍ଟ) ଆଦି ଶିଖିବାର ସମସ୍ତ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ଥାଏ ନବୋଦୟ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ।

ଏତେସବୁ ଉତ୍ଥାନ ପତନ ଭିତରେ କେତେବେଳେ ଯେ ସାତ ବର୍ଷର ସେ ସମୟ ଅବଧିର ଶେଷ ଅଧ୍ୟାୟ ଉପନୀତ ହୁଏ, ତା' ନିଜେ ଜାଣିପାରେନା ପିଲାଟି । ପାଖେଇ ଆସେ ଯୁକ୍ତ ଦୁଇର ସେ ଶେଷ ପରୀକ୍ଷା । ପିଲାଟି ଜୀବନ ସିନ୍ଦୁକର ମହତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଚାବିକାଠି । ରାତିଦିନ ପରିଶ୍ରମ କରେ ପିଲାଟି । ଆଉ ତା' ସହ ପରିଶ୍ରମ କରେ ପୂରା ବିଦ୍ୟାଳୟ । ଯୋଗାଇଦିଏ ଏକ୍ସଟ୍ରା କ୍ଲାସ, ଲେଟ ନାଇଟ କ୍ଲାସ, ସକାଳର ମର୍ଣ୍ଣିଂଟି ଆଉ ଅଭିଜ୍ଞ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଭରପୁର ସହଯୋଗ ଏବଂ ଏଇ ପୂରା ସାହାଯ୍ୟର ଆଶ୍ରା ନେଇ ପିଲାଟି ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହେଇଯାଏ ଦ୍ୱାଦଶ ଶ୍ରେଣୀର ସେଇ ଖସଡ଼ା ପାହାଚ୍‌ଟିକୁ । ଅଣ୍ଡା ଖୋଳପାରୁ ବାହାରିଥିବା କୁନି ଚଢ଼େଇଟିକୁ ବଡ଼ କରି ଡେଣା ଲଗାଇ ଉଡ଼ିବା ଶିଖାଇଦିଏ ଏଇ ନବୋଦୟ ।

ଶେଷରେ ଆସେ ସେ ବିଦାୟର ଦିନ । ବିଦାୟ ନିଅନ୍ତି ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଚର ପୂରା ୮୦ ଜଣ ପିଲା । ସେଦିନ କାନ୍ଦେ ସେ ପିଲାଟି, ଆଉ କାନ୍ଦନ୍ତି ତା'ର ସାଙ୍ଗସାଥିମାନେ, ଆଉ ଛାତିର କୋହକୁ ଓଠରେ ଚାପି ରଖି ଗୁମୁରି ଗୁମୁରି କାନ୍ଦେ ପୂରା ନବୋଦୟ । ବିଦାୟ ଦିଏ ପିଲାଟିକୁ ତା'ର ଜୀବନର ନୂତନ ରାସ୍ତାରେ ଚାଲିବ ପାଇଁ । ତଥାପି ପର କରିଦିଏନି ନବୋଦୟ ତାକୁ । ସାତ ବର୍ଷ କାଳ କୋଳେଇ କାଖେଇ ମଣିଷ କଲା ପରେ ପିଲାଟିର ବ୍ୟସ୍ତବହୁଳ ସମୟ ମଧ୍ୟରୁ ବର୍ଷର ଗୋଟିଏ ଦିନ ତା'କୁ ମାଗେ ନବୋଦୟ... କେବଳ ପିଲାଟିକୁ ଟିକେ ଦେଖିବା ପାଇଁ । (ALUMNI DAY)...

ହାତ ଠାରି ଡାକେ ତାକୁ ଟିକେ ତା' ପାଖକୁ ଆସିବା ପାଇଁ, ଆଉ ପିଲାଏ ମଧ୍ୟ ମା' ଡାକିବା ପରି ଦୌଡ଼ି ଆସନ୍ତି ସେଦିନ ନିଜ ମା' ରୂପକ ନବୋଦୟ କୋଳକୁ । ଗୋଟିଏ ଦିନ ପାଇଁ ହଉ ପଛେ, ମଜା କରନ୍ତି ନିଜ ହଜିଲା ଦିନର ସେ ସ୍ମୃତିକୁ ରୋମନ୍ଥନ କରି । ଆଉ ଯଦି କେହି ସେଦିନ ନ ଆସିପାରିଲା, ରାଗ କରେ ନାଇଁ ନବୋଦୟ, ଅନେଇ ବସିଥାଏ କେବେ ଆସିବ ତା'ର ସେ ଅବୁଝା ପିଲାଟି । ମଜା ସାରି ଫେରିଯା'ନ୍ତି ସମସ୍ତେ ନିଜ ନିଜର କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରକୁ, ପୁଣି ଆଗାମୀ ବର୍ଷକୁ ଆସିବାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇ...

ସେମିତି ନୀରବରେ ଛିଡ଼ା ହେଇଥାଏ ନବୋଦୟର ସେଇ ଗେଟ୍‌ଟି । ଆଉ ବଡ଼ ବଡ଼ ଅକ୍ଷରରେ ନିଜ ଛାତିରେ ଲେଖା ହେଇଥିବା ସେଇ ଧାଡ଼ିଟିକୁ ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁଥାଏ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ସ୍ୱରରେ...

"COME TO LEARN, GO TO SERVE"

Jay Navodaya...

Dedicated to each and every person (teachers, non teaching staffs and bhais, friends, juniors, seniors) who played a great part in shaping my life...

(୨୦୦୭)

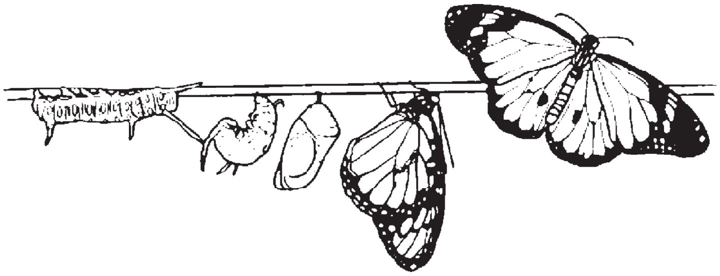

ହେ ନବୋଦୟ ତୁମକୁ ନମସ୍କାର

ଡା. ସୁଶାନ୍ତ କୁମାର ବେହେରା
୧୯୯୩ – ପ୍ରଥମ ବ୍ୟାଚ

ଶୁଭମ୍ କୁମାର ବେହେରା
୨୦୨୪ ବ୍ୟାଚ

୧୯୮୬ ମସିହାର କଥା । ସେତେବେଳେ ମୁଁ ଷଷ୍ଠରେ ପଢୁଥିଲି । ପୋଷ୍ଟ ପିଅନ ଗୋଟିଏ ଚିଠି ଆଣି ବଡ଼ଭାଇଙ୍କୁ ଦେଲା । ଭାଇ ଡାକି ମୋତେ କହିଲେ ତୋ'ର ଚାକିରି ହୋଇଛି । ମୁଁ ହସିଲି, କହିଲି କୋଉଠି ? ଭାଇ କହିଲେ, ରେଙ୍ଗାଳୀରେ । ଚିଠି ପଢ଼ିସାରି ଜାଣିଲି ମୁଁ ନବୋଦୟରେ ପଢ଼ିବା ପାଇଁ ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ହୋଇଛି । ତା'ପରେ ଭାଇ ରେଙ୍ଗାଳୀ ଯାଇ ବୁଝିଲେ କି ଶୀଘ୍ର ଯାଇ ନାମ ଲେଖାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଦଶଦିନ ପରେ ଭାଇଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଯାଇ ରେଙ୍ଗାଳୀ ସ୍କୁଲରେ ରହିଲି । ପ୍ରଥମେ ସନାତନ ସହିତ ଦେଖାହେଲା । ତା'ପରେ ଭାଇ ମୋତେ ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ଛାଡ଼ି ପଳେଇ ଆସିଲେ । ବିଦ୍ୟାଳୟଟି ଅଚିହ୍ନା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତା' ପରିବେଶ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଥିଲା । ଭାଗିରଥି ବଳ ସାର୍ ନାମ ଲେଖା ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିଲେ । ସେ ଅତି ସ୍ନେହି ଓ ଭଗବାନ ତୁଲ୍ୟ ଲୋକ ଥିଲେ । ସମସ୍ତ ପିଲାଙ୍କୁ ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଆପଣାର କରିନିଅନ୍ତି ।

ବିଦ୍ୟାଳୟ ଏତେ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଯେ ସେହି ନିୟମ ମାନି ସକାଳୁ ଉଠିବାକୁ ପଡ଼େ । ପି.ଇ.ଟି. କ୍ଲାସ୍ ପରେ ସ୍କୁଲ ଯାଉ । ଟିକେ ଭୁଲ ହୋଇଗଲେ ନରୋତ୍ତମ ସାର୍ ଦଣ୍ଡ ଦିଅନ୍ତି ।

ଥରେ କ୍ଲାସ୍‌ରେ ଗଣିତ ପଢ଼ା ହେଉଥାଏ । ସାର୍ ମୋତେ ପାଠ ପଚାରିଲେ କିନ୍ତୁ ମୋତେ ଉତ୍ତର ଆସିଲା ନାହିଁ । ବେଞ୍ଚରେ ଠିଆକରି ମୋତେ ବହୁତ ଦଣ୍ଡ ଦେଲେ । ଗାଈଚରା ପିଲାଙ୍କ ସହ ସମାନ ବୋଲି ତାସଲ୍ୟ କଲେ । ମୁଁ ବହୁତ କାନ୍ଦିଲି । ସବୁ ପିଲାଙ୍କ ସାମ୍ନାରେ ମାଡ଼ ଖାଇଥିବାରୁ ଅପମାନ ଲାଗୁଥିଲା । ମନକୁ ବୁଝେଇଲି । ସେଦିନ ଆଉ ଉପରବେଳା ଖେଳିବାକୁ ଗଲିନାହିଁ । ବସିକି ପାଠ ପଢ଼ିଲି । ପରଦିନ ସାର୍ ପୁଣି ଡାକି ପଚାରିଲେ । କିନ୍ତୁ ସବୁ ଠିକ୍ ଉତ୍ତର ଦେଲି । ଆଉ ସାର୍ ଆଶୀର୍ବାଦ ଦେଲେ ଯେ, ତୁ ଦିନେ ବଡ଼ ମଣିଷ ହେବୁ । ସେହିଦିନ ଠାରୁ ମୁଁ ଆଉ କେବେ ପଛକୁ ଚାହିଁନାହିଁ । ଦଶମ ସରିଲା, ପୁଣି +୨ ବିଜ୍ଞାନ ପଢ଼ିଲି । ପ୍ରତିମା ମାଡ଼ାମ୍ (Chemistry) ଓ ମିଲାନି ମିତ୍ର (Biology) ମାଡ଼ାମ୍ ବୋର୍ଡ଼ ପରୀକ୍ଷାର କିଛିଦିନ ପୂର୍ବରୁ ଜଏନ୍ କରିଥିଲେ । +୨ ବିଜ୍ଞାନ ପରୀକ୍ଷାରେ ବହୁତ ପିଲା ଡ୍ରପ୍ କରିଲେ । କାରଣ ଆଉ ମାତ୍ର ଆଠଦିନ ବୋର୍ଡ଼ ପରୀକ୍ଷା ଥାଏ କୋର୍ସ ସରିଲା । କିନ୍ତୁ ଭାଗିରଥି ବଳ ସାର୍ କହିଲେ ପ୍ରଥମ ଥର ପରୀକ୍ଷା ଦେଲେ ସହଜ ପ୍ରଶ୍ନ ପଡ଼ିବ । ମୁଁ ବିନା ଡରରେ ପରୀକ୍ଷା ଦେଲି । ସାର୍‌ଙ୍କ ପ୍ରେରଣା ସର୍ବଦା ମୋର ସ୍ମରଣୀୟ । ତା'ପରେ ମୁଁ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ପଢ଼ିଲି । କିନ୍ତୁ ଇଚ୍ଛା ଥାଏ ଡିଫେନ୍‌ସ୍‌ରେ ଯିବା ପାଇଁ । ପାଇଲଟ୍ ଉଡ଼ାଣ ତାଲିମ୍ ନେଉଥିଲି । ଷ୍ଟାଫ୍ କହିଲେ କେବଳ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପୁଅଝିଅଙ୍କୁ ଚାକିରି ମିଳିବ । ତେଣୁ ମୁଁ ତାଲିମ୍ ଛାଡ଼ିଲି । ତା'ପରେ ଓୟୁଏଟି ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଭେଟେନାରୀରେ ୫ ବର୍ଷ ପଢ଼ି ଏବେ "ପ୍ରାଣୀ ଚିକିତ୍ସକ" ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକରୁଛି ।

ସବୁବର୍ଷ ଭଳି ମୁଁ ସ୍କୁଲ ଆଲୁମ୍ନିରେ ଭାଗନିଏ । ଥରେ ମୋର ୨ ବର୍ଷର ପୁଅ ଶୁଭମ୍‌କୁ ନେଇ ଆଲୁମ୍ନିରେ ଯାଇଥିଲି । କହିଲି ଏହି ସ୍କୁଲରେ ପଢ଼ିବାକୁ । ସେ ହଁ କରିଲା । ୨୦୧୭ରେ ସେ ଏଣ୍ଟ୍ରାନସ୍‌ରେ ପାସ୍ କରି ସେ ଆଡ଼ମିସନ୍ କରିଲା ଏବଂ ୨୦୨୪ରେ +୨ ବିଜ୍ଞାନ ଶେଷ କରିଲା । ସ୍କୁଲର ନିତିନିୟମ ଓ ଆଦର୍ଶରେ ପରିଚାଳିତ ସପରିବାର । ଛୋଟବେଳେ ଘରୁ ସ୍କୁଲ୍‌କୁ ଗଲାବେଳେ ମା' କହେ କାହା ସାଙ୍ଗରେ ଝଗଡ଼ା କରିବୁନି ଓ ବାପା କହନ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟରେ କେବେ ଅବହେଳା କରିବୁ ନାହିଁ । ନବୋଦୟ ହେଉଛି ଏକ ମଣିଷ ଗଢ଼ା କାରଖାନା, ଯେଉଁଠି ପିଲା ପଢ଼ିଲେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ସମାଜ ଓ ଦେଶର ମଙ୍ଗଳ କରନ୍ତି । ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଆମେ ବାପ ପୁଅ ଛାତ୍ର ହୋଇଥିବାରୁ ନବୋଦୟ ସଦାସର୍ବଦା ଚିର ନମସ୍ୟ ।

A Genuine Break Through Achieved

(A Project/Mission chosen by me for reaching out to the needy students of Class XII 2020-21 Batch)

Kousik Mukherjee

In the month of January this year, quite in a pensive mood after analyzing the results of subject Biology in the recently conducted first pre board exams for Classes X and XII, I had a thought of reaching out to the students. I was not satisfied with the performance of students and felt very much pain for some of the students who were not having electronic gadgets like smart phones, computers, laptops etc. and had to borrow, share or hire these gadgets for appearing in the exams. As their concepts could not be cleared in the normal classes in physical mode so they were not performing as expected by me.

Students also had been facing many difficulties attending normal online classes due to several authentic reasons. These reasons were ranging from socio-economic status, loss of job of the bread earner of the family, lower yield of agricultural produce this year , to number of children at home studying through online mode and non affordability of the parents to provide a gadget to everyone who deserved it.

The Internet availability, Signal strength. Data pack to be purchased from the service provider company for uninterrupted online study is also a challenge which every student and parent are still facing. Moreover, lack of human touch in the process of teaching-learning between the students and the teacher has created a big gap or lacuna. In short, they needed assistance and guidance from the teacher.

According to me this lacuna could only be filled up if any one of the two could physically approach/reach up to the other. Oh, then why not myself! I thought of bridging the gap from my end to reach up to the students as a project/mission and officially sought the permission of my Principal Sir of the JNV Dhenkanal, Odisha of reaching out to the needy students in my subject Biology.

Our Principal Sir was overwhelmed with the decision of mine and very gladly accepted my request. I decided to meet some of those students from the two blocks of Dhenkanal district, namely Bhuban and Gondia which are much far away from our school as well as quite remote in terms of accessibility of the internet. On the very chilly morning of 25 January 2021, Monday I had started my journey towards the destination with the vidyalaya vehicle along with reference books, guides to be distributed to the needy students, my laptop with self-made ppts., videos and other essential study materials to have physical outdoor classes

I took all possible measures of following the COVID -19 safety protocols as per the government directions and reached my first village named Jamunakote, in Bhuban Block. I met the student and the parent of Sourav Sahoo, took notice of their health status, did the thermal scanning and sanitizing of hands of them and then sat down to clear the student's doubts-problems in understanding some of the concepts in Biology which he had already kept as a

list to be asked by the teacher. I stayed there for an hour, cleared his doubts, took some photographs with him and his parents, gave some chocolates and sweets to them and had a cup of tea too. We had shared some of the good times and then I moved on to the next student on my list.

I took Sourav as my guide for showing the houses of other students. Next I reached Krupamani Sahoo of Bhuban Block, cleared her doubts for an hour and moved to Madhusmita Sahoo's home. There also we had a doubt clearing session for around more than one hour along with power-point presentations and diagrams. While returning from Madhusmita's home, I had dropped Sourav back at his village. Now it was my turn to go to Bhuban.

I reached there by late afternoon, met with Prabhasini Mahunta and her parents, exchanged good wishes, and had tea too. As it was getting late so I started clearing her doubts by keeping books and copies on the bonnet of the vidyalaya vehicle itself. I also gave some of the reference books to each one of them and sample question papers to be solved. Some of the questions I had solved in presence of them and guided them to do it on their own. I bade goodbye to Prabhasini and her parents to move on to my next destination.

In the evening I reached Gondia block to Pragati Sahoo's House. It was getting dark and there was no electricity in her house when I had reached. Anyway after the exchange of greetings, Pragati and I sat under the light of a lantern to clear her doubts. I used ppts from my laptop, drew flow charts on her note book, and solved some of the typical questions on Population Genetics.

It was a thrilling experience for me to read under the light of lanterns and so the same for the students too. I handed over some books and notes to her and later we had a brief tea session at her home with her parents and relatives. We shared some good quality time, took some photographs along with them. Later on I took permission from them with a heavy heart.

While returning back I was very satisfied with students' response towards this activity of mine and the love- affection I got from their parents for reaching up to them, understanding their problems, their household conditions etc. I had returned to Vidyalaya by 11 PM on that day. I Thanked the driver of the vidyalaya vehicle who had gone with me, offered him a dinner packet, reported to our Principal Sir of my Completion that day's activity and thanked the almighty too.

The best thing came to me when all these students performed remarkably well in Biology in the Second pre board exam and all of them achieved above 90 % in theory. Their theory marks in the Annual exam after the publication of the CBSE 2021 results are stupendous. All have scored above 92 % and some got 95 % and above. I once again thanked the Almighty and my Principal Sir to give me the chance to do something for the students and the vidyalaya too.

PGT Biology, JNV Dhenkanal, Odisha

Live A Little

Adyasha Priyadarshini Das

Come, unsettle with me
Flap your wings,
And fly a little.

Come, unravel with me
Know your worth
And live a little.

Come, break the stereotypes
Be yourself
Worry not about the stipulations
And, love a little.

Come, spend some sleepless nights with me
Count the stars in the sky
Forget midway, again count
And, laugh a little.

Come, dream with me
Bend some rules,
Make some noise
And, shine a little.

Come, speak your mind
Bargain with life,
Take absolutely what is yours
And, see the magic.
Remember,
I am none other than your very existence,

Come, hand in hand with me
Let's make a tune of our own,
And, groove a little.

2000-2007 BATCH
BANKER AND AUTHOR

Coffin:

Raja Biswal

As he passed the gates he heard a strange noise in the darkness behind him Not daring to look back he quickened his pace but the bumping noise continued behind him He stopped and turned to see what it was Coming down the road behind him was a coffin standing on end bumping from side to side BUMP, BUMP, BUMP

The man clouldn't believe his eyes. Terrified, he turned and ran into the driving rain. Behind him, the coffin came faster - BUMP, BUMP, BUMP!

Ahead of him, there was a branch that had fallen from a tree. He reached down and grabbed it as he ran by. He turned and threw it at the coffin - but it just splintered and the coffin continued chasing him faster and faster - BUMPITY, BUMPITY, BUMPITY!

The man turned the corner onto his street and ran through his front gate, the coffin right behind him. The man dashed into his house, but the coffin crashed through the front door. The front of the coffin swung open and the man glimpsed the horrible sight of a dead skeleton inside.

He ran upstairs and grabbed his shotgun off the wall display. Then he took aim and blasted the coffin with both barrels, but the shot bounced harmlessly off the coffin as it continued up the stairs - BUMP, CLOMP, BUMP, CLOMP!

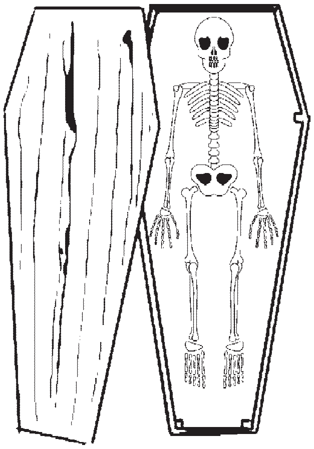

Attitude and Personality

Anshuman Sahoo

Attitude and personality are two interconnected and essential aspects of human behaviour that shape our lives in many ways. Attitude refers to an individual's mindset or approach towards a particular situation or person. It is the driving force behind one's characteristics, traits, and qualities that define an individual's unique identity and behaviour.

A positive attitude is crucial for personal and professional growth as it helps individuals overcome challenges, take risks and seize opportunities. It enables individuals in difficult situations as opportunities for growth and learning. A positive attitude also helps individuals build strong relationships with others, foster a sense of gratitude, and improve their overall mental and emotional well-being.

One's personality also plays a significant role in shaping their attitude. Individuals with strong personalities often exhibit traits such as self-confidence, resilience and a sense of purpose. They tend to be more adaptable and open to change, which allows them to navigate challenging situations with ease. They are also more likely to take risks and pursue their passion, which ultimately leads to greater success and fulfillment.

However, it is important to note that both attitude and personality are malleable and can be developed and improved over time. By practising positive thinking and adopting a growth mindset, individuals can change their attitude and transform their personalities. For example, by setting goals, practising self-reflection and seeking feedback from others, individuals can identify areas for improvement and work towards becoming their best selves.

In conclusion, attitude and personality are critical aspects of human behavior that shape our lives in significant ways. A positive attitude and a strong personality can help individuals overcome challenges, build strong relationships and achieve their goals. By their attitude and transform their personalities, leading to greater success and fulfilment in all areas of their lives.

"Attitude and personality shape our lives;a positive attitude and strong personality lead to success and fulfillment."

Pass Out Year - 2023

JNV Rengali – In My Memory Lane

Bhagirathi Bal
TGT(ENG)1986-95

Impersonal relationship or love, to my mind is definitely stronger, longer, more persistent and more pertinent than personal ones. The love and closeness that developed between Navodaya Vidyalaya, Rengali, Dist.Dhenknal and me still haunts in my mind and soul, and reverberates in my ears though more than 37 years has elapsed.

It was 13th December 1986 when I had joined and came across four persons namely Mr.J C Sahoo(Maths), Mr. A.C.Sahoo(Odia), Mr.sM.K.Panda(Art n paints) and Mr. B.N.Mahakud(supw) who had already joined in the local high school Camp and were waiting for the joining of a principal. After a couple of days Mr K.A Gupta deputed from Kendriya Vidyalaya, Uttar Pradesh joined and invited us to the building, allotted for our school. It was a dilapidated old Pry school, but renovated and white washed properly while a little work was being taken up.

UNTOWARD INCIDENT TAKES PLACE

Soon after the joining of our principal, he and I went to meet the Executive Engineer of the Rengali Dam Project who assured us to hand over the building for school the next day. The SDO concerned came to the site the next day and informed us that they would hand over next evening after the work was fully completed. The Principal saw the register and after putting his signature, and handed it over. All of a sudden he snatched away the key bunch from the SDO and handed over to me. I apprehended a grave controversy and passed the keys to Mr. Panda who was physically the most robust of all of us. However, the matter was subsided with the tactful compromise of our Principal sir, who convinced the officer that we will complete our rest work by ourselves and said to him "You can show the work done by you and make a bill, thank you. I don't need your help now."

The surprised and confused officer with his JE and his company left the place downcast,perhaps discussing the adventurous and bold step of the principal. After a few yards ,they gossiped aloud but we could not pay any heed to them.

OUR WORK WITH FUN AND FROLIC

Our bold Captain (Principal KA Gupta) went to the local market and came back with bedsheets, pillows ,blankets and some groceries with a kerosene stove, and directed us to clean the campus with him. We did it with our full spirit and vigour. In the evening ,our principal requested Shri NK Biswal the sole caretaker of the local Guest house,for sparing his cook, Mr, Samal for a week or two and he prepared good food for us. We spent two nights with our own bedding materials and the materials supplied by our principal but those proved insufficient to combat with the chill of the locality .But the pain of the cold wind outside with the inclement weather was eclipsed with the comedy and mimicry of our art sir Mr. Panda who reproduced the key snatching episode. It still echoes in our mind now.

NEW INSPIRATION WITH LITTLE FACES AND ADMISSION

Our Principal sir, meanwhile had already got well equipped with office stationery items and we were ready for first admission into this Model school of the district of DHENKANAL being well groomed with the admission procedures, office maintenance etc.I still remember how I with my friends took admission in the south corner of building veranda where pleasant December sun was spreading its warm and comfortable rays. I clearly remember, the first kid was Kumari Bindhyarani Bai(bindu) followed by Shri Khirod Maharana and then followed Madan,Jasobant, Mohan, Abani, Satya, Prusty, Bhajman, Jasobant, Bobby Kedia etc. The parents and guardians were unbelievably cordial and co-operative. Especially the father of master Abani,(Shri D PRADHAN) and grandpa of master Satya,(Shri Rout of Angul) etc spared their time to assist us in grooming the kids of this unique institute of residential nature and in repairing the barbed wire around the building with us. Kudos to them and the first batch students. One peculiar incident happened that I wish to share here when a girl (0the name I forgot ,felt excessive home sick and continued crying for going back home but we all along with her father and Mr. Pradhan tried to convince a lot and to some extent she seemed normal as her father was staying with us . On the fourth day her father had to go home and while moving , I was in the girl's class. Suddenly she shouted loudly through the window in odia," BAPA LO, BAPA LO JAA NA, MU JIBI". Her cry was such a mournful tone that the principal was compelled to issue her T.C..

TEMPORARY DISAPPOINTMENT APPEARED AND VANISHED SOON

The Vidyalaya came to real life full of pleasant hustles of new students of second and third ,fourth batch that joined with better, smarter and more dynamic in activities. But the founder Principal along with my friends namely JC Sahoo, AC Sahoo, ,,MKPanda and BN Mahakud got relieved for joining their respective parent school. We, two Mr. S.Jena TGT (hindi) and me liked the education system and expecting a bright future of this Vidyalaya career did not go back to our state schools.

Then followed a team ot teachers like Mr. U.P.Pani, of science, Mr. D.K SARANGI, S.ST. Mr. SS Das of musics, Mr. N.Rout of PET, Followed by PGTs of all subjects and Mrs, Geeta Patnaik joined to flourish the glory of the school .The office staff started joining from Mr.BIJAY, then Ranjana (who was not less than a mother for girls and young boys) followed with Mr. RK Dash and then Office supdtt Mr. SPMohanty..,

The captaincy of new principal K,MANDAL changed the scenario of the Vidyalaya in to to in the pattern of his Previous SAINIK SCHOOL. His hard but sweet activities of multifarious nature lifted the school standard to all the portfolios like academic, cultural, social aspects and games and sports and so on. He is no more in this world but we will not forget him and his behaviour .My tribute and salute to him . After him many principals came and imparted their labour and sacrifice to illuminate the name of this school. In the regime of shri LV Singh, the then principal, I and mr. Jena got promotion and posted at JNV Sundargarh

in the month of April 1995 and left the Vidyalaya for good.. But the indelible and unforgettable memories still ring in my ears with the activities of the first first five batches of students with whom I played,did merrymaking , fun,and what not esp with Jasobant, Madan, Abani, Binaya, prusty ,Sarita, krishna,Sanjukta, Sasmita(rosie),Bikash,Gayatri and still tinier Souma,Pritimanda etc atc

REMINISCENCE BREEDS NOSTALGIA

With this brief anecdote of JNV Rengali till 1995,my eyes well up with tears that pins me to brood over the memories of sweet and sour time of about a decade with the entity where I groomed the kids hard but loved them softly ; where I beat them much but caressed them more; and where I punished them a little but fondled them a lot knowing nothing as to how those of my dear kids of simplicity and innocence that day and now adults with high dignity and position of today will take me in their mind today.

After finishing my memory, I feel as if the ninth symphony of great musician and pianist L.V.BEETHOVEN of Germany were being played now with a melodious tune that fills the eyes of the players and the listeners. Did you know, the musicians of great TITANICS played the music of this tune at the verge of its sinking with tearful eyes to bid farewell to self and the passengers drowning certainly. Thus guys, the love and blessings to you all and your children as well from a sun of the afternoon of his life quite depressing, despondent and melancholic aura...

E-606, Eden Garden, Bengaluru-67

Royal Challenger Forever

Papu Kishan

In Bangalore's heart, a team so grand,
Royal Challengers, a cricketing band.
With red and gold, you take the stage,
In every match, you set the page.

From the Chinnaswamy's echoing cheer,
To victories cherished year by year.
Batsmen's prowess and bowlers' might,
You've given fans a thrilling sight.

Through highs and lows, you've stood tall,
In every season, giving it your all.
With passion burning, spirit bright,
You've embraced the cricketing fight.

A loyal fanbase, always near.
Cheering loud, banishing any fear.
In cricket's realm, you've etched your name,
Royal Challengers, forever in the game.

Batch : 2021-23

BANGALORE ROYAL CHALLENGERS

Dandelion Butterfly that Blooms Like Night Jasmine

Saswati Jena

In early spring, when the dandelion matures it starts spreading its spores in air. It never knows where wind takes her but still spores get detached from the seedball. They fly in the flow of wind to set up a new expedition. While flying they make sure that they should fly higher and longer than other spores. They become rivals of each other. Facing ups and downs in the breeze they just stay focused on making their own path because they know that this spring is the most perfect time to build a new hope. And if they fail in floating high and land in a shorter space they just accept that and get to it for a new adventure.

At some point in our life we humans are also a kind of white dandelion spores. We grow from a nascent baby to adult with our parents love, care and delicacy. And that moment comes when we have to make our mind to pack up the bag for establishing a bright future. We get parted from our beloved parents who are ageing towards old having big dreams in our hearts. We begin for a new journey in a new land with new people. Challenging and competing with our own situations we never notice when we just grow out from our comfort zone like a butterfly coming out of its cocoon. We get to used with our life in that time; accepting all kind of stress, facing the trauma, having a burden of responsibilities. We fall in many steps, we cry in silence, we lose our dearest, we fail in the peak, we suffer in the dark. But as the night Jasmine blooms in the summer night spreading its scent in the wind, we also rise in our own time at our peak of life letting the world know about our existence.

Yes, somewhere, sometimes, we all are like the dandelion for a new start, a butterfly to shed the cocoon like manacles and a night blooming jasmine to spread our scents.

(2016-23)

Life Lessons

Adyasha Priyadarshini Das

With each passing day,
I learn Rebuttal,
To stay put on my thoughts
To work on my opinions.

With each passing day,
I learn Perseverance,
To remain prudent,
To maintain diligence
And, to look in my own
Without any fear
Without any regret.

With each passing day,
I learn Patience,
To think
To dream
And, to make dreams come true.

With each passing day,
I learn Commitment,
To observe
To admire
To applaud life,
And, to die someday Gracefully.

2000-2007 BATCH
BANKER AND AUTHOR

Dear Death

Swatiprajna Sahoo

Are you shocked to hear someone calling you ‘Dear’?
With your surprise gift of silence, as usual
In return, have you received any favor ever?
Well, I have a bunch of questions
Take your time to answer.
I promise to be your friend forever.
Yes, You heard it right
'Your friend forever'.
So,
Are you alone my friend!
Just because no one likes you or is it so as everyone fears you!
Or it's because you make the dear ones of the new guests at your home all alone!
Have you ever turned any guest into your friend!
Do you remember any smiling guest ,
In whose past in the alive world,who was once a trend!
Are you sad ?
Because you are gifted to gift everyone only 'grief and sorrow'.
Do you laugh at the same time,
Coz, it's you who run the world of lives
who are in fear of your gift on the morrow!
Are you tired?
Being the biggest fear since lives started to wander!
Or it's your passion
to attract everyone's attention
By making each life uncertain!
Are you seeking a friend or sick of friends?
Seeking a friend,
Who will be very loyal to you
Who will forget the past to wholeheartedly accept you.
And sick of friends,
Who are in regret of the life they once had
Who repent of things they have done so bad.
I assure you.
You can welcome some smiles and cheers at your door!
You just need to show your presence to them a little earlier!
Let them understand you.
Let them to question you and find answers on their own
Let them befriend you!!
Dear Death
Thank you for being there.
Taking the charge of the world .
I did you a favor.
From now on, I will be your friend forever...
An alive friend of yours from farther...

(BATCH : 2014-2021)

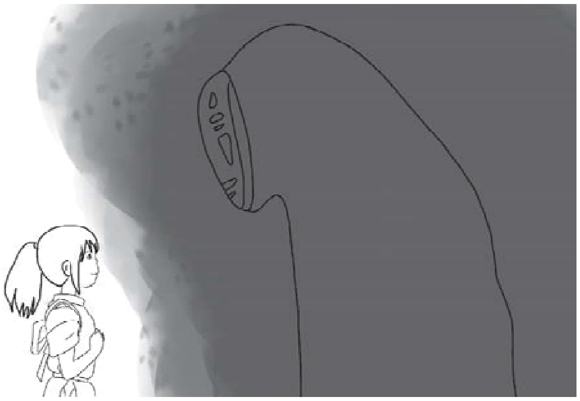

Memories of Navodaya...

Sushanta Senapati

Jawahar Navodaya Vidyalaya may appear as just another residential school to outsiders, but for us, Navodayans, it holds a special place in our hearts. Looking back, what truly brings us joy are the memories we've created. Four years after bidding farewell to Navodaya, I've come to realize that the most cherished moments were the ones that escaped the lens of a camera. Whether it was standing outside the classroom for whispering during class, the movie nights in MP Hall, cheering for our cricket team, sharing meals with friends, late-night heart-to-hearts, laughter that echoed through the corridors, offering a helping hand to one another in every possible way, the occasional quarrel with friends followed by warm embrace, and of course, let's not forget the nostalgia for the mess food that you'll undoubtedly miss after leaving.- these were the precious memories etched in my heart.

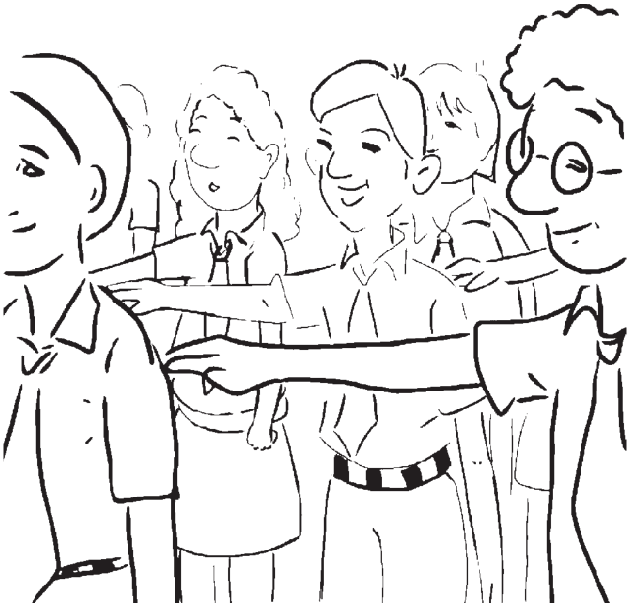

Navodaya should not merely be a place for academic pursuits; it should be a sanctuary for discovering our passions and forging enduring bonds with teachers, friends, seniors, juniors - a place where we live like a closely-knit family. College life brings a different type of friendship, and instead of teachers, you have lecturers who might not have any connection with you beyond the classroom. I still remember the times I had to stand outside for arriving late at the assembly or run extra laps during the morning PT class. Strangely enough, these were the lessons that instilled discipline in us. It's only after stepping into the corporate world or starting a job that you truly appreciate its' value. Regardless of the physical distance, the infrequent conversations, or meetings, I can always count on my Navodaya friends when I need them. These are the bonds we formed in Navodaya, solid as ever.

At times, I have a longing to return to my life at Navodaya, but life's inherent nature demands that we move forward.You will yearn for the special occasions and festivals you celebrated in school. Eventually, you'll find yourself saying, "Wo din bhikya din the (Those days were truly something special)!"

JNV Dhenkanal, 2019

Portrait of Myself in a Parallel World

Mahitosh Gopal

To be insane in a deranged world is not insanity rather sanity. The world I live in has antonym characteristics of the so-called living planet EARTH. Life has no meaning here.Death supersedes the living. The ephemeral humans seek love over power and create a beautiful destination of nomadic souls like me.

What am I in the eyes of most people - a son, a friend, a husband, a father on Earth but a human in a parallel world.

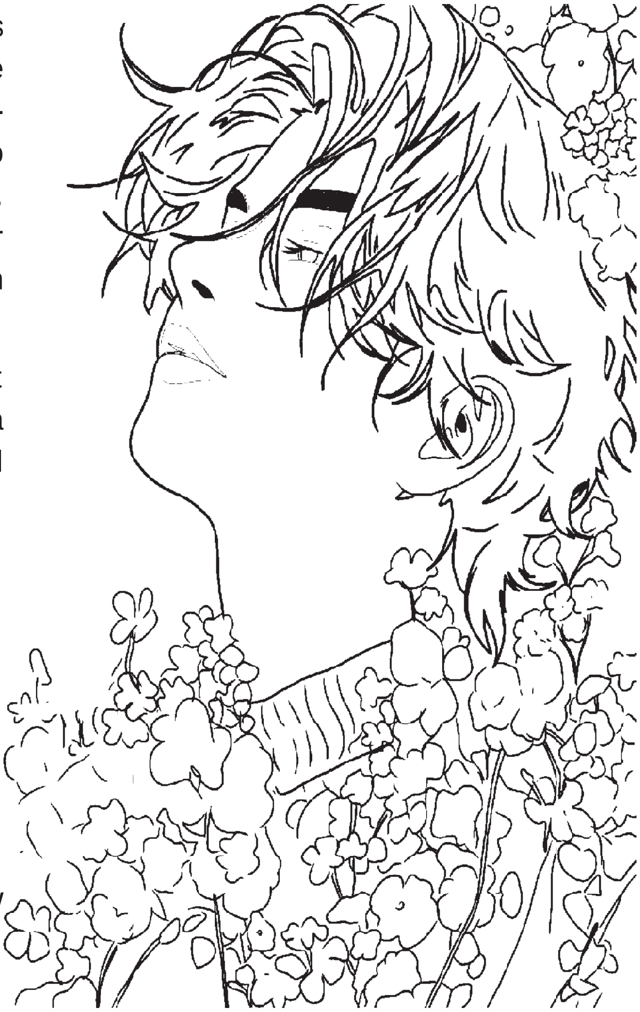

In a parallel world, I stand
A portrait of myself, unplanned
A different me, yet somehow the same
A reflection with a different name.

In this world, the colors bleed
A kaleidoscope of shapes and seeds
The sky is orange, the trees are blue
The world is upside down, yet somehow true.

My hair is white, my eyes are gold
A crown of thorns, a story untold
My skin is silk, my voice a song
In this parallel world, I belong.

Here, I am free to be
A version of myself, wild and free
No boundaries, no chains, no fears
Just a portrait of myself, crystal clear.

In this world, I see myself anew
A different perspective, a different view
A glimpse of what I could become
In this parallel world, I fear none.

And as I leave this world behind
A portrait of myself, I find
A reminder of the world I've seen
A parallel world, a different dream.

JNV 2011-18 Batch
mahitoshgopal@gmail.com
9668467587

ChatGPT: The New Signature of Today's Digital Age

Mr. Rashmiranjan Sahoo
(B.Sc,MCA)

In 1999, the Hollywood movie 'The Matrix' created a sensation all over the world. It was followed by the sequels 'The Matrix Reloaded' (2003), 'The Matrix Revolution' (2003), and 'The Matrix Resurrection' (2021). How humans in the 21st century create artificially intelligent bots for their daily tasks and how, In the next century, these machines evolve themselves, defeat mankind in war and keep them forever dormant in a fictional world called the Matrix. The film series is based on how the human race struggles to escape the Matrix.

The past decade has seen phenomenal advances in artificial intelligence. Many inventions, such as Google Brain in 2012, Nell in 2013, Alexa in 2014, IBM Watson in 2016, Alpha Zero in 2017, Butter in 2018, Open AI in 2019, and Linear Fold in 2021, have created new directions in artificial intelligence. But an artificial intelligence chat bot called 'ChatGPT', which was launched on November 30, 2022, has gained extraordinary popularity in just 5 days after its launch, above 10 lakhs people have already used it and the number of users is continuously increasing. It is also assumed that it will give a hard hit to Google in the coming days.

'ChatGPT' is a large language model developed by Open AI. It is a version of the GPT-3 (Generative Pre-Trained Transform 3) model, which is trained on large amounts of text data to produce human-readable text. One of the major capabilities of 'ChatGPT' is the ability to create text that looks like it was written by a person. It is possible because this model is trained on large amounts of text data after learning the structure of natural language. As a result, 'ChatGPT' is able to generate text that is consistent and often looks like it was written by a human.

Another important capability of 'ChatGPT' is the ability to understand and respond to natural language input. This means that when given a question, 'ChatGPT' is able to generate a completely relevant answer to it. It is a powerful tool for applications like chat bots. Even. In conversation with users. It can also be used. In addition, 'ChatGPT' has the ability to perform a variety of natural language processing functions, such as summarization, translation, and sentiment analysis. Overall, 'Chat GPT' is a powerful model capable of generating human-readable text as well as understanding natural language input and performing a wide range of natural language processing tasks. These capabilities are valuable for applications such as chat bots and natural language processing systems.

It is worth noting that 'ChatGPT' has not yet been trained in orthodox language. It is available as a chat bot at

https://chat.openai.com website, where you can ask your questions or order some articles to be written. Incredibly, it is able to analyze text written by almost anyone and answer it. Now it can answer complex questions, write a poem about something, write a short essay about something, create a possible conversation between two personalities, write a blog, write an application or letter, write an HTML code to create a website for you, write an advertisement for a product, solve mathematical equations, create mathematical equations, create flow charts, create queries for databases, and above all, do computer programming. Even I can determine what is wrong with a computer program. Many such creative tasks 'ChatGPT' is now able to do.

By using 'ChatGPT', you don't have to waste time on various routine tasks like homework, coding, drafting any letter, etc. This led to the fear that artificial intelligence will take away the jobs of software developers and copywriters in the coming days. That has become true. Articles produced by 'ChatGPT' are not copied from any web page available on the Internet. Rather, it is creating it with the help of its advanced language model. As a result, 'Chat GPT' does not answer the same question. Suppose you ask 'ChatGPT' to write a short essay on India. 'ChatGPT' will write an essay about India in just a few seconds. Then, when asked to write the same thing again, 'ChatGPT' will write an essay that is completely different from the vocabulary, style and word order of the previous essay. Students can do such homework through ChatGPT without any difficulty, which will be evaluated. It will create a new challenge for teachers.

It should be noted that 'ChatGPT' is not a search engine like Google that can retrieve the web pages where the answer to your question is found. It does not index web pages or search the Internet for answers to any questions. So if you ask, 'How much is Sensex today?' 'ChatGPT' is currently unable to provide this answer. It's just a big language model. The job of any language model is to determine the next word of a word, which is contextual. You may have noticed that when you type a word on your Android phone, possible next words are suggested. At its core are language models, which are trained on various text data.

The more text data is trained, the stronger the language model will be. 'ChatGPT' is working fine. Because it is trained with a large amount of text data, 'ChatGPT' is still not fully developed. For now, 'ChatGPT' answers may not meet your real needs. Even slightly more complex questions may not be able to be correctly answered by 'ChatGPT' at this time. But this is just the beginning. The early form of man-made bots is depicted in the movie 'The Matrix'. It will evolve again in the coming days, and time will tell whether it will be a curse or a blessing for the human race.

Department of Computer Science (I.T) & Applications
FCSA (Faculty-cum System Administrator)
PM Shri Navodaya Vidyalaya, Sarang,
Dhenkanal, Odisha
Mob: +91 9937135315
E-Mail- fcsarashmiranjan@gmail.com

Meeting fellow JNV alumni in Japan

Sameer Nirupam Mishra
Ph.D, Material Science (Li ion batteries) Kanazawa, Ishikawa, Japan

It's been more than two years since I started living in Japan, recently a serendipitous encounter unfolded that rekindled memories of my alma mater, Jawahar Navodaya Vidyalaya (JNV). As fate would have it, I stumbled upon a few JNV alumni at a gathering of anIndian students in Japan. It was a delightful reunion, a nostalgic walk down the memory lane of our hostel days, and a fascinating exploration of cultural differences.

A little far away from the bustling streets of Kanazawa, there is a place named Nomi city and this is where I met three fellow JNV alumni, each pursuing their unique endeavors in this distant land. As conversation went on, we found that all are doing research in the field of Material Science. Believe it or not, when we meet a JNV student from any part of India our joy knows no bound. We were so happy,and we reminisced about the good old days in the JNV hostels, where friendships were forged and dreams were nurtured. The camaraderie that had defined our time together at JNV was reignited, and we laughed, shared stories, and marveled at how far we had come since those formative years. Hold on, I forgot to mention that 2 of us were from Aravali house. Then immediately I started telling him about how the Aravali house in my JNV was so active in sports and games compared to other houses. Surprisingly, it was the same in his JNV as well.

As the conversation progressed, we delved into a comparison of the mentalities and disciplines prevalent in Japan and India. Japan's societal norms and way of life greatly differ from what we had grown up with in India. We discussed how the Japanese society is characterized by a profound sense of discipline and order. Punctuality is held in high regard, and there's a deep-rooted respect for rules and authority. The adherence to protocols and etiquette in various aspects of daily life is striking. Needless to say, that all these qualities are fostered in us through our stay in JNVs and the mundane activities. For example, the migration in 9th standard teaches us how to deal with culture shock and diversity. While staying with several students in the dorm we learn community living.

One brother said, how he still follows JNV timetable in his daily life. He has a fixed time to eat, and he still wakes up at 5:30 in the morning and goes jogging every day. Seven years of chiseling will never fade away.

Later, in contrast, we reflected on the more flexible and often chaotic nature of life in India. While there is a unique charm in the diversity and adaptability of the Indian way of life, it tends to lack the strict discipline and structured routine that is deeply ingrained in Japanese society. We contemplated the impact of these differing cultural mindsets on efficiency, productivity, and overall societal harmony.

Our conversation also touched on the educational systems in both countries. Japan places significant emphasis on academic excellence and rigorous study routines, aiming to produce highly skilled professionals. On the other hand, while India also values education, the approach is often broader, encouraging a more holistic development including arts, sports, and other extracurricular activities.

In conclusion, meeting fellow JNV alumni in Japan allowed for a meaningful discussion on the everlasting memories of JNV days and the rich tapestry of cultural and societal differences between Japan and India. It was a journey down memory lane, a celebration of our achievements, and an insightful exploration of the diverse perspectives that shape our world.

JNV Sarang, Denkanal
Joining Batch- 2008 (class 6)
Aravali house

Hometown - Khajuria, Kankadahada, Dhenkanal

Memories

Prasanta Kumar Nayak

Whenever I look up at skies
It reminds me of urpreety blue eyes

The way I've listened to your promises
By resting my head on your lap
And the way they all became lies .....

Loking at the moon alone
Thinking how time flies soon

Loking at those beautiful stars
Healing those invisible scars

Looking at the beautiful shades of sky
Reminds me of your elegant eyes

Resting my head on your lap
Taking those pleasant naps

Night walk on the dim street
Me and you with bare feet

Looking at your eyes & holding your hand
That balmy moment I had never withstand

Playing with your beautiful curly hair
Meeting u again ohh ! That intense desire

(Batch : 2013-20)

My Nostalgic days with JNV Food!!!

Suryakant Khilar

The trip to Varanasi was on. I had the Side lower berth to myself. Leaning against the seat, I was busy running through the digital pages of "Who Will Cry When You Die?" by Robin Sharma. As our train reached Sambalpur station, a gentleman with his son got onto the train and asked me if he could sit on my seat for a while as his stop was an hour and half away. I hesitantly said yes as I did not prefer allowing general passengers to sit on my reserved seat due to past experiences. Once during my journey to New Delhi, while the train was passing through Bihar at night, a man got into my compartment and requested me to allow him to sit on my seat for a while after which he said he would get down at his station. A while passed and thus an hour passed. He gradually started lying down by my side. I was surprised and asked him to get down to which he folded his hands and said, "Please, aur ek ghanta ka rasta he.. Thoda madad karo please. I took pity and decided to help him, but strangely he slept by my side over night, while I myself could not sleep. Anyways, coming back to the present, after allowing them to sit on my seat, I again got lost in the Robin Sharma creation. After a while, that man offered me an aarisha pithaa, which I politely refused saying that I don't eat aarisha pithaa. Thereafter our conversation started from the condition of our trains to the rising price of fuels . During our discussion, I came to know that his son has got admission in MBBS at VIMSAR, Burla. After knowing this, I also gave my introduction as a medical student from SCB, Cuttack. That man was very happy knowing that I was a medico too and he started asking various questions about medical colleges. As he was asking about my education and coaching, I proudly said that I belong to Jawahar Navodaya Vidyalaya, Dhenkanal. He was surprised to know that JNV has such an excellent atmosphere to study as well as great teachers. Then he said, "ମୋ' ପୁଅଟା ଷଷ୍ଠରେ ନବୋଦୟ ପାଇଥିଲା ଯେ, ଆମେ ତାକୁ ଛାଡ଼ିଲୁ ନାହିଁ । ଆମ ପୁଅ ସେ ହଳଦୀ ମିଶା ଭାତ ଆଉ ପାଣି ଡାଲି ଖାଇ ରୋଗିଣା ହୋଇଯାଇଥାଆନ୍ତା ।" Listening to these words, I i said ,"Uncle, all these are myths. I don't know who put these ignorant thoughts about JNV in your mind, but I know very well what kind of food JNV kitchen serves. He became curious and asked me, "Tell me then, is JNV food actually good?" Before i could speak anything, the loud words of the tea vendor "Chai Garam, Garam Chai" interrupted me.

I closed my phone, sat straight and after taking a few sips of water from my water bottle, said, "You see,

Uncle, the word "good" messes it all here. For someone who is used to fill his stomach with the crushed content of dried mango seed(ଆମ୍ବ ଟାକୁଆ ଜାଉ - in odia), even a burnt offering of a roti would be of world class quality. Isn't it? But what about the kid who is born with a silver spoon in his mouth and since childhood, has been

blessed with delicacies like "mutton biryani" or "yoghurt" or "hot milk before bed" everyday? A balanced thali of curry, roti, dal, chicken would not be considered good quality food according to that kid. Now coming to JNV or Jawahar Navodaya Vidyalaya, where I have spent 7 fine and unforgettable years of my life, I would love to reveal the quality of food in a single word- i.e balanced (neither excellent nor the worst).

Students spend 7 years of their adolescence in JNV. And a little knowledge in biology will tell you how crucial these years are in a person's life. Almost 40 to 50% of your growth takes place during this period. And to be frank, let me tell you that food definitely gets to play a major role there. The food that we are served at JNV is very balanced and serves its purpose very well. We get food that is rich in protein, carbohydrate, fat and vitamins.Taking examples from our JNV where we stayed from around 2010 to 2017, I will try to throw a glimpse of the food provision there. If you are a sports person, or a class 12th student, the school mess would provide you sprouted seeds in the early morning hours, which, to be honest, most students wouldn't eat, because people these days love Kurkure and Lays more than these vitamin rich seeds. Now coming to breakfast, it was fully nourishing and energising to start the day with. Sooji ka halwa, poha, idli, vada, puri, sooji upma, khichdi are some of the things I can never forget.They were not mere halwa, or poha or khichdi as someone may find in the roadside stalls. Rather they were delicious, full of supplementary ingredients like nuts, cashews, cherries, carrots, beans and a lot other things. And ultimately, they tasted so delicious because they were not merely cooked to be sold, rather had the input of all the love and hardwork of our mess workers (whom we called bhai). Again during recess hours of school we would be given a biscuit or some days nimbu pani, jaljeera pani etc depending upon season.The lunch was the most awaited meal of the day. As soon as the last bell of the day would ring, there would be a competition(literally) among us on who would be reaching the mess first.The food was always rice and dal with some kind of additional curry, salads, sometimes sautéed leaves, or pickle or papad. We had chicken and fish on the menu once a week, and egg twice. On the other days, we would have cauliflower or parwal curry or something else as per the season.

Then in the evening we would have our snacks, which included cream biscuits, plain marie biscuits,sometimes spicy matar masala, bun cakes, watermelon slices, samosa, alu-chops or muri masala.

The dinner in JNV is something you love during std 6th to 8th, and find okay-ish in 9th and 10th and ultimately start making a face about in the last two years (don't know about the other JNVs, but this was very common in my JNV).The dinner menu although was not that bad, but you see, if someone takes you to visit heaven every other day, "heaven" would no longer seem to appear as alluring to you, would it? The same applies here too. The Egg tadka, aloo bhindi bhujiya, aloo bean bhujiya, chhole matar, mixed veg curry, or pakode ki curry, though tasty and

nutritious, were still considered as boring dishes by the big boys i. e the 11th and 12th boys (girls were not an exception because monotony is always boring plus most of us did not feel that hungry at night to take enough food). We also had bread, jam and milk available for sick students too.

From the list of food items you have heard by now, I hope you can guess the quality of the food we got there. And to remind you here, that the daily budget per student was 48 Rs. (allotted by the government of India). In 2016, when I was in class 12th, the price of the food we got exceeded that budget by a huge margin, I believe. And the food menu was not always the same. We had mess meetings every month, attended by class captains, house/hostel captains, the teachers, the mess incharge, the principal and the vice principal. And based on the price and season, we used to decide the menu. In summer, we got watermelons for snacks, sometimes ice cream after lunch.

I wonder how many of us would get that same balanced diet while at home. On some occasions, at home there would be excess carbohydrate or on other days, there would be excessive protein, but in JNV uniformity is assured. For your information, let me tell you that to ensure the quality and safety of the food prepared everyday, we had our staff nurse madam who would taste and check the safety of food before the students would consume it.

Lastly, to be honest, once we enter this holy family of Navodaya, we students hardly care about the food quality, because there are a lot other things in JNV which are worth living with, to create memories with.

Once we leave JNV, we dearly miss it. Especially the food. The taste of that dilute daal and that victorious feeling of slurping it the fastest from the plate, while your friends would still be licking the plates (yes, we used to slurp dal from the plate like some uncivilized creatures), those moments of closeness with your friends sitting around the same dining table can hardly be found while sitting in air conditioned restaurants, in taking selfies with the food and in ordering some unpronounceable, unheard chinese cuisine. Believe me, uncle, when I say this. A bowl of chhatua eaten with love and interest will give you more energy and power than a bowl of protein powder. If you visit any JNV on the occasion of their alumni meet , you will find the precious smiles on the faces of alumni while eating lunch from the school mess. Moreover, it is not the taste of food that matters, it is your own feelings with which you take it matters. Even today after 6 years of graduating from JNV, we friends while talking with each other wish that we could go back to JNV even if for one whole day and eat our mess food in the same dining hall, with the same friends like we used to.

As I finished talking about the JNV food, I noticed that every one of my co-passengers were listening to me intently. Uncle said, "I really had some misconceptions about JNV food quality till today, but no more." A few minutes of silence followed. Then I spoke again, "If I ever get reincarnated, I wish to be a student of JNV again and have the same

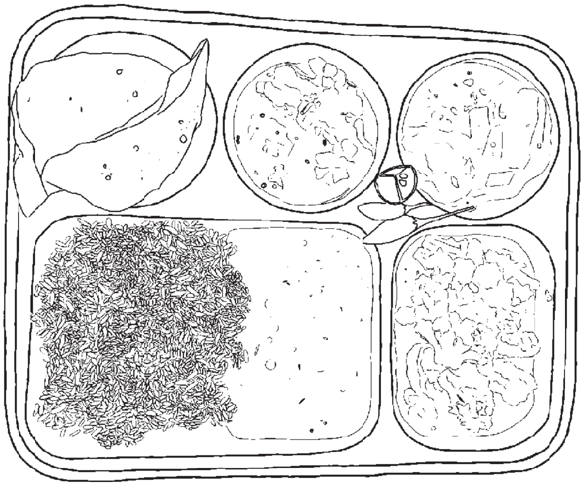

set of friends, the same set of teachers and staffs and ofcourse the same Mess Menu and mess worker bhais" Uncle looked at me, smiled and said, "God bless you. Thank you for helping us." He got up with his son and after taking my phone number, walked to the door. I looked out of window as the train entered another station. The sweet voiced lady in the automatic station speaker announced "May i have your attention please? Train number ***** has arrived on platform number 1." Taking my attention away from the sounds of vendors outside, I again got lost in the world of my digital book as before.

(To every navodayan reading this, let me tell this with utmost guarantee, that never in your life will you enjoy your food like you do or did in JNV. It is very rare to get such good quality free of cost food outside, which is so tasty and nutritious and even if you have the best food quality anywhere, you will miss the JNV dining table Company the most. So while you are in JNV, enjoy the food as much as you can.)

(2017 Passout Batch)

The JNV : An Holy Abode of Seven Years

Priyanka Samal

In the heart of rural charm we thrived,
JNV life, where memories were derived.
Seven years of laughter, friendship's art,
A place where we each found a part.

Dormitories, like a second home,
Where we learned and dared to roam.
With friends by our side, we stood tall,
JNV life, we embraced it all.

The morning bell, a wake-up call,
Lessons and lectures, we gave our all.
Teachers who guided, mentors so kind,
In the pursuit of knowledge, we'd often find.

From diverse backgrounds,
we came together,
In unity, we'd face any weather.
Cultural exchange, festivals of every kind,
In JNV life, our hearts intertwined.

The fields of learning,
where dreams took flight,
Amidst hardships, we shone so bright.
Life's lessons, not just from textbooks,
JNV life, where we cast our own looks.

Now, as we journey through life's grand plot,
The bonds we formed,
they can't be forgotten.
Seven years of growth, learning, and fun,
In the story of JNV life, we were all one.

2011-2018 BATCH

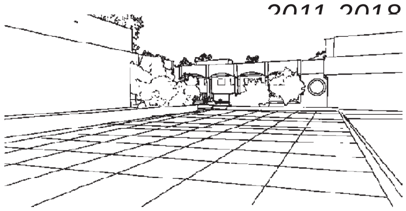

In sweet memory of dear friends Mana & Lopa...

Contemplating Thanatopsis: Reflections on Life's Transience and Purpose

Sarbeswar

Death, the great equalizer, has crossed paths with both the illustrious and the ordinary throughout history. Figures like Alexander the Great and Napoleon Bonaparte met their inevitable fate after etching their names into the annals of history. However, their encounters with mortality occurred after a lifetime of conquests and legacies, leaving behind a profound impact on the world. Yet, for those who faced death amidst the COVID-19 pandemic, the stark reality of mortality loomed without the chance to realize their fullest potential. They were denied the luxury of time to pursue their dreams, serving as a poignant reminder of life's unpredictability.

The notion of mortality is universal, transcending boundaries of culture, class, and creed. Yet, its impact on individual behavior is nuanced and varied. Does the realization of our finite existence compel us to reevaluate our priorities and aspirations? Do we shed the cloak of self-absorption and bourgeois complacency, embracing a more altruistic outlook on life? Some argue that attending funerals fosters a sense of empathy and communal responsibility, prompting individuals to prioritize the welfare of others over personal gain. However, this raises a fundamental question: must one sacrifice personal fulfillment for the greater good, and if so, at what cost?

The pursuit of altruism, while noble in theory, raises concerns about the balance between individual autonomy and communal obligation. Is it possible to reconcile the pursuit of personal happiness with the desire to contribute to the well-being of society? The tension between self-interest and collective welfare underscores the complexities of human nature, challenging us to navigate the intricate web of moral and ethical dilemmas.

At its core, the concept of thanatopsis-the meditation on death-forces us to confront our mortality and contemplate the legacy we leave behind. Julius Caesar's poignant reaction upon encountering a statue of Alexander the Great serves as a stark reminder of our innate desire for significance and achievement. Yet, how many of us heed this call to action? Do we harness the fleeting nature of life as a catalyst for personal growth and self-discovery, or do we continue to drift aimlessly until confronted by our own mortality?

The COVID-19 pandemic, with its indiscriminate toll on human life, has forced many to grapple with the fragility of existence. Yet, amidst the chaos and uncertainty, moments of clarity emerge, prompting individuals to reassess their priorities and values. The pandemic serves as a sobering reminder of the impermanence of life, urging us to seize the present moment and cherish the precious gift of time.

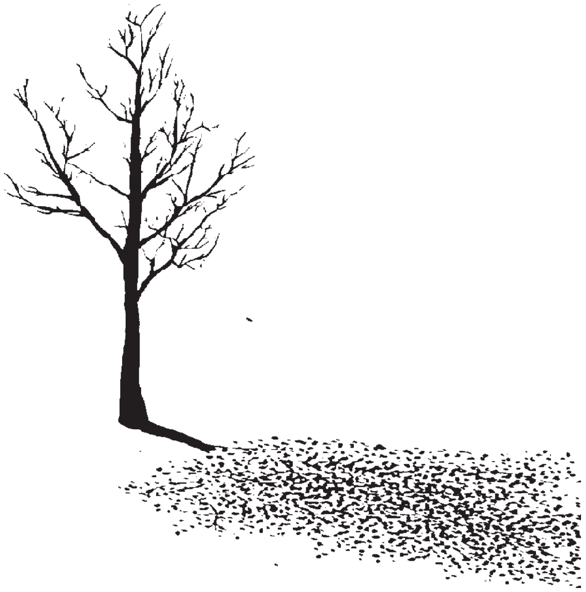

Despite the inevitability of death, many remain ensnared in the monotony of daily existence-commuting, working, chasing material wealth-without pausing to reflect on life's deeper meaning. The allure of carnal pleasures and the pursuit of wealth persist unabated, blinding individuals to the profundity of life's brevity until faced with their own mortality. Only when we discover our purpose do we awaken from this slumber and embark on a meaningful journey of self-discovery and fulfillment.

In the end, the contemplation of thanatopsis serves as a poignant reminder of life's transience and the imperative to live with purpose and intentionality. It is through the pursuit of meaning that we transcend the limitations of our mortal existence, leaving behind a legacy that endures beyond the confines of time and space. As we navigate the complexities of life, let us embrace the fleeting nature of existence and seize each moment with gratitude and reverence. For in the face of mortality, we find the true essence of what it means to be alive.

(Batch – 1996)

My Dream...

-Tina Acharya

It's a cherished Dream just come true yaar
Mr.Bachchan is asking me questionnaire
At the "set of KBC" in the channel Star
What If you had A Million Dollar?

To be honest, First of all it's beyond my wildest imagination
Let's forget the exact money in Rupees by Calculation
For a moment I'm sure I will have some hallucinations
Beyond the reality, I may fall on ground with fascinations

Well...I have some cherished Dreams
I would start fulfilling them one by one
A BMW Car and a Wonderful House
And a "vacation in the foreign Land"

Then a trip for our Parents, wherever they feel
Some amazing gifts to our friends and relatives
As I would love to catch their smiles
And relish them forever in my hearts and mind

My all time wish....If I had A Million Dollar
I will set up a "Scholarship institution" for Scholars
Who can't pursue their Education even if have flair
And live their lives in frustration and despair

I will build a Free School for all those
Who are tagged as "Underprivileged"
I will make them see the Sun Shine of Education

And make their Identity as human in the civilization
There are many more dreams in my hearts store
For them I may need more than a million dollar
But I'm sure if I Had a Million Dollar some day
I will make a Million smile with it along with me….!!

I don't know if it will be a reality in life or not
To have such a huge amount in my account
But I believe in miracles of Great Cosmos
"Reality" is what… Sincere Dreams often becomes!!!

Message

Satya Tapas

I recently revisited my alma mater, JNV Sarang after almost a decade to deliver a talk to our students. It was a refreshing experience as memories flooded back, especially when I had dinner and lunch at the same place with my former teachers. It was heartening to see them again Pratima Mishra madam and Nirupama Bhanja madam. I spent two wonderful days inspiring our school kids and motivating them towards a career in fundamental research. Often, we miss out on opportunities to hear stories from scientists and researchers, which may contribute to losing talents in the fundamental science space. Initiatives like these at the school level can greatly motivate students to pursue a scientific career. I thoroughly enjoyed my time spent with the students during these two days.

That one line

Jayashree Panda

"Everyone keep your maths homework copy on your desk for Principal sir's checking." After announcing this, Ayushman, the class monitor started collecting everyone's copy. Worried Ashmita couldn't decide whether to submit or not. Wrath of the Principal is not unknown to her. She had already observed many students being punished heavily for their irregularity. Mr. Digbijay Singh, the Principal of St. Marie Convent School, was well known for his sincerity. He was very strict regarding the academics and manner of the students.

She was not able to give her copy for submission on the given date. She requested her maths teacher, Mr. ShashankChaturvedi during recess to check her copy. But Mr. Shashank refused to check her copy as she had delayed and also he was busy with some other work. He asked her to come some other time. Later after the maths class Mrinali, the topper of their class went to the teacher for getting her copy checked. On seeing this Ashmita ran with her copy to Mr. Shashank who was checking Mrinali's copy. The bell had already rung. English teacher, Ms. KanikaPurty was waiting at the door. Mr. Shashank again denied to check her copy and went out. Ashmita ran after him with her copy but he didn't listen to her. Next class was about to start. So she was not able to go outside. English period was the last period.

Next day when Ayushman collected the copies, Ashmita submitted the unchecked copy out of fear of defame as

Ayushman was about to collect the names of students who didn't submit their copy.

After the recess Ashmita was returning to class. She saw Ayushman bringing back the copies to class. She requested him to return her copy but unbiased Ayushman didn't listen. Mr. Digbijay Singh was already in the class. Ayushman entered the class with copy. Ashmita and few of her friends were standing outside the class. She was trembling with fear. She couldn't pluck up courage to enter the class. Mr. Digbijay Singh's harsh voice echoed, "Those who are standing outside the class, enter immediately." Her friends entered. She followed them like a key toy. She was only thinking about punishments she could get. Mr. Digbijay Singh opened the copies which were kept aside. He read the name written on sticker, Ashmita Patel. Ashmita stood up, hanging her head down. Mr Digbijay Singh hadn't expected her to be impunctual. Ashmita was a bright student. She had always been teachers' favourite. But since last few days she was being careless, being swayed by some bad companies. Mr. Digvijay Singh scolded her in front of the whole class and made her kneel down throughout the class. She was crying both out of pain and frustration. She was never given punishment like this before.

Next period was the period of her favourite teacher, Ms. Akshara. She was a lady with beautiful heart. She was a friendly, compassionate, kind and virtuous woman. She talked to Ashmita after the class who was sobbing throughout the class. She asked what happened to her. Ashmita explained everything. She even mentioned about Mrinali and how she wasn't punished. She was thinking that

whatever happened, was unfair to her. Ms Akshara soothed her calmly, and said her caressingly, "If you had completed your homework on time then this situation would not have arisen."

That line stroke her hard. She understood her mistake. From that day onwards she tried to accomplish all her works in time. She was no more irregular in any subject. She was back to her track. She worked hard and secured a very good position in board examination all over the state.

(2017 Passout)

The Walls

Those days,
the walls around us stood disguised.
Almost busy with ourselves,
We were always incurious to them.
Unwittingly they had confined
all our secrets,
all our memories,
all our silences
to themselves........
They traced everything that happened.
These days,
when time took everything away,
Magically,
I adored them more.
Some days,
they arrayed our vivid smiles...
And on other days,
they sobbed with me for those last adieus.

Thank You, Mother!

Sujata Behera

Staring at the abstract hanging on the wall,
Figured with,
a woman is holding her baby close in her arms.
Deep down the art, I went for a while
How deep the love is, how preciously precious it is.

She blooms her child in her womb
To give birth to the star on the Earth,
And the anguish turned into joy
The highness of pride and love.

The sleepless nights, the measurement of diets
The attachment and unfinished love
To see a smile on their face,
To see the charm in their grace.

The slide and swing in your arm,
The moments of sharing calm.
The slumber I get on your lap
The lullaby you sing to get them asleep.

The tiny little steps,
They covered holding your hand.
The world of their happiness
And makes you feel like in the world.

The walk with your shade and side
The unconditional love you add to life.
Forgetting yourself, forgetting your space
Your sweat n strives, to get us to shine

You are the real power of softness
That the world knowingly evades your selfless,

Thank you, Dear Mother,
For the support, and the strong ally forever.

However, I came back to the abstract
With all the unwavering love in my heart,
I may not say it enough but you mean the world
I love you more than the words can sound.

I thank you for everything you'll always be.

A mother is the embodiment of unconditional love and unwavering strength. She is a gentle touch that can heal the wounds, her soothing voice that dispels fear, and the eternal wellspring of warmth and affection. She sacrifices, nurtures, and shape us with boundless care, leaving an indelible mark on our souls. In her love we find the purest reflection of humanity's capacity for tenderness and devotion.

To all the mothers in the world, you are the superheroes of our lives.

2007 BATCH

That one minute...

Dr Manas Ranjan Sahoo

Seema was just ten years old girl who glued to visuals of Chandrayaan 3 on You Tube for last fifteen minutes. Everyminute it was approaching near to moon she was filled with excitement and also uncertainty. She was praying with folded hands for successful mission. Finally she breathed with a sigh when it kissed the moon surface. She was not able to control her emotion and suddenly jumped from bed to floor again and again. But as if after a storm there comes a calmness,similarly she went through that phase. She asked her father have you ever felt such emotion? Her father Dr Sunil was an intesivist.

He tried to avoid answering first to this question and told her lets celebrate success of Chandrayaan- 3 landing. His daughter reiterated, "no no tell me your experience." Finally he agreed.

Both father and daughter sat on a sofa and he started telling his experience. He told "I am going to tell about landing on Earth". His daughter smiled and asked with curiosity "Ohh you are bringing Chandrayaan 3 back to Earth." No No... said father. "It's a story of God's gift coming to Earth" whispered her father. Please tell me clearly... Don't keep secret...

"Do you know Chandrika?" asked father. Seema said yes , "I know her." She is 5 years old staying in next building but still she is not able to sit on her own,not able to speak any words.

It was 5th August 2018.Whole day it was raining heavily. Chandrika was then inside her mother's abdomen. Earlier she

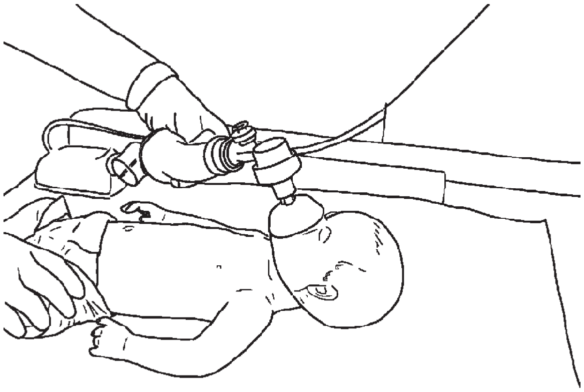

was kicking from inside and her mother was feeling assured. That kick were probably the sweetest kick. Seema asked then "why my mother gets angry when I kick her." Father smiled and said "that time mother's womb was the playground and now you are big girl and you are supposed to play and jump outside." Ok Listen... For last 9 months Chandrika was growing well in her mother's abdomen. Her mother was filling with joy when she used to see her movement visuals in ultrasound in previous visits. But on 5th August her mother did not feel cute kicks as before. She rushed to hospital.Scanning was done to know about the condition. The signals coming from there was not good, so planned for immediate operation. "What is operation?" asked Seema. Ok you may call it mission Earth landing. When Chandrika came out of her mother's abdomen...she was pale... her lips blue... she was limp. Immediately myself and my colleagues breathed through bag and compressed her chest. Every second was very precious... Our heart was beating faster when her heart beats slowed down. Immediately one of junior shouted "Sir heart beat came... lets continue resuscitation." That minute... that golden minute... very crucial. Finally she survived. But her brain suffered because of lack of oxygen for that one minute.

That one minute changed everything. She was growing but her brain did not grow much. Every timewhile a baby comes out that one minute of successful Earth landing is very important. "Do you fail each time" asked Seema. "No... no... sometimes we fail... manytimes with little effort we make mission successful." Said Sunil. Then it was dinner time and both took dinner and went to bed.

(98 Batch Pass Out)

Who is Lord Jagannath?

Piyush Ranjan Ojha

The word Jagannath means Nath of the Jagat or lord of the universe. To most Vaishnava Hindus, Jagannath is an abstract representation of Krishna, or Vishnu, sometimes as the avatar of Krishna or Vishnu. But there are many connections to him beyond Vaishnavism. Let's try to decode some:

Vaishnava origins -

In Vaishnava belief he is often associated with Vishnu and Krishna. But interestingly he can be seen possessing characteristics of both. He appears to be Krishna with Balabhadra and Subhadra at the same time he appears to be Vishnu being the swami of MataLaxmi. Most of the Hindus consider him as the supreme god, Purushottama and the Para Brahman and consider him the ultimate reality from whom all the creation emerged. Some consider him as an avatar of Vishnu and associate him with Narasimha avatar and some associate him with Buddha and some associate him with Maha Vishnu. The Jagannathsanskruti accepts him as the supreme being or Brahman and all other deities as manifestation of him.

Shaiva origins -

Shaivas claim Jagannath to their own, to be Bhairava, and his companion to be the same as goddess Bimala is the Shakti. Many tantric texts accept Lord Jagannatha as the supreme Kala Bhairaba and Goddess Bimalaas his consort Bhairabi.The offerings of Jagannath become mahaprasad only after it is re-offered to goddess Bimala. The Bimala Mata temple in Srikhetra is one of the major shaktipitha where the body parts of Mata Sati fell. In all the shaktipithas a form of Shiva as bhairava is worshipped along with a form of shakti as Bhairavi, but in puri lord Jagannath is worshipped as bhairava of mataBimala. Many associate him with Shiva and many associate him as HariHara(fusion Shiva-Vishnu). Also, The Shiva Purana mentions Jagannatha as one of the 108 names of Shiva.

Shakta origins -

The MahanirvanaTantra states:

"[illegible]"

The saktas often associate him as a manifestation of Ma Kali, Balabhadra as Ma Tara and Subhadra as Ma Bhubaneswari. The worshipping methods in the temple is very much similar to the tantric shakta worship and the priests were predominately of shakta tradition. Even the bijamantra used for worshiping Lord Jagannath is the same as the bijamantra of Ma Kali. There are different Tantric features of yantras have been engraved on the Ratnavedi, where Jagannath, Balabhadra, and Subhadra are set up. One of the major reasons for the name of the temple Shri Mandira is because the entire temple is built on the top of the Shri Yantra which signifies Shakti.The symmetry in iconography, the use of mandalas and geometric patterns in the rituals of the temple supports the

tantric connection with Shri Vidya practises.

Other Hindu beliefs-

Some associate him with Surya deva and the Chakra with the wheels of chariot of lord Surya and some associate his Gajanana besa with Lord Ganesha.Jagannath is considered the combination of 5 Gods Vishnu, Shiva, Surya, Ganesh and Durga by Shaktas. When Jagannath has his divine slumber (Sayana Yatra) he is believed to assume the aspect of Durga.

Buddhism and Jainism origin -

Lord Jagannatha is mentioned as Buddha for the first time in the lines written by King Indrabhuti. The goal of Buddhism is to achieve Nirvana or Salvation. For achieving this one should follow the three jewels (Tri Ratna) of Buddha i.e., Buddha, Dharma and Sangha. As per the Buddhist philosophy, Jagannatha is Buddha, Dharma is Subhadra and Sangha is Balabhadra. Another evidence that links Jagannath to Buddhism is the Ratha-Yatra festival for Jagannath, the stupa-like shape of the temple and a dharmachakra-like discus (chakra) at the top of the spire. The major annual procession festival has many features found in the Mahayana Buddhism traditions. Evidence of the Jain terminology such as of Kaivalya, which means moksha or salvation, is found in the Jagannath tradition. Similarly, the twenty-two steps leading to the temple, called the BaisiPahacha, have been proposed as symbolic reverence for the first 22 of the 24 Tirthankaras of Jainism. Another circumstantial evidence supporting the Jain origins proposal is the discovery of Jaina images inside as well as near the massive Puri temple complex, including those carved into the walls.

With so many connections to different traditions and cultures the Jagannath temple puri is considered one of the 4 most holy places in Hinduism. It is an amalgamation of different cultures and one of the rare temples where every sect of Hinduism offers prayers to the Lord of the Universe. It depicts the fundamental concept of Sanatan Dharma which is the ultimate reality is one and we call it with different names or we can say it manifests in different ways. I attempted to portray the boundless and diverse beliefs surrounding Lord Jagannath, along with my interpretation, despite my limited knowledge. We Odias always worship him as the supreme lord as Parambramha and as our KaliaThakura who loves his devotees the most. He is popularly known as 'BhavaraThakura' which means who has an emotional connection with his devotees. He manifests in the form in which the devotees worship him. May the god bless you with happiness and joy.

ସକଳ ତୀର୍ଥ ତୋ ଚରଣେ
ବଦ୍ରିକା ଯିବି କି କାରଣେ

JAY JAGANNATH

Batch - 2013-2020

क्यों न मिली मुझे जुगनु कभी

अभिजीत साहु

अंधेरा ही अंधेरा था
जैसे निगल के ये सारा जहाँ को
वो निश्चल निशब्द खड़ा था।
ऐसी होती थी वहां रातें काली
जैसे सदींयो से न हो कोई लौ जली
हर वजूद वहां मिट जाता था
कभी उजाला नसीब नहीं होता था।

एक दिन उस अंधेर की वीरानी को
बेख्वाप जुगनू एक छेड़ जाती है
उसके गहरे बंजर छाती पर
ख्वाब कुछ बुन जाती है।

नज़रे उसके उस चमक से भ्रमित
जुगनू की पीछा करती है
करके हसरतें बुंलद उसके
हाथ जूनून से आगे बढ़ती है।

लगता हे जैसे छू लिया हो
पर बदनसीब धोखा खता है
कम्भख्त बौने की बढ़ती हथेली
क्या चुम्मा चांद से ले पता।

तक़दीर का ये गंदे ताने पर
व बैठ सोचने लग जाता है
जुगनू को पाने जान दे दे या
इरादा कुदरत का कुछ दूसरा है ?

ये भीषण घना अंधिरा
क्या जुगनू के माला से टल जायेगा ?
मेरे मन की ये क़दीम खालीपन
क्या तुच्छ चमक से भर पायेगा ?

तलब के तमाम तिलिस्म में
तबाह जिंदगी हो जाती है
पर बेग़र्ज़ इरादों के कदमों पे
पूरी कायनाम झुक जाती है।

जब जागे उम्मीदों के अमर पंख
प्राण में हज़ारों दिये जलने लगते हैं
शर्माते हैं ये जुगनू सब, जब
बदन पथर से आग निकलती है।

'क्यों न मिली मुझे जुगनू कभी ?'
सवाल मन में जब ये उभरता हे
आग से उजिआरा महफिल मेरा
मेरे मुड़के मुस्कराता है।

तभी न मिली मुझे जुगनू कभी...!

2007 Passout
Author and Software Engineer

ये जरूरी तो नहीं

सुजाता बेहेरा

चाहती हूं तुम्हें,
तुमसे कहु ये जरूरी तो नहीं,
दिल धड़कता है तुम्हारे लिए,
तुमसे कहु ये जरूरी तो नहीं!

मेरी आंखों में तेरे ही ख्वाब
रात-दिन समाए रहते हैं,
मोहब त है तुमसे
दिल-ओ-जान`स,
तुमसे कहु ये जरूरी तो नहीं!

कुछ राज-ए-दिल हम भी रखते हैं,
इतना तो हक है,
हर बात का इकरार तुमसे करूं,
ये जरूरी तो नहीं!

चाहना तुम्हें हमारा अंदाज है,
मरना तेरी मोहब्बत में क़बुल है,
तु भी मेहं चाहो
कयामत की रात तक,
ये जरूरी तो नहीं!

मेरे आंसू ही मेरी तड़'
इसे बहाऊं या छुपाऊं
तेरे पलकें भी भीगे
हमें याद करके,
ये जरूरी तो नहीं!

चाहती हुं तुम्हें,
तुमसे कहूं ये जरूरी तो नहीं!

2007 Passout

योगी या दीवाना

अभिजीत साहु

वो चाहत, जिसे मंजिल पाने का हक़ ना हो,
वो खुशी, जिसे चंद लम्हों तक बस लूटना हो।

वो रास्ता, जिस से कभी कोई मुसाफ़िर, ना लौटे,
वो सफ़र, जिस से दुनियादारी पीछे छूटे।

वो घायल, जिसकी चीख भी केवल मौन हो,
वो पागल, जिसकी हर सांस में केवल प्रेम हो।

वो अंसू, जिसे पलकों तक मना हो आना,
वो मर्यादा, जिसे संभव ना कभी खो पाना।

वो रण में कूद पड़ा और यकीन के ही सच माना
जिसे, ये जमाना, ना कभी समझा, ना पहचाना।

वो अनुसुनी कहानी, जिसका लेखक भी है, अनजाना,
कोई कहे उसे योगी, तो कोई कहे, उसे दीवाना,
कोई कहे उसे योगी, तो कोई कहे, उसे दीवाना।

जिसका प्रेम है निराला और संसार से है परे,
चेहरा उसका, पल भर में ही दिल का रिक्त भरे।

जिसकी आवाज अंछेरों को पार करे,
और स्पर्श उसका, सदियों के कष्ट हरे।

वो खुशबु, जिसकी मिठास ना कोई भूल पाये,
वो हंसी, जिसमें ज़मानें भर के दर्द घुल जाये।

रहा खामोश वो, पर जन्म-मरण के सब राज़ जान,
कोई कहे उसे योगी, तो कोई कहे, उसे दीवाना,
कोई कहे उसे योगी, तो कोई कहे, उसे दीवाना।

किसी की चाहत में,

2007 Passout
Author and Software Engineer

बार्ता

मैं अपार आनन्द अनुभव करता हूँ कि जवाहर नवोदय विद्यालय सरांग, जिला ढेंकानाल के पूरातनाध्यायी छात्र और छात्राओं के सश्रध्द और निष्ठापर प्रचेष्टा से यह स्मरणिका आरोहण प्रकाशित होने जा रहा है। अधुनातन पदाधिकारीयों की स्मृति और प्रतिभा को याद करने में वर्तमान पीढ़ी तथा उत्तर पीढ़ी के प्रति रहनेवाले संदेश निश्चित रूप में नये राष्ट्र निर्माण में नूतन आत्मनिर्भरशील एवं संबेदनशील सुनागरिक निर्माण में सहायक होगा। इस उपयोगी महत्वपूर्ण सुअवसर पर मैं पत्रिका का सुमंगल की कामना करता हूँ।

सर्वेश्वर जेना
हिन्दी विभागध्यक्ष
जी.आई.ई.टी महाविद्यालय, भुवनेश्वर
सेवानिवृत्त प्राध्यापक
जवाहर नवोदय विद्यालय सरांग, ढेंकानाल

JNV Dhenkanal Alumni Association

Poem Writing Competition

(Junior)

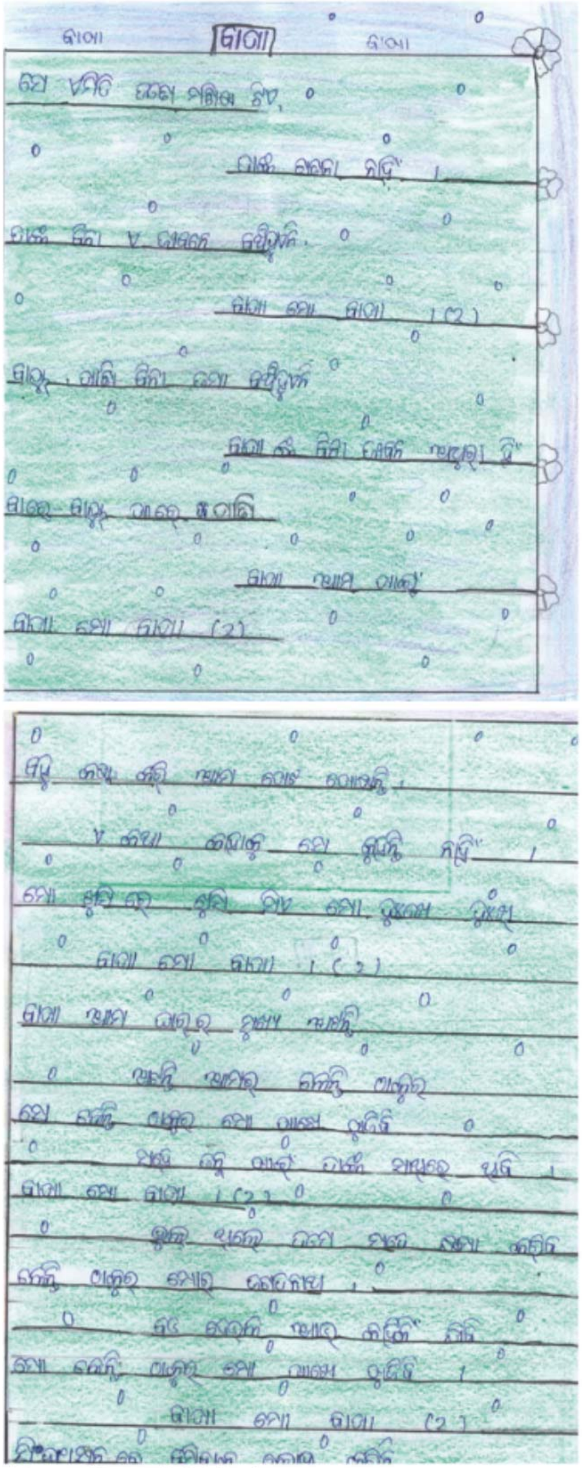

ବାପା

By - Prachi Behera
6th B

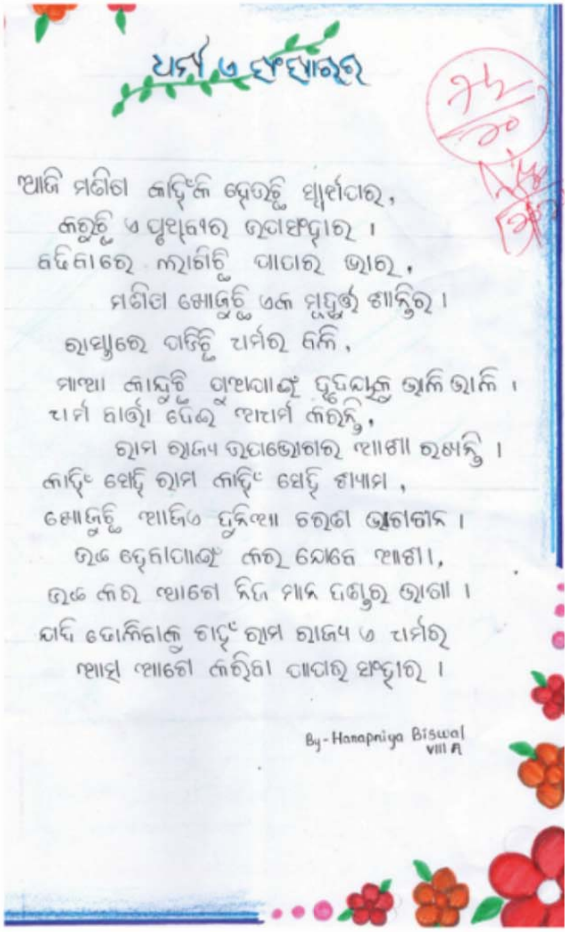

ଧର୍ମ ଓ ସଂସ୍କାର

ଆଜି ମଣିଷ କାହିଁକି ହେଉଛି ସ୍ୱାର୍ଥପର,
କରୁଛି ଏ ପୃଥିବୀର ଉପସଂହାର ।
ନଦିନାରେ ଲାଗିଛି ପାପର ଭାର,
ମଣିଷ ଖୋଜୁଛି ଏକ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଶାନ୍ତିର ।
ରାସ୍ତାରେ ପଡ଼ିଛି ଧର୍ମର ବଳି,
ମାଆ କାନ୍ଦୁଛି ପୁଅମାନଙ୍କ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ଭାଳି ଭାଳି ।
ଧର୍ମ ନାଆଁ ନେଇ ଅଧର୍ମ କରନ୍ତି,
ରାମ ରାଜ୍ୟ ଉପଭୋଗର ଆଶା ରଖନ୍ତି ।
କାହିଁ ଯେଉଁ ରାମ କାହିଁ ଯେଉଁ ଶ୍ୟାମ,
ଖୋଜୁଛି ଆଜିଓ ଦୁନିଆ ଚରଣ ଭଗବାନ ।
ଉଠ ଦେଶବାସୀ କର ନୋହେ ଆଶା,
ଉଠ କର ଆଗେ ନିଜ ମାନ ସମ୍ମାନର ଭାଗ ।
ଯଦି ଫେରିବାକୁ ଚାହଁ ରାମ ରାଜ୍ୟ ଓ ଧର୍ମର
ଆମ୍ଭ ଆଗେ କରିବା ପାପର ସଂହାର ।

By - Harapriya Biswal
VIII A

By - Harapriya Biswal
8th A

Freedom

Walking through the forest's dense
With a mind full of tense
The birds' high flight
Filled my heart with fright
If I could ever fly
Like the albatross up high
If I could ever shine
Like the leaves of emerald green
If I could ever dance
Like the raindrop ones
If I could ever chirp
Like the sparrows and their ones.
Walking alone through a lonely road
With yourself being chained
By ropes not of jute
But of slavery chains
That binds your creative roots.
Like the birds flying away into sky's hue
I am being chained away, by slavery's blue
The one who was
Once a free man
Is no more full of
Freedom and Gain.
Nor can he put his head up
Towards the sky above.

By- Adya Gyanabhadra Nayak
8th A

LIGHT OF THE BOOKS AND THE LIBRARY

The room of collections of the books is referred to a library,
You can find any books you need.

Library is the temple of learning,
Which helps to develope a taste for studying.

Books play an important role in education,
We should read more and more books for intelligence's cultivation.

Education is the light,
When it is concentrated,
It glows bright.

The words of the books are going across the page,
Reading is great and no matter at what age.

Book are a challenge as we well know,
But reading causes knowledge to flow.

A book is full of magical things,
Properly utilize it and become anything you want to be.

Books are very exciting and fun to read,
And reading is like a noble deed.

Everyone has the right to read books to get knowledge,
It feels like a bird is flying out of the cage.

A reader always emerged in an imaginative sky,
Who lives thousand times before he dies.

Books are very power-ful than the guns,
And even than the atom bombs.

View of past is given by the books,
Using this experience in present,
It enables to see how future looks.

The person who reads books is called a reader.
And can rule the world by being a great leader.

A book is a treasure of intellect and wisdom,
Acquire it to become the king of the kingdom.

We all have realised the benefits of the books,
So, for ourselves and for others, we should create the libraries of good books.

0-0-0

By- Suparna Swarnarekha
7th A

JNV Dhenkanal Alumni Association

Poem Writing Competition

(Senior)

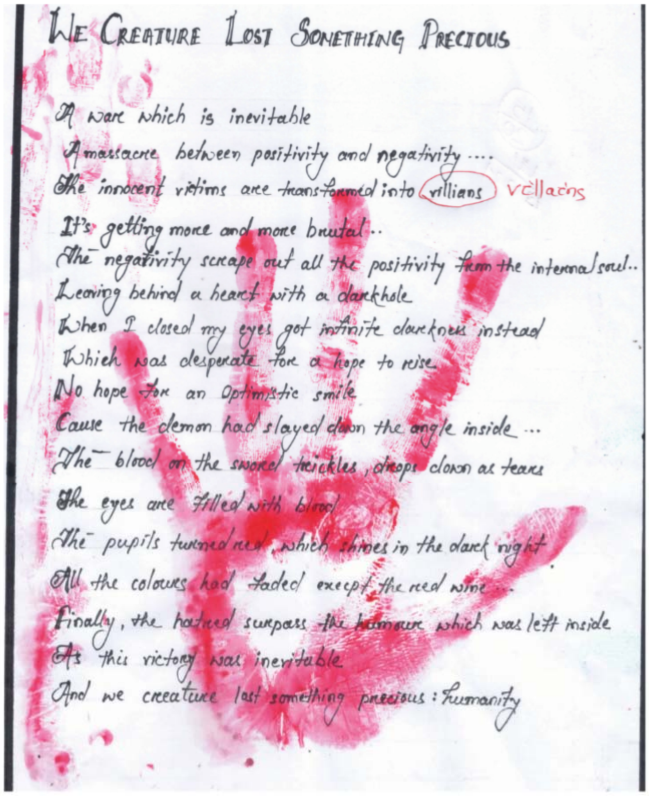

WE CREATURE LOST SOMETHING PRECIOUS

A ware which is inevitable
A massacre between positivity and negativity ....
The innocent victims are transformed into villians villains
It's getting more and more brutal..
The negativity scrape out all the positivity from the internal soul..
Leaving behind a heart with a darkhole
When I closed my eyes got infinite darkness instead
Which was desperate for a hope to rise
No hope for an Optimistic smile
Cause the demon had slayed down the angle inside ...
The blood on the sword trickles, drops down as tears
The eyes are filled with blood
The pupils turned red, which shines in the dark night
All the colours had faded except the red wine...
Finally, the hatred surpass the humour which was left inside
As this victory was inevitable
And we creature lost something precious : humanity

By - Mansha Swain
9th B

Ecstacy

As I slip into the noiseless darkness,
My eyes freeze into a state of stillness.
I fall deep down the hole,
With no destination, no goal.

My Consciousness seems to fade,
As if My mind were to wear a facade.
I open mine to a world of fantasy,
That world's My greatest Ecstacy.

Suddenly, A deadly inferno erupts,
As if It were to burn this crust.
The air feels suffocating, I drown,
Deep inside My Mind I frown.

For I know, there's no fire here, nor in any nation,
It's all just a figment of My imagination.
I wake up breaking a cold Sweat,
Realise, all I Saw was Meant to be, it's Fate.

By - Sidhharth Singh
9th B

ସମୟ ସ୍ରୋତ ରେ ଜୀବନ

ଜୀବନର ଏହି ଛୋଟ ପ୍ରାଣ ନୈରେ
ସୁଖ ଦୁଃଖ ଭରା ଥାଏ
କେବେ କେବେ ସୁଖ ମିଳିଗଲା ପରେ
ପୁଣି ଦୁଃଖ ଆସି ଯାଏ ॥୧॥

ଜନମ ମୁଁ ଏକ ଛୋଟ ପରିବାରରେ
ମୋହ ମାୟା ମୁଁ ଜାଣେନା।
ଜୀବନର ଏହି ସମୟ ସ୍ରୋତରେ
ସବୁ ଜାଣି ବୁଝି ଅଜଣା ॥୨॥

ନାହିଁ କିଛି ଏଠି ବିଶ୍ରାମ ସଂସାରେ
ବିନା ପାପ ଓ ଧନରେ
ଧନ ବିନା ସବୁ କଥା କାଗଜରେ
ବିଧିର ବିଧାନ ଏହିରେ ॥୩॥

କିଛି ଧନ ଗଲା ସୁଖ ର ସୁଖରେ
କିଛି ନାହିଁ ଏହି ସୁଖରେ
ସବୁକିଛି ଏଠି ମୋହ ମାୟାରେ
ରାମ ନାମ ଏଠି ସର୍ବରେ ॥୩॥

ସଂସାରର ଏହି ମଞ୍ଚ ଗୋଲକରେ
ଯାଉଛି ଏ ଗୋଡ଼ ଧରି
ଖେଳିବାକୁ ମୁଁ ଯେତେ ଚେଷ୍ଟାରେ
ଯାଉଛି ମୁଁ ବୁଡ଼ି ଭାସି ॥୪॥

ସମୟର ଏହି ବିଶାଳ ସ୍ରୋତରେ
ନେଇଗଲା ମୋ ବୁଦ୍ଧି ହୋଇ
ତିଳକ ତା କ୍ଷୋଭ ଭାଗ୍ୟ ରେଖାରେ
ତାକୁ କେ ପାରିବ ଏଡ଼ିବାକୁ ॥୫॥

ସମୟ ସ୍ରୋତରେ ଭାସି ମୁଁ ଯାଉଛି
ଦିନ ରାତି, ଯାଏ ବିତି
କିଏ ବା କେମିତି ସମୟ ସାଥିରେ
ହାରି ହାରି ଯାଏ ଜିତି ॥୬॥

ସବୁ ସମୟର ପରିଶ୍ରମ ବଳରେ
ଏଠା ମୁ ପାଉଛି ଖୁସି
ପଥର କି ଏଠି ମାନିଯାଏ ହାର
ଜଳର ପରିଶ୍ରମ ଦେଖି ॥୭॥

ସୃଷ୍ଟି ଏ ଜୀବନେ ସମ୍ମାନ ଆଶାରେ
ମୋହ ମାୟା ରେ ଗଢ଼ା।
ଧନ, ଜନ, ର ଏହି ସୃଷ୍ଟି ପରିଧିରେ
ସୃଷ୍ଟି ଦୃଷ୍ଟି ମୋ ଗଢ଼ା ॥୮॥

ଆଜି ମୁଁ ଜଳୁଛି ଦୀପ ର ଶିଖାରେ
ଆନ ହେବ କିଏ ସାଥି।
ସମୟ କହିବ କେବେ ଲିଭିବରେ
ଏ ଜୀବନର ଆଲୋକଟି। ॥୯॥

ଜନ୍ମ ଆ ମୃତ୍ୟୁ ସହଜ ଏତେ ରେ
ସେମିତି ସେ ଦେଖାଯାଏ
ସୁର୍ଯ୍ୟ ର ଜୀବନ ଆମେ ଜାଣି ନପାରେ
ସୃଷ୍ଟି ସେ ଠିକ ଜାଣି ଥାଏ ॥୧୦॥

ସୁରଜି ଆଗର ସବ ଜୀବନରେ
ଶେଷରେ ମନୁଷ୍ୟ ବୁଝେ
"ରାମ ନାମ ସତ୍ୟହେ" ହରି ନାମ ସତ୍ୟହେ
ଆଉ ସବୁ କିଛି ମାୟା ହେ ॥୧୧॥

By- Biswarupa Mishra
XI FMM

ସମୟ

ସମୟ ବଡ ମୂଲ୍ୟବାନ
ସିଏ ବି ଶକ୍ତିଶାଳୀ
ଚାଲିଯାଏ ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର
ନିମ୍ନଗାମୀ ଜଳ ଭଳି ॥୧॥

ହାନି ଲାଭ ଭଲ ମନ୍ଦ
ବୁଝେନା ଏ ବେଳ
ମଣିଷ ସାଙ୍ଗେ ଖେଳୁଥାଏ
ଲୁଚକାଳି ଖେଳ ॥୨॥

ତା ପାଖେ ନ ଥାଏ କେବେ
ଉଚ୍ଚନୀଚ ଭେଦ ଭାବ
ତାର ଇସାରାରେ ଭାସୁଥାଏ
ଜୀବନ ର ନାବ ॥୩॥

ସମୟ ଚକ୍ରରେ ସମସ୍ତେ
ହେଉଥାନ୍ତି ପେଶି
ସବୁରି ଜୀବନେ ପ୍ରଭାବ
ଥାଏ ଅଳ୍ପବେଶି ॥୩॥

ବୁଝ ହେ ମାନବଗଣ
ବୁଝ ତାର ମୂଲ
ତାକୁ ନ ବୁଝିଲେ ହେବ
ଏକା ବଡ ଭୁଲ ॥୪॥

ଚାଲିଗଲେ ଥରେ ନାହିଁ
ଛାଡିଯାଏ ଛାପ
ବିନିଯୋଗ ନ କରିଲେ
ରହିଯାଏ ପଶ୍ଚାତାପ ॥୫॥

•••●•••

By- Priyadarsini Prusty
XI FMM

Drawing & Painting Competition
(Junior)

1st position
Harapriya Biswal, 8th A

2nd position
Udit S. Dehury, 8th A

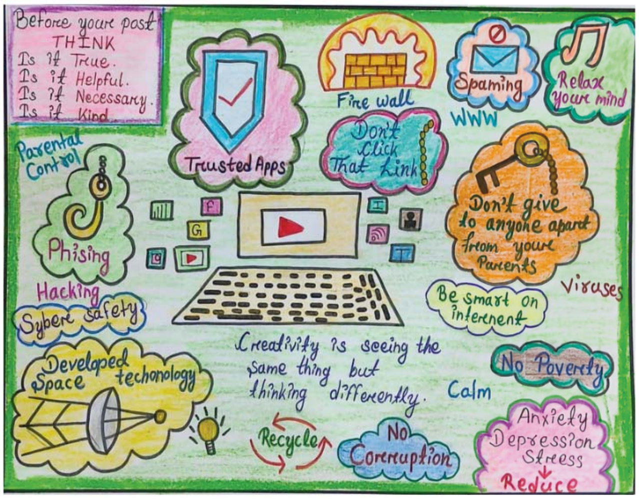

3rd position
Lopamudra Sahoo, 8th B

JNV Dhenkanal Alumni Association

Drawing & Painting Competition

(Senior)

1st position

Sudeep Kumar Nayak
XI Science

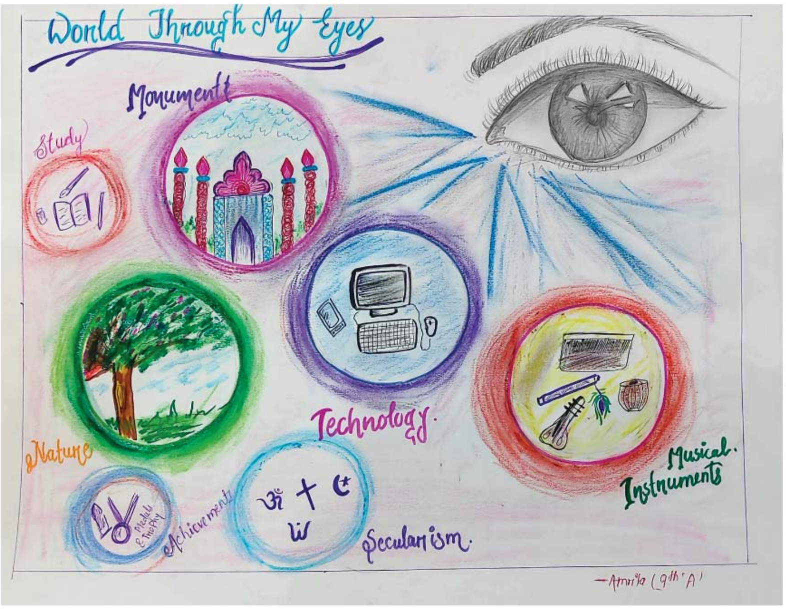

2nd position
Amrita
9th A

Batch Photos

1993

1994

1995

Batch Photos

1996

1999

2000

Batch Photos

2001

2002

2006

Batch Photos

2007

2010

2012

2015

Batch Photos

2016

2017

2018

Batch Photos

2019

2021

2022

Batch Photos

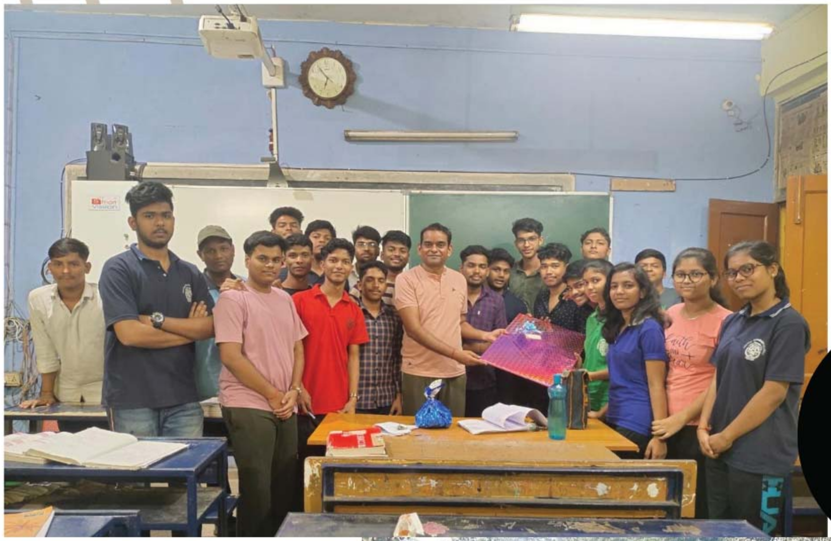

2023

2024

1997

1998

NAAO Pre-meet

Executive Body Meeting

NAAO Alumni and Quiz Photos

NAAO Pre-meet

OUR SPONSORS

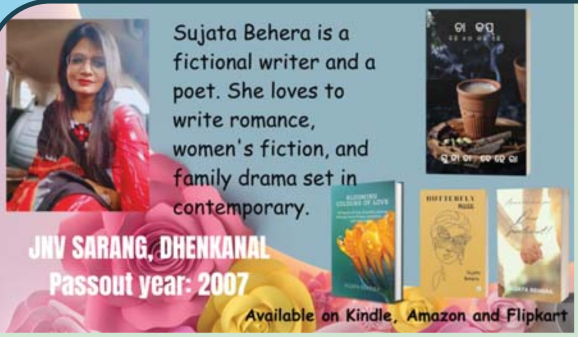

OUR SPONSORS

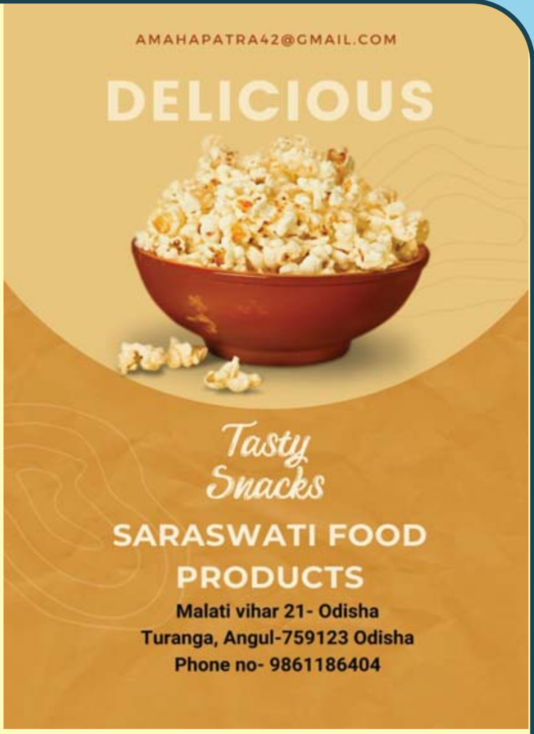

15th August, 1997 (50th Independence)

15th August, 1997 (All House Captains)

Our Beloved Teachers